

LESY S VEĽKÝM SPOLOČENSKÝM VÝZNAMOM

príručka pre identifikáciu, obhospodarovanie a monitoring

HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS

a-projekt n. o.

Autorský kolektív:	Ing. Ján Pavlík, PhD., Ing. Juraj Tužinský, Ing. Juraj Vysoký, Ing. Milan Boroš, Prof. Ing. Vladimír Čaboun, CSc., Ing. Róbert Dula, Ing. Marián Jasík, Ing. Pavol Polák, Ing. Ivor Rizman , Ing. Miloš Urbančík
Spolupracovali:	RNDr. Daniel Dítě, PhD., Ing. Pavel Mathe, Ing. Štefan Pavlík, PhD., Ing. Peter Potocký
Autori fotografií:	Ing. Juraj Vysoký, Ing. Karol Kaliský (<i>str.16</i>). Ing. Pavol Kostúr (<i>str.19</i>), Ing. Marián Jasík (<i>vnútorná strana prednej obálky, vľavo dole</i>)
Jazyková úprava:	Ing. Klaudia Jozefčeková, Ing. Eva Vysoká
Grafická úprava:	Andrej Gašpar
Vydal:	A-projekt, n.o. Liptovský Hrádok, 2010. www.aprojekt.sk
Tlač:	Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica
ISBN:	978-80-89293-04-9

Táto publikácia bola vydaná v rámci projektu *Manažment lesov s vysokou ochranárskou hodnotou* implementovaného neziskovou organizáciou A-projekt n.o. z Liptovského Hrádku v rokoch 2008 – 2010. *Projekt Manažment lesov s vysokou ochranárskou hodnotou* je spolufinancovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho spoločenstva, Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

OBSAH

1. ÚVOD	5
2. KONCEPT LESOV S VEĽKÝM SPOLOČENSKÝM VÝZNAMOM	6
2.1. Ako vznikla národná interpretácia konceptu LSVS	7
2.2. Využitie národnej interpretácie konceptu LSVS	8
2.3. Všeobecné požiadavky na identifikáciu LSVS	9
2.4. Všeobecné požiadavky na manažment LSVS	10
2.5. Všeobecné požiadavky na monitoring LSVS	12
2.6. Účast' záujmových skupín pri aplikácii konceptu LSVS	13
3. CHARAKTERISTIKA LESOV S VEĽKÝM SPOLOČENSKÝM VÝZNAMOM NA SLOVENSKU	14
3.1. Kategória 1: Lesy významné z hľadiska biologickej rozmanitosti	14
3.1.1 Podkategória 1.1: Chránené územia	14
3.1.2 Podkategória 1.2: Územia s výskytom vzácnych, ohrozených a zriedkavých druhov	16
3.1.3 Podkategória 1.3: Územia s výskytom endemických druhov	17
3.1.4 Podkategória 1.4: Územia dôležité z pohľadu významnej sezónnej koncentrácie druhov	18
3.2. Kategória 2: Rozsiahle lesné komplexy	19
3.3. Kategória 3: Lesy so vzácnymi, ohrozenými a zriedkavými ekosystémami	20
3.3.1 Podkategória 3.1: Vzácné, ohrozené a zriedkavé biotopy	20
3.3.2 Podkategória 3.2: Pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa	21
3.3.3 Podkategória 3.3: Lesy s významným prirodzeným výskytom tisa obyčajného	22
3.4. Kategória 4: Lesy s významnou pôdoochrannou a hydrickou funkciou	23
3.4.1 Podkategória 4.1: Lesy s významnou pôdoochrannou funkciou	23
3.4.2 Podkategória 4.2: Lesy s významnou hydrickou funkciou	24
3.5. Kategória 5: Lesy významné z hľadiska plnenia základných životných potrieb miestnych komunít	26
3.5.1 Podkategória 5.1: Lesy s významnou vodoochrannou funkciou pre miestne komunity	26
3.6. Kategória 6: Lesy významné pre miestne komunity z hľadiska sociálnych a tradičných kultúrnych hodnôt	27
3.6.1 Podkategória 6.1: Lesy s preferenciou zdravotno-hygienického využívania	27
3.6.2 Podkategória 6.2: Lesy s preferenciou rekreačného využívania	28
3.6.3 Podkategória 6.3: Historicky, kultúrne a nábožensky významné územia	29
4. ZOZNAM PRÍLOH	31
5. LITERATÚRA	32
PRÍLOHY	33
Príloha I.: Zoznam vybraných maloplošných chránených území	33
Príloha II.: Zoznam zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov	47
Príloha III.: Zoznam endemických druhov	79
Príloha IV.: Zoznam druhov s významnou sezónnou koncentráciou	85
Príloha V.: Zoznam vzácnych, ohrozených a zriedkavých biotopov	89
Príloha VI.: Manuál na identifikáciu a manažment vzácnych, ohrozených a zriedkavých typov lesných biotopov	93
Príloha VII.: Lesné typy s významnou pôdoochrannou funkciou	125
Príloha VIII.: Lesné typy s významnou hydrickou funkciou	129

© 1996 Forest Stewardship Council A.C. FSC-SECR-0131

Organizácia Forest Stewardship Council (FSC) podporuje environmentálne vhodné, sociálne prínosné a ekonomicky životaschopné obhospodarovanie lesov vo svete. Nákupom produktov so značkou FSC podporujete dobré obhospodarovanie lesov a prispievate k ich zachovaniu a ochrane. Ciele a myšlienky FSC na Slovensku propaguje a presadzuje združenie FSC Slovensko. Viac informácií nájdete na www.fsc.org alebo www.fscslovakia.sk.

1. ÚVOD

Všetky lesy majú význam a hodnotu z environmentálneho či sociálneho hľadiska. Ak tieto hodnoty pokladáme za výnimočne významné až kriticky dôležité, začíname hovoriť o lesoch s veľkým spoločenským významom (LVSV).

Koncept lesov s veľkým spoločenským významom (High Conservation Value Forests) vznikol a bol prvýkrát publikovaný v roku 1999, ako súčasť certifikácie lesov podľa systému FSC (Forest Stewardship Council). Princíp č.9 FSC štandardu lesného hospodárstva požaduje od lesného hospodára, aby v rámci obhospodarováných lesov identifikoval tie územia, ktoré majú veľký spoločenský význam, prispôbil v nich hospodárenie tak, aby ich hodnota a funkcie zostali zachované alebo sa zlepšili a monitoroval efektivitu a dopad vykonáva-

ných opatrení.

Koncept však postupne našiel širšie uplatnenie a začína sa využívať aj mimo rámca certifikácie lesov, napríklad v územnom a krajinnom plánovaní.

Cieľom tejto príručky je zjednotenie interpretovania a uplatnenia medzinárodného konceptu „High Conservation Value Forests“ v podmienkach Slovenska. Je určená pre majiteľov, správcov a užívateľov lesov, ale aj ďalšie záujmové skupiny vo vzťahu k lesom (vedeckých pracovníkov, štátnu ochranu prírody, štátnu správu, mimovládne organizácie, obce, certifikačné organizácie a podobne).

Príručku je možné využiť ako praktickú pomôcku pri identifikácii, manažmente a monitoringu lesov s veľkým spoločenským významom.

2. KONCEPT LESOV S VEĽKÝM SPOLOČENSKÝM VÝZNAMOM

Za lesy s veľkým spoločenským významom považujeme lesy, ktoré majú mimoriadnu biologickú, environmentálnu, spoločenskú alebo kultúrnu hodnotu z pohľadu národného, regionálneho alebo globálneho. Kľúčovým prvkom konceptu LSVS je identifikovanie mimoriadnej hodnoty resp. významu lesov a zabezpečenie ich obhospodarovania tak, aby sa táto hodnota zachovala alebo zvýšila.

High Conservation Value Forests – je pôvodný anglický názov, ktorý prekladáme do slovenčiny ako „*lesy s veľkým spoločenským významom*“ so skratkou LSVS. Tento voľnejší preklad lepšie vystihuje podstatu konceptu, ktorý v sebe zahŕňa nie len aspekt ochrany prírody, ale aj širšie spoločenské a kultúrne hľadisko (patria sem napríklad lesy, ktoré plnia významnú pôdoochrannú a hydrickú funkciu ale aj historicky, kultúrne a nábožensky významné územia).

V rámci certifikácie lesov podľa systému FSC sa môžeme stretnúť aj s pojmom „referenčné plochy“, pričom často dochádza k jeho zamieňaniu s pojmom „lesy

s veľkým spoločenským významom“. Rozdiely medzi konceptom lesov s veľkým spoločenským významom a filozofiou referenčných plôch sú stručne zhrnuté v tabuľke 1.

Medzinárodný koncept člení lesy s veľkým spoločenským významom do šiestich základných kategórií, z ktorých niektoré sú členené na ďalšie podkategórie. Kategórie a podkategórie môžu byť bližšie špecifikované a definované na národnej alebo regionálnej úrovni.

V rámci interpretácie konceptu na Slovensku rozlišujeme tieto kategórie a podkategórie lesov s veľkým spoločenským významom:

1. Lesy významné z hľadiska biologickej rozmanitosti

- 1.1. Chránené územia
- 1.2. Územia s výskytom vzácných, ohrozených a zriedkavých druhov
- 1.3. Územia s výskytom endemických druhov
- 1.4. Územia dôležité z pohľadu významnej sezónnej koncentrácie druhov

2. Rozsiahle lesné komplexy

3. Lesy so vzácnymi, ohrozenými a zriedkavými lesnými ekosystémami

- 3.1 Vzácne, ohrozené a zriedkavé biotopy

Tabuľka 1

Lesy s veľkým spoločenským významom	Referenčné plochy
ROZDIELY V CIEĽOCH	
Cieľom je zachovanie výnimočnej environmentálnej alebo sociálnej hodnoty týchto lesov.	Cieľom je sledovanie prirodzeného vývoja lesa, ktorý môže slúžiť ako východisko pre porovnanie s vývojom v obhospodarovanom lese. Získané poznatky majú slúžiť k prehodnoteniu a úprave uplatňovaných hospodárskych spôsobov a postupov.
ROZDIELY V OBHOSPODAROVANÍ	
V LSVS je možné hospodáriť, pričom vykonávané hospodárske opatrenia musia zabezpečiť zachovanie alebo zlepšenie ich environmentálnej alebo sociálnej hodnoty.	Hospodárske zásahy sú vylúčené, referenčné plochy sú dlhodobo udržiavané v bezzásahovom režime.
ROZDIELY V STANOVOVANÍ VÝMERY	
Pri LSVS nie je stanovená žiadna minimálna výmera týchto lesov. Identifikujú sa na základe hodnotenia biologických, environmentálnych a sociálnych hodnôt v území. Pri niektorých užívateľoch lesov môžu zaberáť aj väčšinu obhospodarovaného územia, pri iných sa nemusia vyskytovať vôbec.	Minimálna výmera je často predpísaná priamo v FSC štandarde (napr. v poslednom návrhu slovenského štandardu je najmenšia predpísaná výmera stanovená na 4% z celkovej výmery obhospodarovaných lesov). V prípade, že obhospodarovateľ má na svojom území vyhlásené chránené územia v piatom stupni ochrany (napr. prírodné rezervácie), je možné tieto lesy zahrnúť medzi referenčné plochy.
Pri praktickom uplatnení sa lesy s veľkým spoločenským významom a referenčné plochy často prelínajú. Medzi referenčné plochy však nesmú byť zaradené LSVS, ktoré vyžadujú vykonávanie aktívnych manažmentových opatrení.	

3.2 Pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa

3.3 Lesy s prirodzeným výskytom tisa obyčajného

4. Lesy s významnou pôdoochrannou a hydrickou funkciou

4.1 Lesy s významnou pôdoochrannou funkciou

4.2 Lesy s významnou hydrickou funkciou

5. Lesy významné z hľadiska plnenia základných životných potrieb miestnych komún

5.1 Lesy s významnou vodoochrannou funkciou pre miestne komunity

6. Lesy významné pre miestne komunity z hľadiska sociálnych a tradičných kultúrnych hodnôt

6.1. Lesy s preferenciou zdravotno-hygienického využívania

6.2. Lesy s preferenciou rekreačného využívania

6.3. Historicky, kultúrne a nábožensky významné územia

2.1 Ako vznikla národná interpretácia konceptu LSVV

Medzinárodný koncept lesov s veľkým spoločenským významom je definovaný pomerne všeobecne, lebo musí rešpektovať geografickú premenlivosť a odlišné environmentálne a sociálne podmienky v rôznych štátoch sveta. Jeho praktická aplikácia v jednotlivých krajinách preto často vedie k vzniku národných interpretácií, ktoré zohľadňujú špecifické podmienky príslušného štátu a podrobnejšie špecifikujú jednotlivé kategórie a podkategórie LSVV.

Proces interpretácie konceptu LSVV pre územie Slovenska vychádzal z odporúčaných postupov stanovených v príručke „Definovanie lesov s veľkým spoločenským významom na národnej úrovni“, ktorú vydala organizácia ProForest¹. Procesne nadväzuje a súvisí s tvorbou FSC štandardu lesného hospodárstva pre Slovensko. V rámci procesu boli uplatňované dva kľúčové princípy: (1) princíp odbornosti a (2) princíp zapojenia záujmových skupín do tohto procesu.

Vychádzajúc z týchto princípov bola zostavená pracovná skupina, ktorej úlohou bolo vypracovať návrh metodiky pre identifikáciu, manažment a monitoring lesov s veľkým spoločenským významom na Slovensku a vyhodnotiť získané pripomienky v priebehu verejného pripomienkovania a testovania metodiky. Zložená bola tak, aby v nej boli zastúpené rôzne záujmové skupiny, ale zároveň odborníci a ľudia z lesohospodárskej praxe. Pracovnú skupinu tvorilo 8 členov a zastúpení v nej boli vlastníci a užívatelia lesov, pracovníci lesníckeho výskumu, pracovníci ochrany prírody, mimovládnych organizácií a členovia projektového tímu.

Pri interpretácii konceptu LSVV v podmienkach Slovenska sa v prvom rade hľadali možnosti a spôsoby, ako využiť už existujúce dokumenty, klasifikácie, legislatívu, štúdie či postupy. V prípade, že existujúce prístupy boli v zhode s požiadavkami medzinárodného konceptu LSVV a pokrývali v dostatočnom rozsahu príslušnú kategóriu, boli priamo zakomponované do metodiky.

¹ Jennings S., Nussbaum R., Judd N., Evans. 2003. *The High Conservation Value Forest Toolkit, Part 2 Defining High Conservation Values at a national level: a practical guide*

V niektorých prípadoch bolo nutné existujúci prístup mierne upraviť alebo spresniť. Iba vo výnimočných prípadoch sa vytváral úplne nový postup identifikácie LVSV.

Koncept LVSV je veľmi blízky funkčnej typizácii lesov, ktorá našla svoju odozvu v kategorizácii lesov podľa platného zákona o lesoch. Nie je však možné úplne ich stotožniť, no v rámci národnej interpretácie niektorých kategórií LVSV sa využívajú práve prístupy platné pre členenie ochranných lesov a lesov osobitného určenia. Zároveň sa využívajú aj mnohé iné podklady a prístupy, ako napríklad: Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny, Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, typy biotopov Slovenska, Ústredný zoznam pamiatkového fondu, všeobecne záväzné predpisy v oblasti vodného hospodárstva a ochrany kultúrneho dedičstva a podobne.

Národná interpretácia konceptu LVSV vznikla v rámci realizácie projektu „*Manažment lesov s vysokou ochrannou hodnotou*“ (05/2008 – 03/2010), ktorý bol spolufinancovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho spoločenstva, Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Viac informácií o tvorbe národnej interpretácie LVSV a projekte nájdete na web stránke: www.lvoh.aprojekt.sk.

2.2 Využitie národnej interpretácie konceptu LVSV

Koncept lesov s veľkým spoločenským významom môže byť využitý na rôzne účely, rôznymi záujmovými skupinami. Národná interpretácia vytvára jednotný odborný základ – východisko pre jeho praktické uplatnenie na území Slovenska.

- **Využitie vlastníckmi, užívateľmi a správcami lesov**
Praktickej aplikácii konceptu LVSV sa nevyhnú obhospodarovatelia lesov, ktorí sa chcú certifikovať podľa certifikačného systému FSC. V rámci systému FSC certifikácie je lesom s veľkým spoločenským významom venovaný celý princíp č.9, ale jeho aplikácia sa prelína aj s inými princípmi (napr. č.4, č.6, č.8). Koncept LVSV však môže byť uplatnený aj mimo rámca FSC certifikácie, a to na základe aktívneho prístupu obhospodarovateľov lesov.
- **Využitie certifikačnými organizáciami**
Národná interpretácia konceptu LVSV posluží aj certifikačným organizáciám, ktoré vykonávajú hodnotenie (audit) obhospodarovania lesov podľa certifikačného systému FSC a vydávajú FSC certifikáty. Umožni

im posúdiť, či boli lesy s veľkým spoločenským významom správne identifikované, či bol dodržaný postup pri ich identifikácii (najmä konzultačný proces), či je v týchto lesoch uplatňovaný vhodný manažment a vykonávaný primeraný monitoring.

FSC štandard obhospodarovania lesov

PRINCÍP Č. 9: ZACHOVANIE LESOV S VEĽKÝM SPOLOČNSKÝM VÝZNAMOM

Hospodárske činnosti v lesoch s veľkým spoločenským významom musia zachovávať alebo zlepšovať charakteristické znaky, ktorými sa tieto lesy vyznačujú. Rozhodnutia, ktoré sa vzťahujú na LVSV musia byť vždy zvažované na základe princípu preventívnej opatrnosti.

Kritérium č. 9.1: Na základe prítomnosti charakteristických vlastností budú identifikované lesy s veľkým spoločenským významom, primerane rozsahu a intenzity lesného hospodárenia.

Kritérium č. 9.2: Konzultácie počas certifikačného procesu musia klást dôraz na identifikované charakteristické vlastnosti a možnosti ich zachovania.

Kritérium č. 9.3: Hospodársky plán musí obsahovať a uplatňovať špecifické opatrenia, ktoré zabezpečia zachovanie a/alebo zlepšenie príslušných charakteristických znakov v súlade s princípom preventívnej opatrnosti. Tieto opatrenia musia byť zahrnuté do verejne prístupného zhrnutia hospodárskeho plánu.

Kritérium č. 9.4: Každoročne musí byť vykonané a vyhodnotené monitorovanie efektivity opatrení použitých na zachovanie alebo zlepšenie príslušných charakteristických znakov.

- **Využitie záujmovými skupinami**

Jednou so základných požiadaviek konceptu LVSV, ako aj systému FSC certifikácie, je povinnosť viesť konzultácie so záujmovými skupinami. Národná interpretácia konceptu preto veľmi dobre posluží aj ako rámec pre diskusiu o LVSV medzi rôznymi záujmovými skupinami. Národnú interpretáciu je možné využiť ako nástroj na kontrolu správnosti identifikácie, vhodnosti uplatňovaného manažmentu a monitoringu LVSV v území. Zároveň vymedzuje priestor pre záujmové skupiny a umožňuje eliminovať prehnané požiadavky na obhospodarovateľov zo strany záujmových skupín. Ak boli niekde identifikované LVSV, môžu záujmové skupiny túto skutočnosť efektívne využiť pri advokačnej činnosti v prípadoch nevhodného hospodárskeho využitia územia (napr. pri plánovaní výstavby).

- **Využitie spracovateľmi a nákupcami dreva**

Národnú interpretáciu konceptu LVSV môžu využiť aj spracovatelia a nákupcovia dreva, ktorí uplatňujú zodpovedný prístup pri nákupe drevnej suroviny. V rámci environmentálnych a sociálnych politík sa firmy snažia vyhýbať kontroverzným zdrojom drevnej suroviny a nenakujú drevo z ťažby, ktorá mohla ohroziť, poškodiť alebo zničiť lesy s veľkým spoločenským významom.

- **Využitie v územnom plánovaní a hodnotení environmentálnych dopadov**

Vzhľadom na to, že LVSV predstavujú územia s výnimočnou environmentálnou alebo sociálnou hodnotou (plnia kriticky významné funkcie) mali by byť zohľadňované aj v územnom plánovaní a pri hodnotení environmentálnych dopadov (EIA).

- **Využitie v štátnej a verejnej správe**

V štátnej a verejnej správe možno využiť koncept LVSV pri akomkoľvek rozhodovaní, ktoré môže mať dopad na environmentálne a sociálne funkcie územia. Identifikované LVSV pritom predstavujú najcennejšie územia s kriticky dôležitými funkciami, ktoré by nemali byť obmedzené alebo zničené. Koncept LVSV je možné využiť v štátnej správe lesného hospodárstva, životného prostredia, v územnom a stavebnom konaní, v štátnej vodnej a banskej správe a podobne.

- **Využitie investormi a finančnými inštitúciami**

Koncept LVSV môžu využiť aj investori a finančné inštitúcie, ktorým záleží na environmentálnych a sociálnych dopadoch ich aktivít. Pri plánovaní projektov by mali zabezpečiť, aby ich realizáciou neboli poškodené alebo zničené územia s veľkým spoločenským významom.

2.3 Všeobecné požiadavky na identifikáciu LVSV

Táto kapitola popisuje všeobecné pravidlá a požiadavky vzťahujúce sa na postup identifikácie všetkých kategórií a podkategórií lesov s veľkým spoločenským významom. Špecifické požiadavky vzťahujúce sa na identifikáciu konkrétnej kategórie, resp. podkategórie LVSV sú uvedené pri charakteristikách jednotlivých kategórií, resp. podkategórií (v kapitole 3).

Identifikácia LVSV sa zvyčajne skladá z týchto základných krokov:

1. Plánovanie a príprava

Prvým krokom pri identifikácii LVSV v území by mala byť jej príprava a plánovanie. V rámci tohto kroku je potrebné sa zamyslieť nad tým, v akom rozsahu a ako

podrobne sa identifikácia bude vykonávať. Na podrobnosť identifikácie vplyva veľkosť obhospodarovaného územia a intenzita obhospodarovania (dopad existujúcich, resp. plánovaných aktivít). Pri nízkej intenzite obhospodarovania môže byť aj podrobnosť zisťovania nižšia, pretože sa predpokladá malý dopad hospodárenia na plnenie environmentálnych a sociálnych funkcií lesa.

V tomto kroku je potrebné ďalej určiť, kto bude do procesu zapojený, identifikovať relevantné záujmové skupiny a expertov. Obhospodarovateľ by mal rozhodnúť aj o tom, či bude proces identifikácie LVSV v plnom rozsahu zabezpečovať vlastnými silami, alebo na to využije služby odborných organizácií, resp. expertov. Tiež je vhodné naplánovať čas potrebný na realizáciu každého kroku.

2. Zbieranie informácií

Aby mohli byť LVSV identifikované, je potrebné zbierať dostupné relevantné informácie z rôznych zdrojov. Od lesného hospodára sa neočakáva, že sám bude vykonávať výskumy, prieskumy a mapovania (napr. o výskyte niektorých endemických druhov). Požaduje sa však od neho aktívny prístup pri zbieraní informácií z rôznych dostupných zdrojov. Zdrojom relevantných informácií môžu byť lesné hospodárske plány, programy starostlivosti, rôzne mapy, publikované správy z výskumov a prieskumov v území, internet a podobne.

Veľký dôraz sa v rámci tohto kroku kladie aj na kontaktovanie záujmových skupín, prípadne rôznych miestnych expertov (botanikov, ornitológov, hubárov, entomológov a pod.), ktorí poznajú územie. Práve oni sú často najlepším zdrojom potrebných informácií.

3. Hodnotenie a identifikácia LVSV

Cieľom tohto kroku je zhodnotenie získaných informácií a prvotná identifikácia jednotlivých kategórií a podkategórií LVSV.

Hodnotenie sa vo väčšine prípadov vykonáva v dvoch stupňoch: (1) predbežné hodnotenie, (2) úplné hodnotenie.

Pri predbežnom hodnotení sa určuje, či sa v rámci obhospodarovaného územia vyskytujú lesy, ktoré majú potenciál stať sa LVSV. Ide zvyčajne o rýchle hodnotenie na základe ľahšie dostupných informácií. Jeho cieľom je vylúčiť územia, ktoré jednoznačne nemajú potenciál stať sa LVSV a zúžiť tak rozsah hodnotenia.

Úplné hodnotenie sa robí iba v tých územiach, kde sa potenciálne vyskytujú LVSV, pričom sa identifikujú konkrétne LVSV a ich hranice. Toto hodnotenie je

náročnejšie po stránke odbornej aj časovej. Pri úplnom hodnotení sa často vyžaduje, aby obhospodarovateľ spolupracoval s relevantnými inštitúciami, záujmovými skupinami alebo expertmi, ktorí majú podrobnejšie informácie a môžu pomôcť identifikovať jednotlivé LSVV.

Prahová hodnota vyjadruje hranicu, od ktorej sa spoločenský význam lesov považuje za veľký. Prahová hodnota môže byť definovaná pomocou rôznych ukazovateľov, či už kvantitatívnych (napr. počet jedincov) alebo kvalitatívnych (napr. prítomnosť typu vzácneho biotopu).

Princíp preventívnej opatrnosti znamená, že ak sú pochybnosti o tom, či dané územie má vysokú environmentálnu alebo sociálnu hodnotu, uplatňuje sa preventívny predpoklad, že hodnota je prítomná. V prípade, že existujú informácie (aj keď nekompletné), ktoré indikujú, že územie by mohlo byť zaradené medzi LSVV, hospodár má zaradiť dané územie medzi LSVV a uplatniť v nich zodpovedajúci manažment.

Postup predbežného a úplného hodnotenia je presnejšie špecifikovaný pri charakteristikách jednotlivých kategórií a podkategórií LSVV. Pri hodnotení sa posudzuje, či dané územie spĺňa požiadavky uvedené v definícií jednotlivých kategórií a podkategórií LSVV a dosahuje stanovenú prahovú hodnotu. Pri hodnotení a identifikácii sa uplatňuje princíp preventívnej opatrnosti. Územie môže byť zaradené do jednej alebo aj viacerých kategórií a podkategórií LSVV.

Je dôležité uvedomiť si, že v charakteristike jednotlivých kategórií a podkategórií sú stanovené minimálne hranice, pri splnení ktorých, lesný hospodár musí zaradiť dané územie do LSVV. Môže sa však rozhodnúť zaradiť medzi LSVV aj ďalšie lesy, ktoré považuje za spoločensky veľmi významné, alebo sa na nich dohodol so záujmovými skupinami (napr. na ochranu druhov, ktoré nie sú uvedené v zozname zriedkavých, vzácných a ohrozených druhov v tejto príručke, ale lokálne ich možno považovať za vzácne).

Identifikácia lesov s veľkým spoločenským významom nie je jednorazový proces a mala by byť postupne spresňovaná na základe získavania nových informácií a monitoringu.

4. Konzultácie a diskusia k predbežným výsledkom

V rámci procesu identifikácie LSVV v území je dôležité, aby obhospodarovateľ vykonával konzultácie a poskytol možnosť na pripomienkovanie predbežných výsledkov záujmovým skupinám a expertom. Všeobecné zásady pre zapojenie záujmových skupín do procesu identifikácie LSVV sú uvedené v kapitole 2.6.

Cieľom pripomienkovania predbežných výsledkov je získanie spätnej väzby a ďalších informácií, ktoré umožnia nielen spresniť identifikáciu LSVV, ale aj navrhnúť vhodné manažmentové opatrenia a definovať účelný monitorovací program.

5. Vyhotovenie máp

Identifikované lesy s veľkým spoločenským významom by mali byť vyznačené v mapách. Podrobnosť a forma spracovania máp závisí od veľkosti subjektu, ako aj podrobnosti vykonanej identifikácie LSVV. Mapy by mali byť spracované tak, aby boli jednoducho využiteľné v dennej lesohospodárskej praxi. Mapy LSVV musia byť prístupné aj pre verejnosť a záujmové skupiny.

V prípade, že má lesný hospodár možnosti na spracovanie týchto máp v geografických informačných systémoch, je vhodné ich využiť. Digitálne mapy sú tiež veľmi dobrým podkladom pre konzultácie a pripomienkovanie identifikácie LSVV.

2.4 Všeobecné požiadavky na manažment LSVV

Plánovanie a vykonávanie manažmentových opatrení v lesoch s veľkým spoločenským významom musí byť založené na týchto základných zásadách:

- zachovanie alebo zlepšenie ich výnimočnej biologickej, environmentálnej a sociálnej hodnoty,
- uplatnenie princípu preventívnej opatrnosti,
- konzultácie so záujmovými skupinami a expertmi.

Odporúča sa, aby sa pri plánovaní manažmentových opatrení v LSVV uplatnil nasledovný postup:

1. Definovanie manažmentových cieľov

Dôraz je potrebné klásť na jasné formulovanie cieľov pre každú identifikovanú „hodnotu“. Manažmentovým cieľom môže byť napríklad zachovanie prítomnosti určitých druhov organizmov alebo zabezpečenie plnenia určitých funkcií.

2. Identifikovanie hlavných ohrození

Aby bolo možné zachovať výnimočnú hodnotu jednotlivých LVSV, je potrebné zamerať sa pri plánovaní na hlavné ohrozenia, ktoré môžu negatívne ovplyvniť túto hodnotu. Ohrozenia môžu mať interný charakter (vznikajú pri vlastnej lesohospodárskej činnosti) alebo externý charakter (z vonkajšieho prostredia, na ktoré nemá lesný hospodár priamy dosah – napr. nelegálna ťažba, plánovanie líniových stavieb).

3. Zmiernenie ohrození

Ohrozenia vznikajúce pri vlastnej lesohospodárskej činnosti je možné zmierniť rôznymi opatreniami: uplatnením jemnejších spôsobov hospodárenia, zmenou technológie ťažby a približovania, zmenou času vykonania opatrenia, ponechaním časti dreva v porastoch na prirodzený rozklad, iným trasovaním cesty, používaním rastlinných olejov v motorových pilách a mechanizačných prostriedkoch a podobne.

Na externé ohrozenia nemá obhospodarovateľ síce priamy dosah, ale môže vykonať niektoré opatrenia na ich zmiernenie (napr. preventívne opatrenia proti nelegálnej ťažbe, komunikácia a upozornenie investorov na LVSV pri plánovaní líniových stavieb)

4. Stanovenie manažmentových opatrení

Stanovenie manažmentových opatrení závisí najmä od kombinácie prítomných environmentálnych a soci-

álnych hodnôt, identifikovaných ohrození a schopností lesného hospodára minimalizovať tieto ohrozenia. Pri stanovovaní manažmentových opatrení sa uplatňuje princíp preventívnej opatrnosti. Ak existuje predpoklad, alebo informácia, ktorá indikuje, že plánované manažmentové opatrenie by mohlo poškodiť alebo zničiť environmentálnu alebo sociálnu hodnotu územia aj napriek uplatneniu zmiernujúcich opatrení, nemožno dané opatrenie vykonať. Veľký význam pre stanovenie správnych manažmentových opatrení majú konzultácie so záujmovými skupinami a expertmi.

Manažmentové opatrenia v lesoch s veľkým spoločenským významom môžu mať veľmi rôznorodý charakter, od bezzásahového manažmentu až po bežné obhospodarovanie s minimálnymi opatreniami na zmiernenie ohrození, musia však zabezpečiť, že environmentálna a sociálna hodnota územia zostane zachovaná alebo sa zlepší.

V rámci charakteristiky jednotlivých kategórií, resp. podkategórií LVSV (v kapitole 3 a v prílohách) sú stanovené aj špecifické požiadavky na manažment danej kategórie LVSV. Plánované manažmentové opatrenia sa však môžu od týchto požiadaviek líšiť, ak lepšie zabezpečujú plnenie manažmentových cieľov a boli stanovené na základe dohody so záujmovými skupinami alebo expertmi.

Ak bolo územie zaradené do viacerých kategórií resp. podkategórií LVSV, stanovujú sa manažmentové opatrenia

tak, aby zabezpečili plnenie všetkých manažmentových cieľov. V prípade, že manažmentové opatrenia na dosiahnutie jednotlivých cieľov by sa navzájom vylučovali, uplatní sa ten manažment, pri ktorom sa uplatňujú prísnejšie obmedzenia hospodárenia.

2.5 Všeobecné požiadavky na monitoring LSVS

V rámci konceptu LSVS je hlavným účelom monitorovania zistiť, či identifikované environmentálne a sociálne hodnoty lesov s veľkým spoločenským významom boli zachované alebo sa zlepšili. Monitoring má poskytnúť informácie o tom, či je uplatňovaný manažment vhodný a prináša želané výsledky, ale tiež by mal upozorniť na potrebu zmeny manažmentových opatrení.

Na sledovanie LSVS je potrebné vypracovať monitorovací program. Tento by mal byť odvodený od manažmentových cieľov a jeho podrobnosť závisí od rozsahu a intenzity hospodárenia. Monitorovací program nemusí byť zložitý, časovo a finančne náročný, ale mal by poskytnúť dostatočné informácie na hodnotenie dopadu a efektivity vykonaných manažmentových opatrení, ako aj informácie o naplňaní manažmentových cieľov.

V rámci charakteristiky jednotlivých kategórií, resp. podkategórií LSVS v kapitole 3 sú uvedené aj odporúčania pre monitoring danej kategórie, resp. podkategórie LSVS. Tieto odporúčania však predstavujú len podklad pre definovanie vlastného monitorovacieho programu, ktorý sa môže od odporúčaní líšiť, ak sa tým lepšie splní účel monitorovania a bol stanovený na základe dohody so záujmovými skupinami alebo expertmi.

Dobry monitorovací program by mal obsahovať dve základné zložky:

- **Operatívny monitoring** – zameraný na sledovanie realizácie naplánovaných manažmentových opatrení. Poskytuje obhospodarovateľovi informácie o tom, ako boli realizované manažmentové opatrenia, či boli vykonané všetky plánované zmierňujúce opatrenia a podobne. Operatívny monitoring sa vykonáva v priebehu realizácie, alebo krátko po zrealizovaní manažmentových opatrení. V prípade ťažby možno napríklad sledovať, či bola vykonaná v plánovanom rozsahu, či boli dodržané približovacie trasy, či sa nepribližovalo po miestach s výskytom vzácnych druhov, na ktoré bol dodávateľ prác upozornený a podobne. Na zaznamenávanie údajov z tohto moni-

toringu je možné dobre využiť napríklad preberacie protokoly.

- **Strategický monitoring** - poskytuje obhospodarovateľovi informácie o naplňaní manažmentových cieľov. Napríklad v prípade vyhlásenia LSVS kvôli vzácnym, ohrozeným a zriedkavým druhom by mal monitoring sledovať, či kvalita biotopu je stále vhodná pre dané druhy, či sa tam tieto druhy stále vyskytujú, či ich populácia rastie alebo klesá. Strategický monitoring nie je potrebné vykonávať každoročne a je veľmi dobré realizovať ho v spolupráci so záujmovými skupinami, lebo práve tie často disponujú potrebnými informáciami.

V monitorovacom programe by malo byť stanovené:

- **Čo a ako bude monitorované?**
Dôležitý je najmä výber vhodných indikátorov, ktoré by mali byť jednoducho merateľné. Zle vybrané indikátory nemusia odhaliť dôležité zmeny, môžu skomplikovať a predražiť celý proces. Všetky údaje by mali byť zbierané rovnako a opakovane, aby poskytli dobrý základ pre odhadovanie dlhodobých trendov týkajúcich sa LSVS.
- **Ako budú údaje zbierané (metódy a frekvencia)?**
Údaje v rámci operatívneho monitoringu je potrebné zbierať priebežne. Zbieranie údajov v rámci strategického monitoringu môže prebiehať v dlhodobějších intervaloch (napr. raz za 5 rokov).
- **Kto bude zodpovedný za zbieranie údajov?**
V monitorovacom programe by mali byť stanovené konkrétne zodpovednosti za zber údajov.
- **Kedy a ako sa budú dáta analyzovať?**
V rámci konceptu LSVS sa vyžaduje, aby sa dáta z monitoringu analyzovali a vyhodnocovali minimálne raz ročne. Správy z monitoringu musia byť verejne prístupné.
- **Kedy je potrebné vykonať nápravné opatrenia?**
V monitorovacom programe by mali byť stanovené aj hranice, pri prekročení ktorých je potrebné vykonať okamžité nápravné opatrenia.
- **Ako sa monitoring využije v rámci manažmentu?**
Monitoring, ktorý sa nevyužíva v manažmentovom rozhodovaní je strata času a peňazí. Výsledky monitoringu by sa mali uplatniť pri plánovaní manažmentových opatrení.

2.6 Účasť záujmových skupín pri aplikácii konceptu LSVS

Koncept lesov s veľkým spoločenským významom požaduje, aby boli záujmové skupiny zapojené do procesu identifikácie, plánovania manažmentových opatrení, ako aj do procesu monitorovania.

Zapojenie záujmových skupín má veľký význam pre kvalitu celého procesu, lebo disponujú cennými vedomosťami a informáciami vo vzťahu k LSVS. Zároveň to vytvára priestor na vzájomnú komunikáciu, zohľadnenie rôznych záujmov a zmiernenie názorových rozdielov. Vytvárajú sa tak predpoklady aj na lepšie vzťahy a spoluprácu v budúcnosti.

Kto je záujmová skupina?

Za záujmovú skupinu sa vo všeobecnosti považuje každý, kto si myslí, že obhospodarovaním lesov by mohli byť ovplyvnené alebo inak dotknuté jeho záujmy. V zásade rozlišujeme dva základné typy záujmových skupín:

- skupiny ľudí, ktorých sa manažment lesov priamo dotýka (obce, miestne komunity alebo jednotlivci, ktorí žijú v blízkosti lesa)
- rôzne organizácie alebo skupiny ľudí so špeciálnymi záujmami alebo zameraním vo vzťahu k LSVS, patria sem rôzne štátne organizácie, mimovládne organizácie, výskumné inštitúcie, záujmové združenia, experti a pod.

Pravidlá vo vzťahu k účasti záujmových skupín v procese identifikácie, manažmentu a monitoringu LSVS

• Identifikovanie záujmových skupín na začiatku procesu

Prvým krokom je identifikácia záujmových skupín, ktoré môžu byť ovplyvnené, alebo sa u nich predpokladá, že by mohli mať nejaké záujmy v rámci LSVS. Na zozname nesmú chýbať kľúčové záujmové skupiny, ktoré často disponujú dôležitými informáciami pre identifikáciu a manažment LSVS. Za kľúčové záujmové skupiny sa považujú napríklad: Štátna ochrana prírody SR, úrady životného prostredia, pamiatkové úrady, mimovládne environmentálne organizácie pôsobiace v regióne, obce v blízkosti obhospodarovaných lesov, rôzni experti pôsobiaci v regióne (botanici, zoológovia, ornitológovia, entomológovia, mykológovia), správcovia tokov, prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych vôd, vodárenské spoločnosti, správcovia kúpeľných areálov a pod. Je vhodné, ak si obhospodarovateľ lesov vedie a priebežne aktualizuje zoznam záujmových

skupín s ich kontaktmi. Tento zoznam je možné využívať aj na iné účely, ako je identifikácia LSVS.

Aktívne informovanie je výzva obhospodarovateľa lesov smerom k verejnosti a záujmovým skupinám, napr. informovanie o začatí procesu identifikácie LSVS. Môže sa uskutočňovať rôznou formou: listami, e-mailom, telefonicky, umiestnením oznámenia na internete alebo verejne prístupnej tabuli a podobne.

Pasívne informovanie je poskytovanie informácií na požiadanie.

• Informovanie záujmových skupín a poskytnutie príležitosti na účasť v procese

Záujmové skupiny je potrebné aktívne informovať o začatí procesu identifikácie LSVS a poskytnúť im možnosť na zúčastniť sa tohto procesu. Účasť na procese môže byť vykonaná rôznymi formami: zaslaním podkladových informácií e-mailom, telefonickými konzultáciami, osobnými stretnutiami, účasťou na workshopoch, prácou v hodnotiacom tíme alebo vykonaním monitoringu.

• Ocenenie nezávislého odborného názoru

Pohľad na vec z iného uhla a poskytnutie nezávislého odborného názoru je veľmi cenné, lebo môže upozorniť na veci, ktoré ľudia zainteresovaní v problematike nemusia postrehnúť. Často nám tiež poskytuje nové informácie dôležité pre identifikáciu LSVS.

• Vedecké riešenie nie je vždy možné

Je potrebné si uvedomiť, že v procese identifikácie a plánovania manažmentu LSVS nám často budú chýbať podrobné informácie (napr. o výskyte niektorých vzácnych druhov, alebo biotopov), ktoré sú základným predpokladom pre vedecké rozhodnutie. Neznamená to však, že nemôže byť prijaté rozumné a zdôvodniteľné rozhodnutie. Dôležité je zapojiť do procesu aj rôznych expertov, ktorých skúsenosťami podopretý odborný názor alebo predpoklad, môže byť dobrým základom pre rozhodnutie.

• Prijímanie konsenzuálnych alebo kompromisných riešení

Ideálne je, ak sa obhospodarovateľ lesa a záujmové dospejú k rozhodnutiu týkajúceho sa LSVS na základe konsenzu. Nie je to však vždy možné a vyskytnú sa prípady, kde sa počas konzultácií zistia výrazne odlišné názory na riešenie (napr. plánovaný manažment) medzi rôznymi záujmovými skupinami a obhospodarova-

teľom. V týchto prípadoch je potrebné prijímať rozhodnutia, ktoré sú založené na kompromise a smerujú k znižovaniu konfliktov.

- **Dokumentovanie konzultácií**

Je dôležité dokumentovať a vytvárať záznamy z vykonaných konzultácií, stretnutí a uchovávať tieto záznamy spolu so zaslanými pripomienkami a stanoviskami. Tieto záznamy môžu byť neskôr veľmi užitočné pri vlastnej identifikácii, plánovaní manažmentu a monitoringu LVSV. Záznamy dobre poslúžia obhospodarovateľovi na preukázanie procesu počas auditov, vykonávaných certifikačnou organizáciou.

- **Verejná prístupnosť informácií**

Informácie o identifikovaných LVSV, plánovaných manažmetových opatreniach v nich a výstupy z monitoringu musia byť verejne prístupné. Vyžaduje sa minimálne pasívna prístupnosť týchto informácií.

Ak oslovené záujmové skupiny a experti nespolupracujú a neposkytnú obhospodarovateľovi potrebné informácie vykoná obhospodarovateľ identifikáciu, plánovanie manažmentu a monitoring LVSV na základe dostupných informácií, svojich vedomostí a schopností. Nie je pritom povinný vykonávať žiadne špeciálne výskumy, prieskumy alebo mapovania (napr. prieskumy výskytu vzácnych druhov alebo mapovanie vzácnych ekosystémov).

3. CHARAKTERISTIKA LESOV S VEĽKÝM SPOLOČENSKÝM VÝZNAMOM NA SLOVENSKU

Charakteristika lesov s veľkým spoločenským významom na Slovensku je spracovaná pre každú kategóriu, resp. podkategóriu samostatne.

Pri každej kategórii a podkategórii je uvedené:

- odôvodnenie aplikácie príslušnej kategórie na Slovensku,
- definícia, ktorá špecifikuje lesy patria do príslušnej kategórie,
- prahová hodnota pre zaradenie lesov medzi LVSV,
- postup identifikácie LVSV v rámci príslušnej kategórie, resp. podkategórie,
- požiadavky na manažment,
- pokyny pre sledovanie stavu a efektivity manažmentových opatrení (monitoring).

3.1 Kategória 1: Lesy významné z hľadiska biologickej rozmanitosti

Ochrana biologickej rozmanitosti je jednou z hlavných výziev, ktorým čelí ľudstvo v súčasnosti. Realizuje sa prostredníctvom systému chránených území, druhovej ochrany alebo udržateľným využívaním biologických zdrojov s cieľom minimalizovať nepriaznivé vplyvy vyplývajúce z ich využívania.

Pre účely implementácie konceptu LVSV sa na Slovensku z dôvodu zachovania biologickej rozmanitosti uplatňujú tieto podkategórie:

- 1.1. Chránené územia
- 1.2. Územia s výskytom vzácnych, ohrozených a zriedkavých druhov
- 1.3. Územia s výskytom endemických druhov
- 1.4. Územia dôležité z pohľadu významnej sezónnej koncentrácie druhov

3.1.1 Podkategória 1.1: Chránené územia

Odôvodnenie

Základným zdrojom informácií pre identifikáciu LVSV v rámci tejto podkategórie je národná sústava chránených území, ktorá je zadefinovaná zákonom 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení a všeobecne záväznými predpismi vydanými na základe tohto zákona. Z národnej sústavy chránených území boli vyselektované len tie územia, ktoré veľmi významne prispievajú k ochrane biodiverzity v lesoch.

Pri navrhovaných územiach európskeho významu (v rámci sústavy NATURA 2000) sa vychádzalo z predpokladu, že budú postupne vyhlasované v národných kategóriách chránených území alebo ich zónach. Z dôvodu, že tieto územia sú nezastupiteľné pre ochranu biologickej rozmanitosti Európy, budú považované za LVSV po začlenení do národnej sústavy chránených území.

Definícia

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom v podkategórii 1.1 sa zaraďujú lesy vo vyhlásených chránených územiach (§ 17 zákona č. 543/2002 Z. z. v platnom znení), a to lesy v „A“ a „B“ zónach národných parkov a chránených krajinných oblastí, prísnejších zónach chránených vtáčích území a lesy v maloplošných chránených územiach a ich ochranných pásmach (NPR, PR, NPP, PP, CHA, CHKP), kde predmetom ochrany sú lesné ekosystémy veľmi významné z hľadiska ochra-

Prehľad druhov chránených území na Slovensku

Druh chráneného územia	Definícia	Stupne ochrany
Chránená krajinná oblasť (CHKO)	Rozsiahlejšie územie spravidla s výmerou nad 1 000 ha, s rozptýlenými ekosystémami významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia.	II, III, IV, V
Národný park (NP)	Rozsiahlejšie územie spravidla s výmerou nad 1 000 ha, prevažne s ekosystémami podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou alebo v jedinečnej a prirodzenej krajinnnej štruktúre, tvoriace nadregionálne biocentrá a najvýznamnejšie prírodné dedičstvo, v ktorom je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti.	III, IV, V
Chránený areál (CHA)	Lokalita spravidla s výmerou do 1 000 ha, na ktorej sú biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu, alebo ktorá je biotopom druhu európskeho významu alebo biotopom druhu národného významu, pričom priaznivý stav týchto biotopov závisí na obhospodovaní človekom.	III, IV, V
Prírodná rezervácia (PR)	Lokalita spravidla s výmerou do 1 000 ha, ktorá predstavuje pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu alebo biotopy druhov európskeho významu alebo biotopy druhov národného významu.	IV, V
Prírodná pamiatka (PP)	Bodové, líniové alebo iné maloplošné ekosystémy, ich zložky alebo prvky, spravidla s výmerou do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický, estetický alebo krajínovotvorný význam.	IV, V
Chránený krajinný prvok (CHPP)	Významný krajinný prvok, ktorý plní funkciu biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku najmä miestneho alebo regionálneho významu.	II, III, IV, V
Chránené vtáčie územie	Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov, ktoré poskytujú podmienky pre ich prežitie a rozmnožovanie.	I, II, III, IV, V

ny biodiverzity. Zaraďujú sa sem aj územia na iných lesných pozemkoch (napr. rašeliniská, skalné útvary, pozemky nad hornou hranicou lesa), pokiaľ sú súčasťou chránených území, resp. ich častí. Medzi LSVS zaraďujú aj všetky územia európskeho významu, ktoré sú vyhlásené ako nové chránené územia v kategórii NPR, PR, NPP, PP, CHA, CHKP.

Prahová hodnota

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom zaraďujeme nasledovné chránené územia:

- chránená krajinná oblasť (zákon č. 543/2002, § 18) - iba A, B zóny
- národný park (zákon č. 543/2002, §19) - iba A, B zóny
- chránený areál (zákon č. 543/2002, §21) - iba chránené areály uvedené na zozname v prílohe č. I
- prírodná rezervácia (zákon č. 543/2002, §22) – iba prírodné rezervácie uvedené na zozname v prílohe č. I
- prírodná pamiatka (zákon č. 543/2002, §23) – iba prírodné pamiatky uvedené na zozname v prílohe I.

- chránený krajinný prvok (zákon č. 543/2002, §25) - iba chránené krajinné prvky uvedené na zozname v prílohe I
- chránené vtáčie územie (zákon č. 543/2002, § 26; vyhlášky o chránených vtáčích územiach) - iba prísnejšie zóny uvedené vo vyhláškach o chránených vtáčích územiach
- územia európskeho významu vyhlásené ako nové chránené územia v kategórii NPR, PR, NPP, PP, CHA, CHKP.

Identifikácia
Predbežné hodnotenie

Pri identifikácii chránených území sa vychádza zo Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody², ktorý je verejne dostupný³. V rámci predbežného hodnotenia hospodár zistí, či sa na obhospodarovanom území nachádzajú chránené územia (alebo ich časť)

² § 51 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny

³ <http://www.sopsr.sk/index.php?page=cinnost&sci=0>

uvedené v Štátnom zozname osobitne chránených častí prírody.

Úplné hodnotenie

V rámci úplného hodnotenia sa zisťuje, či identifikované chránené územia spĺňajú definovanú prahovú hodnotu a vykonávajú sa konzultácie s územne príslušnou správou štátnej ochrany prírody⁴ s cieľom overenia aktuálnosti údajov a spresnenia hraníc chránených území a ich zón.

Chránené územia sa špecifikujú nasledovnou štruktúrou údajov:

- názov územia (podľa štátneho zoznamu)
- kategória územia (podľa štátneho zoznamu)
- výmera (podľa štátneho zoznamu)
- vymedzenie podľa jednotiek priestorového rozdelenie lesa (prípadne ostatných lesných pozemkov), ak je to aplikovateľné, aj so zaradením do príslušných zón (na základe konzultácií so ŠOP SR)
- stupeň ochrany (konzultácie so ŠOP SR).

Manažment

Cieľom manažmentu je zachovanie predmetu ochrany v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny⁵:

- pre chránené územia, v ktorých existuje program starostlivosti, dodržiavať manažmentové opatrenia

⁴ Správa národného parku, chránenej krajinnej oblasti alebo regionálna správa ochrany prírody a krajiny

⁵ § 54 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

stanovené v programoch starostlivosti vrátane bezzášahového režimu

- pre chránené územia, ktoré nemajú spracovaný program starostlivosti, sa postupuje podľa platnej legislatívy, prípadne podľa dohody medzi obhospodovateľom a príslušnou odbornou organizáciou ochrany prírody.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Hospodár sleduje, či manažmentové opatrenia nemajú negatívny dopad na chránené územie. Takéto sledovanie sa môže vykonávať aj prostredníctvom informácií od odborných organizácií ochrany prírody alebo iných organizácií (napr. environmentálnych MVO). V prípade existujúceho programu starostlivosti sa pri sledovaní vychádza z monitoringu efektivity opatrení stanovených v tomto programe.

3.1.2 Podkategória 1.2: Územia s výskytom vzácnych, ohrozených a zriedkavých druhov

Odôvodnenie

Jedným z veľmi dôležitých aspektov posudzovania biologickej rozmanitosti je prítomnosť vzácnych, ohrozených a zriedkavých druhov, pretože tieto druhy sú vo všeobecnosti oveľa citlivejšie na zmeny v dôsledku

nesprávneho hospodárenia alebo iných aktivít.

Pri definovaní LVSV v podkategórii 1.2 sa vychádzalo z aktuálnych červených zoznamov⁶, z kategórií ohrozenosti podľa IUCN a rozšírenia druhu na Slovensku. Z červených zoznamov sa vybrali iba niektoré taxonomické skupiny: huby, vyššie rastliny, chrobáky, obojživelníky, vtáky.

Pre vybrané taxonomické skupiny boli expertmi vypracované zoznamy druhov, pre ktoré je potrebné vyhlasať LVSV. Do zoznamov neboli automaticky zahrnuté všetky ohrozené druhy uvedené v červených zoznamoch, ale len tie, ktoré majú indikačný význam z hľadiska biologickej rozmanitosti a sú citlivé na uplatňovaný spôsob obhospodarovania lesov. Neboli tam zaradené napríklad druhy v najnižších kategóriách ohrozenosti, ťažko identifikovateľné, s nedostatočne známym statusom alebo rozšírením, s veľkými teritóriami (napr. veľké šelmy) a druhy vyskytujúce sa mimo lesných pozemkov.

Definícia

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom v podkategórii 1.2 sa zaraďujú územia (lokality) s výskytom vzácných, ohrozených a zriedkavých druhov, ktoré sú uvedené v prílohe č. II.

Prahová hodnota

Prahová hodnota pre zaradenie územia medzi LVSV je pre jednotlivé druhy špecifikovaná v prílohe č. II.

Identifikácia

Predbežné hodnotenie

Cieľom predbežného hodnotenia je zistiť, či sa na území vyskytujú vzácne, ohrozené a zriedkavé druhy uvedené v prílohe č. II. V rámci predbežného hodnotenia lesný hospodár kontaktuje záujmové skupiny (napr. príslušnú Správu ŠOP SR, environmentálne mimovládne organizácie, expertov /mykológov, botanikov, entomológov, zoológov, ornitológov/ pôsobiacich v regióne). Ak dôjde k dohode medzi obhospodarovateľom lesa a záujmovými skupinami, môžu sa do hodnotenia zaradiť aj ďalšie druhy, ktoré sú v danom regióne vzácne, ohrozené alebo zriedkavé.

Úplné hodnotenie

V prípade zistenia výskytu vzácných, ohrozených a zriedkavých druhov uvedených v prílohe č. II sa

pristupuje k úplnému hodnoteniu. Cieľom úplného hodnotenia je zaradiť medzi lesy s veľkým spoločenským významom územia, kde výskyt druhu dosahuje alebo prekračuje prahovú hodnotu, určiť hranice LVSV a dohodnúť manažmentové opatrenia a monitoring pre tieto lesy. Úplné hodnotenie sa vykonáva na základe konzultácií s relevantnými záujmovými skupinami.

Manažment

Cieľom manažmentu je udržanie alebo zlepšenie podmienok pre vzácne, ohrozené a zriedkavé druhy, ktoré sa vyskytujú na danej lokalite. Základné požiadavky na manažment sú uvedené pre každý druh, alebo skupinu druhov osobitne v prílohe č. II. Ďalšie špecifické manažmentové opatrenia pre jednotlivé druhy je potrebné dohodnúť v rámci konzultácií so záujmovými skupinami.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Monitoring má byť zameraný na sledovanie dopadu manažmentových opatrení na kvalitu biotopu daného druhu a jeho výskyt. Základné požiadavky na monitoring sú uvedené pre každý druh alebo skupinu druhov osobitne v prílohe č. II. Detaily monitorovacieho programu je potrebné určiť na základe konzultácií s relevantnými záujmovými skupinami. Monitoring môže byť založený na informáciách získaných od Štátnej ochrany prírody SR a iných záujmových skupín.

3.1.3 Podkategória 1.3: Územia s výskytom endemických druhov

Odôvodnenie

Endemické druhy sa vyskytujú iba v určitej špecifickej geografickej oblasti. Ich prítomnosť v danom území je dôkazom výnimočného evolučného procesu a schopnosti populácií reagovať na rôzne životné podmienky. Obmedzený areál rozšírenia endemických druhov zvyšuje ich zraniteľnosť najmä v dôsledku straty vhodných biotopov.

Pre účely aplikovania podkategórie 1.3 na Slovensku sa vybrali druhy, ktoré sú endemitmi a subendemitmi menších fyto a zoogeografických celkov, patria medzi vzácnejšie sa vyskytujúce alebo ohrozené druhy, vyžadujú si špecifickú pozornosť a spôsob obhospodarovania lesov. Neboli sem zaradené nejasné taxóny, či taxóny s nedostatočne známym rozšírením.

⁶ BALÁŽ, D., MARHOLD, K. & URBAN, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Supplement)

Definícia

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom v podkategórii 1.3 sa zaraďujú územia (lokality) s výskytom endemických druhov, ktoré sú uvedené v prílohe č. III.

Prahová hodnota

Prahová hodnota pre zaradenie území medzi LVSV je pre jednotlivé druhy špecifikovaná priamo v prílohe č. III.

Identifikácia

Predbežné hodnotenie

Cieľom predbežného hodnotenia je zistiť, či sa na území vyskytujú endemické druhy uvedené v prílohe č. III. V rámci predbežného hodnotenia lesný hospodár kontaktuje záujmové skupiny (napr. príslušnú Správu ŠOP SR, environmentálne mimovládne organizácie, expertov /botanikov, entomológov/ pôsobiacich v regióne). Ak dôjde k dohode medzi obhospodarovateľom lesa a záujmovými skupinami, môžu sa do hodnotenia zaradiť aj ďalšie endemické druhy.

Úplné hodnotenie

V prípade zistenia výskytu endemických druhov uvedených v prílohe č. III, sa pristupuje k úplnému hodnoteniu. Cieľom úplného hodnotenia je zaradiť medzi lesy s veľkým spoločenským významom územia, v ktorých výskyt endemického druhu dosahuje alebo prekračuje prahovú hodnotu, určiť hranice LVSV, dohodnúť manažment a monitoring pre tieto lesy. Úplné hodnotenie sa vykonáva na základe konzultácií s relevantnými záujmovými skupinami.

Manažment

Cieľom manažmentu je udržanie alebo zlepšenie podmienok pre endemické druhy, ktoré sa vyskytujú na danej lokalite. Základné požiadavky na manažment sú uvedené pre každý druh, alebo skupinu druhov osobitne v prílohe č. III. Ďalšie špecifické manažmentové opatrenia pre jednotlivé druhy je potrebné dohodnúť v rámci konzultácií so záujmovými skupinami.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Monitoring má byť zameraný na sledovanie dopadu manažmentových opatrení na kvalitu biotopu daného druhu a jeho výskyt. Základné požiadavky na monitoring sú uvedené pre každý druh alebo skupinu druhov osobitne v prílohe č. III. Detaily monitorovacie-

ho programu je potrebné určiť na základe konzultácií s relevantnými záujmovými skupinami. Monitoring môže byť založený na informáciách získaných od Štátnej ochrany prírody SR a iných záujmových skupín.

3.1.4 Podkategória 1.4: Územia dôležité z pohľadu významnej sezónnej koncentrácie druhov

Odôvodnenie

Existujú územia, kde dochádza k významnej sezónnej koncentrácii druhov a tieto miesta sú veľmi dôležité z hľadiska prežitia populácií týchto druhov. Sú to spoločné miesta rozmnožovania, spoločné hniezdiská, zhromaždiská počas migrácie, miesta na migračných trasách, koridory, zimoviská a podobne. V dôsledku toho, že sa populácie vybraných druhov koncentrujú na veľmi malom území, môžu ich zásahy do daného územia výrazne ovplyvniť. Zachovanie a správny manažment týchto území teda významne ovplyvňuje biodiverzitu aj za ich hranicami.

V rámci Slovenska je interpretácia tejto podkategórie LVSV zameraná na identifikáciu reprodukčných lokalít obojživelníkov, hniezdných kolónií a tokanísk vtákov.

Definícia

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom z hľadiska sezónnej koncentrácie druhov sa zaraďujú územia (lokality), kde sa v určitom časovom období (životnej fáze) koncentrujú druhy uvedené v prílohe č. IV.

Prahová hodnota

Prahová hodnota pre zaradenie území medzi LVSV je pre jednotlivé druhy špecifikovaná priamo v prílohe č. IV.

Identifikácia

Predbežné hodnotenie

V rámci predbežného hodnotenia obhospodarovateľ lesa na základe vlastných poznatkov a informácií od záujmových skupín (napr. ŠOP SR, herpetologické, ornitologické alebo poľovnícke organizácie) zisťuje, či sa na hodnotenom území vyskytujú:

- a) reprodukčné lokality obojživelníkov uvedených v prílohe IV,
- b) hniezdne kolónie vtákov uvedených v prílohe IV,
- c) tokaniská tetra hlučáňa (*Tetrao urogallus*) alebo tetra hoľniaka (*Tetrao tetrix*).

Ak dôjde k dohode medzi obhospodarovateľom lesa

a záujmovými skupinami, môžu sa do hodnotenia zaradiť aj ďalšie druhy so sezónnou koncentráciou.

Úplné hodnotenie

V rámci úplného hodnotenia sa posudzujú identifikované lokality sezónnej koncentrácie, či spĺňajú prahové hodnoty sezónnej koncentrácie druhov, určujú sa hranice LVSV a plánuje sa manažment a monitoring týchto území. Úplné hodnotenie sa vykonáva na základe konzultácií s relevantnými záujmovými skupinami.

Manažment

Cieľom manažmentu by malo byť udržanie alebo zlepšovanie podmienok pre druhy, ktoré sa sezónne koncentrujú na danej lokalite. Základné manažmentové opatrenia sú uvedené pre jednotlivé skupiny druhov v prílohe č. IV. Špecifické manažmentové opatrenia je potrebné dohodnúť v rámci konzultácií so záujmovými skupinami.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Monitoring má byť zameraný na sledovanie dopadu manažmentových opatrení na kvalitu biotopu, kde sa sezónne koncentrujú druhy a na výskyt druhov. Základné požiadavky na monitoring sú definované pre skupiny druhov v prílohe č. IV. Detaily monitorovacie-

ho programu je potrebné určiť na základe konzultácií s relevantnými záujmovými skupinami. Monitoring môže byť založený na informáciách získaných od Štátnej ochrany prírody SR a iných záujmových skupín.

3.2 Kategória 2: Rozsiahle lesné komplexy

Podľa medzinárodného konceptu LVSV sem patria rozsiahle lesné komplexy, v ktorých sú prírodné procesy a fungovanie ekosystémov iba v malej miere ovplyvnené ľudskou činnosťou a kde sa zároveň vyskytujú životaschopné populácie väčšiny pôvodných druhov. Ich výmera musí umožňovať prežitie aj druhov s veľkými teritóriami. V týchto lesných komplexoch nájdeme rôzne typy lesných ekosystémov a spravidla aj viaceré vegetačné stupne. Z hľadiska svojej rozsiahlosti často patria viacerým vlastníkom, prípadne zasahujú do viacerých regiónov.

Na základe analýzy lesných komplexov s výmerou nad 10 000 ha v geografickom informačnom systéme, pri ktorej sa posudzovala miera ich prirodzeného drevinového zloženia a miera ovplyvnenia ľudskou činnosťou, neboli na Slovensku identifikované rozsiahle lesné komplexy, ktoré by bolo možné zaradiť do tejto kategórie lesov s veľkým spoločenským významom.

Rozsiahlejšie lesné územia so zachovalejším prirodzeným drevinovým zložením sa nachádzajú najmä vo veľkoplošných chránených územiach (národných parkoch, chránených krajinných oblastiach) a sú riešené v rámci podkategórie 1.1 Chránené územia.

3.3 Kategória 3: Lesy so vzácnymi, ohrozenými a zriedkavými ekosystémami

Niektoré ekosystémy sú prirodzene veľmi zriedkavé v dôsledku obmedzených klimatických a geologických podmienok potrebných pre ich vznik a existenciu. V dôsledku historickej alebo aj súčasnej ľudskej činnosti sa stali však zriedkavými a vzácnymi aj mnohé ďalšie ekosystémy, ktoré sa pôvodne vyskytovali na rozsiahlych plochách. Kvôli obmedzenému výskytu sú tieto ekosystémy a na ne viazané druhy viac ohrozené a zraniteľné. Zachovanie zriedkavých, ohrozených a vzácných ekosystémov je základným predpokladom aj pre zachovanie biodiverzity daného územia.

Vzácnosť, ohrozenosť a zriedkavosť ekosystémov možno posudzovať z viacerých hľadísk. Pri uplatnení tejto kategórie LSVS na Slovensku sa využili tieto hľadiska:

- obmedzený alebo výrazne sa zmenšujúci sa výskyt daného typu ekosystému (typu biotopu) na lesných pozemkoch,
- zachovanie *prírodnosti* a nenarušenosti daného lesného ekosystému človekom (pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa),
- prirodzený výskyt tisa obyčajného /*Taxus baccata* L./

Pre každé hľadisko bola zadefinovaná samostatná podkategória LSVS:

- 3.1 Vzácne, ohrozené a zriedkavé biotopy
- 3.2 Pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa
- 3.3 Lesy s prirodzeným výskytom tisa obyčajného

3.3.1 Podkategória 3.1: Vzácne, ohrozené a zriedkavé biotopy

Odôvodnenie

Na určenie vzácných, ohrozených a zriedkavých typov biotopov sa využil *Katalóg biotopov Slovenska*⁷. Z biotopov európskeho a národného významu však

boli vyselektované len tie, ktoré možno považovať za najvzácnejšie, najohrozenejšie alebo najzriedkavejšie. Vybraté lesné biotopy zaberajú približne 3% z celkovej výmery lesov v SR.

Posudzované boli nielen typy lesných biotopov, ale aj typy nelesných biotopov, ktoré sa môžu vyskytovať na lesných pozemkoch (alpínske, krovínové, rašeliniskové a pod.).

Definícia

Za vzácne, ohrozené a zriedkavé biotopy sa považujú biotopy s nízkou rozlohou výskytu (menej ako 10 000 ha) a/alebo biotopy, ktorých skutočný výskyt je výrazne menší oproti potenciálnej výmere daného typu biotopu.

Prahová hodnota

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom zaraďujeme územia, na ktorých sa vyskytujú vzácne, ohrozené a zriedkavé biotopy uvedené v prílohe č. V.

Identifikácia

Predbežné hodnotenie

Cieľom predbežného hodnotenia je posúdiť, či sa na obhospodarovanom území môžu vyskytovať vzácne, ohrozené a zriedkavé biotopy (lesné aj nelesné).

Ak je už pre dané územie spracovaná mapa výskytu biotopov Natura 2000, potom sa predbežné hodnotenie uskutoční na základe porovnania mapy so zoznamom vzácných, ohrozených a zriedkavých biotopov v prílohe č. V.

V prípade, že nie sú dostupné takéto mapové podklady, uskutoční sa predbežné hodnotenie na základe podkladov získaných od záujmových skupín (ŠOP SR, experti, iné záujmové skupiny) a vlastných informácií.

Úplné hodnotenie

Cieľom úplného hodnotenia je presnejšia identifikácia výskytu vzácných, ohrozených a zriedkavých typov biotopov a určenie hraníc LSVS.

Úplné hodnotenie sa vykonáva na základe konzultácií so ŠOP SR a inými relevantnými záujmovými skupinami. V prípade rozporov a pochybností o výskyte biotopov je potrebné vykonať terénne preverenie s využitím *Katalógu biotopov Slovenska*⁷ alebo *Manuálu na identifikáciu a manažment vzácných, ohrozených a zriedkavých typov lesných biotopov*, ktorý tvorí prílohu č. VI tejto príručky.

⁷ Stanová V., Valachovič M., 2002: *Katalóg biotopov Slovenska*. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava 225 p.

Dôraz sa kladie na využitie informácií a podkladov od záujmových skupín, obhospodarovateľ lesa nie je povinný vykonávať vlastné prieskumy a mapovania.

Manažment

Požiadavky na manažment sú stanovené v *Manuáli na identifikáciu a manažment vzácnych, ohrozených a zriedkavých typov lesných biotopov*, ktorý tvorí prílohu č. VI tejto príručky.

V úvode manuálu sú stanovené všeobecné požiadavky na manažment a týkajú sa všetkých vzácnych, ohrozených a zriedkavých typov lesných biotopov. V popise jednotlivých typov biotopov sú uvedené len špecifické manažmentové požiadavky platné pre daný typ. Ďalšie manažmentové opatrenia je možné dohodnúť pri konzultáciách so záujmovými skupinami. Na základe konzultácií sa stanovujú aj manažmentové opatrenia pre nelesné typy biotopov.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

V rámci monitoringu sa sleduje stav vzácnych, ohrozených a zriedkavých biotopov, ako aj účinnosť a dopad vykonávaných manažmentových opatrení v týchto biotopoch.

3.3.2 Podkategória 3.2: Pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa

Definícia

Za pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa považujeme relatívne nedotknuté prírodné lesy resp. ich zvyšky, kde znaky po bývalej ľudskej činnosti nie sú evidované, alebo sú len ťažko identifikovateľné a málo evidentné, s prirodzeným drevinovým zložením, s výskytom typických druhov ekosystému, zachovalou prirodzenou vekovou, vertikálnou, horizontálnou a priestorovou štruktúrou (maximálna výmera jednotlivých štruktúrnych prvkov by nemala presiahnuť 3 ha), s primeranou prítomnosťou mŕtveho dreva (stojaceho a ležiaceho) v rôznych štádiách rozkladu a priemerným vekom hlavnej etáže rovnakým alebo vyšším ako je spodná hranica veku najvyššej vekovej triedy (60 rokov vrbové, topoľové a jelšové lužné lesy, 120 rokov ostatné lesy). Za súčasť pralesa sa považuje aj sukcesné štádium lesného ekosystému (tzv. prípravný les alebo prechodný les), ktoré vzniklo prirodzeným spôsobom (bez vplyvu človeka) po prírodných disturbanciách na ploche pra-

lesa, do ktorého nebolo zasahované a je ponechané na prirodzený vývoj.

Prahová hodnota

Všetky lesy spĺňajúce definíciu v predchádzajúcom bode, ktoré sú väčšie ako 0,5 ha pri prirodzene maloplošných typoch lesov (rašelinové, sutinové a lužné lesy) a väčšie ako 5 ha pri plošne rozšírených typoch lesov.

Identifikácia

Predbežné hodnotenie

Cieľom predbežného hodnotenia je posúdiť, či sa na obhospodarovateľných lesných pozemkoch môžu potenciálne vyskytovať pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa resp. ich zvyšky.

Predbežné hodnotenie sa vykoná na základe vlastných poznatkov, dostupných podkladov (lesnícke mapy, LHP, LHE) a informácií⁸ od záujmových skupín a z odbornej literatúry⁹. V predbežnom hodnotení sa posudzujú lesné porasty, ktorých vek je viac ako 120 (resp. viac ako 60 rokov). Z nich je potrebné vyselektovať porasty, v ktorých súčasné drevinové zloženie zodpovedá prirodzenému pre daný lesný typ, neboli v nich evidované žiadne hospodárske opatrenia a je predpoklad, že majú pralesovitý charakter.

Úplné hodnotenie

Cieľom úplného hodnotenia je identifikovať pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa resp. ich zvyšky a určiť hranice LVSV.

V rámci úplného hodnotenia je potrebné vykonať terénne preverenie vyselektovaných lesných porastov. Na každej lokalite sa vyhodnocuje súlad skutočného stavu porastov s požiadavkami stanovených v definícii a prahovej hodnote. V prípade, že na lokalite už záujmové skupiny (ŠOP SR, LF TU-Zvolen, NLC, FSC Slovensko a pod.) identifikovali prales alebo prírodný les s charakterom pralesa a informácie získané od nich postačujú na určenie hraníc LVSV, nie je nutné vykonávať terénne preverovanie lokality.

Manažment

V pralesoch a prírodných lesoch s charakterom pralesa je potrebné vylúčiť akékoľvek hospodárske opatrenia, vrátane opatrení spojených so spracovaním alebo asanáciou kalamit v dôsledku prírodných disturbancií.

⁸ Významným zdrojom informácií môže byť web stránka www.pralesy.sk, ktorá sa v súčasnosti buduje, a ktorej súčasťou bude aj databáza pralesov v SR
⁹ Korpeľ, Š., 1989: *Pralesy Slovenska*, VEDA, Bratislava

V týchto lesoch je však prípustné vykonávanie vedeckého výskumu a ich využívanie v rámci vedeckého alebo zážitkového turizmu.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

V rámci monitoringu sa sleduje, či sa zásadne nemenia charakteristické znaky a celistvosť pralesa.

3.3.3 Podkategória 3.3: Lesy s významným prirodzeným výskytom tisa obyčajného

Definícia

Za lesy s významným prirodzeným výskytom tisa obyčajného (*Taxus baccata* L.) považujeme lesné porasty, v ktorých je primiešanou drevinou tis.

Prahová hodnota

Za LVSV považujeme všetky lesné porasty alebo ich časti, kde sa vyskytuje viac ako 10 jedincov tisu vyšších ako 50 cm na ha, (vo Veľkej Fatre a Starohorských vrchoch sú to lesné porasty, v ktorých sa vyskytuje viac ako 30 jedincov na ha).

Identifikácia

Predbežné hodnotenie

V rámci predbežného hodnotenia hospodár posúdi, či sa na obhospodarovateľných lesných pozemkoch môžu potenciálne vyskytovať lesné porasty so zastúpením tisu. Posúdenie sa vykoná na základe údajov o zastúpení drevín v lesnom hospodárskom pláne, vlastných pozorovaní a informácií od záujmových skupín. Na základe získaných informácií sa vyselektujú porasty s potenciálnym zastúpením tisu.

Úplné hodnotenie

V rámci úplného hodnotenia sa overí zastúpenie tisu vo vybratých porastoch a splnenie prahovej hodnoty. Na základe toho sa stanovujú hranice LVSV. V rámci úplného hodnotenia sa vyhodnotia aj stanoviská a pripomienky záujmových strán.

Manažment

Cieľom manažmentu v porastoch so zastúpením tisa obyčajného je zachovanie alebo zvýšenie jeho početnosti. V porastoch je potrebné vykonávať ochranu tisu proti lúpaniu jeleňou zverou a podporovať jeho prirodzenú obnovu vhodným obhospodovaním porastov a jeho ochranou. Pri hospodárení sa odporúča postupovať podľa zásad uvedených v publikácii *Význam tisu v lesných ekosystémoch Slovenska a možnosti zlepšenia jeho stavu* (Š. Korpeľ, 1995).

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

V rámci monitoringu sa sleduje stav tísou (ich zmladenie, miera poškodenia jeleňou zverou) a vplyv hospodárenia na tis.

3.4 Kategória 4: Lesy s významnou pôdoochrannou a hydrickou funkciou

Aplikácia tejto kategórie LSV na Slovensku sa zameriava na lesy, ktoré sú mimoriadne významné z dôvodu plnenia pôdoochranných a hydrických funkcií. V súlade s tým je táto kategória rozdelená na dve podkategórie:

- 4.1 Lesy s významnou pôdoochrannou funkciou
- 4.2 Lesy s významnou hydrickou funkciou

3.4.1 Podkategória 4.1: Lesy s významnou pôdoochrannou funkciou

Odôvodnenie

Pôda je limitujúcim faktorom existencie lesa, ako aj jeho využívania. Veľká časť lesov sa nachádza na extrémnych stanovištiach ohrozených potenciálnou eróziou či ďalšími geodynamickými javmi. Význam týchto lesov pre spoločnosť je premietnutý aj do kategorizácie lesov na Slovensku. Do kategórie ochranných lesov sú zaraďované všetky lesy, pri ktorých je preferovaná ochrana pôdy, pred využívaním ich ostatných funkcií. Z tejto filozofie vychádza aj zaradenie lesov s významnou pôdoochrannou funkciou medzi lesy s veľkým spoločenským významom.

Definícia

Medzi lesy s významnou pôdoochrannou funkciou zaraďujeme lesy na *prirodzene extrémnych stanovištiach* akými sú sutiny, skalnaté hrebene a úžlabiny, svahy s plytkou pôdou, súvislo vystupujúcou materskou horninou a nespevnené alúviá. Patria sem aj lesy na *prirodzene nepriaznivých stanovištiach* prevažne na strmých kamenitých svahoch a lokalitách s plytkou pôdou. Ide o lesy na stanovištiach silne až extrémne ohrozených potenciálnou eróziou, s veľmi plytkou pôdou, kde v dôsledku nesprávnych hospodárskych opatrení môže dôjsť ku extrémnej až katastrofickej akcelerácii eróznych a geodynamických procesov, prípadne k úplnému odnosu pôdy. Patria sem aj lesy na svahoch ohrozených výmoľo-

vou eróziou, zosuvmi, svahovými deformáciami, pohybmi zemných prúdov, na poddolovaných územiach a napokon aj lesy *chrániace susedné pozemky* (vetrolamy) alebo *brehovú čiaru* (brehoochranné porasty).

Prahová hodnota

Do tejto podkategórie LSV musia byť zaradené lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy, ktoré sú vyhlásené za ochranné lesy¹⁰.

Identifikácia

Identifikácia týchto lesov vychádza z komplexného zisťovania stavu lesov a prehľadu lesných typov uvedených v prílohe č. VII, ktoré významne plnia pôdoochrannú funkciu.

Za lesy patriace do tejto kategórie zaraďujeme ochranné lesy vyhlásené podľa §2 vyhlášky č. 453/2006 Z. z., ods. 1 písm. a) a d) s výnimkou ochranných lesov patriacich do lesných typov súboru "a" a "c" (lesy na zamokrených stanovištiach a rašeliniskách), ktoré zaraďujeme do LSV podkategórie 4.2.

Obhospodarovateľ lesa môže na základe vlastného rozhodnutia alebo po dohode so záujmovými skupinami zaradiť medzi lesy s významnou pôdoochrannou funkciou aj lesy, ktoré doteraz za ochranné lesy vyhlásené neboli, ale spĺňajú požiadavky uvedené v definícii. V týchto prípadoch sa odporúča navrhnúť ich vyhlásenie za ochranné lesy pri najbližšej obnove lesného hospodárskeho plánu.

Manažment

Manažmentové opatrenia vychádzajú z princípov funkčne diferencovaného obhospodarovania lesov, kde sú zohľadnené ich ochranné funkcie. Cieľom manažmentových opatrení je dosiahnuť, aby boli porasty viac etážové, výškovo diferencované, s bohatou krovitou vrstvou.

V týchto lesoch je vhodné uplatňovať účelový hospodársky spôsob alebo bezzásahový režim hospodárenia. Pri hospodárení sa odporúča využívanie nepretržitej obnovnej doby a prirodzenej obnovy. Doporučované je zvýšenie zastúpenia listnatých drevín (hlbokokorenných melioračných) na prípustnú mieru s ohľadom na stanovištné podmienky. Vylúčené sú zásahy spôsobujúce odkrytie väčšej plochy (nad výmeru skupiny – 0,20 ha). Dôležité je uplatňovanie šetrných postupov v ťažbe a približovania dreva, ako aj starostlivá údržba lesnej dopravnej siete.

¹⁰ vyhláška MPSR 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Monitoring sa zameriava na posúdenie reálnych prejavov erózie, výmoľovej erózie, zosuvov, svahových deformácií a pohybov a zemných prúdov. Reálne prejavy erózie a ostatné geodynamické javy sa posudzujú slovné (napr. žiadne, slabé, silné prejavy erózie). V rámci monitoringu sa sleduje aj efektívnosť a dopad vykonaných opatrení na ciele manažmentu.

3.4.2 Podkategória: 4.2 Lesy s významnou hydrickou funkciou

Odôvodnenie

Lesy zaradené do tejto kategórie sa nachádzajú v povodiach a ich častiach s nepriaznivými odtokovými a retenčnými vlastnosťami. Nepriaznivé odtokové a retenčné pomery sú sprevádzané povodňami z prívalových dažďov, ale aj rozkolísaním prietokov. Nepriaznivé odtokové vlastnosti negatívne ovplyvňujú aj erózo-akumulačné procesy v povodiach. Napriek tomu, že les nemusí mať rozhodujúci vplyv na odtokové vlastnosti povodí, v mnohých prípadoch tomu tak je a les sa stáva kľúčovým prvkom pri vytváraní podmienok pre zadržiavanie vody v krajine, či ovplyvňovanie priebehu odtoku. Les môže významne ovplyvňovať prevod zrážok na povrchový či podpovrchový odtok, napríklad priamo prostredníctvom svojej skropnej kapacity, ale aj nepriamo ovplyvňovaním vlastností pôdy.

Významným regulátorom zrážkových vôd sú najmä vysokohorské lesy a kosodrevina, ktoré znižujú povrchový odtok a v značnej miere plnia i protilavínovú a pôdoochrannú funkciu. Retenčné vlastnosti povodia výrazne zlepšujú mokrade, rašeliniská a lesy na zamokrených stanovištiach.

Východiskom pre identifikáciu týchto lesov je súčasná kategorizácia lesov a nové prístupy ku klasifikácii funkcií lesov. Prístupy k identifikácii a manažmentu lesov významne plniacich hydrické funkcie sa opierajú o koncepciu ochranných lesov.

Definícia

Medzi lesy s významnou hydrickou funkciou patria lesy výrazne ovplyvňujúce odtokové a retenčné vlastnosti povodia.

Zaraďujeme sem:

- vysokohorské lesy pod hornou hranicou stromovej vegetácie

- porasty v kosodrevinovom vegetačnom stupni
- lesy na zamokrených stanovištiach a rašeliniskách
- povodia a ich časti s kritickými odtokovými vlastnosťami.

Medzi vysokohorské lesy pod hornou hranicou stromovej vegetácie patria prevažne lesy siedmeho vegetačného stupňa. Na niektorých lokalitách sa sem zaraďujú aj lesné porasty nižších vegetačných stupňov, najmä na exponovaných horských hrebeňoch a na lesných pozemkoch, nad ktorými sú odlesnené pozemky v siedmom lesnom vegetačnom stupni.

Za porasty v kosodrevinovom vegetačnom stupni možno zaradiť lesy v ôsmom vegetačnom stupni s prevládajúcim zastúpením kosodreviny a porasty kosodreviny s jednotlivým až hlúčkovitým primiešaním najmä smreka, jarabiny, limby, smrekovca, brezy karpatskej a iných lesných drevín, dosahujúcich v dospelosti spravidla výšku do 8 m.

Lesy na zamokrených stanovištiach a rašeliniskách sú charakteristické vysokou hladinou podzemnej vody a nedostatočným prevzdušnením pôdy. Pôdy sú výrazne hydromorfnými pôdami. Pre rašeliniská je typická vytvorená vrstva rašeliny. Lesné porasty sú spravidla medzernaté.

Na základe súčasných poznatkov o odtokových vlastnostiach povodí je možné stanoviť časti malých povodí, ktoré majú mimoriadne nepriaznivé odtokové vlastnosti. Ide o územia s vysokým koeficientom odtoku a nepriaznivým tvarom povodia, ktorý akceleruje odtok z územia.

Prahová hodnota

Do tejto podkategórie LSVS musia byť zaradené vysokohorské lesy, lesy s prevládajúcim zastúpením kosodreviny a lesy na nepriaznivých stanovištiach ovplyvnených zvýšenou hladinou podzemnej vody, ktoré sú vyhlásené za ochranné lesy.¹⁰

Identifikácia

Identifikácia týchto lesov vychádza z komplexného prieskumu stavu lesov, prehľadu lesných typov s významnou hydrickou funkciou v prílohe č. VIII a geografických podmienok každého územia.

Do tejto kategórie sú zaradené lesy vyhlásené za ochranné v zmysle vyhlášky 453/2006 Z. z. podľa §2 ods. 1 písmena b), c) a čiastočne (v prípade zamokrených stanovišť) aj písmena a).

Rizikové časti povodí je možné identifikovať na zá-

klade schválených Plánov integrovaného manažmentu vodných zdrojov na území obcí, projektov pozemkových úprav alebo podobných dokumentov, ktorých príprava je založená na odborných podkladoch a je verejne pripomienkovaná.

Obhospodarovateľ lesa môže na základe vlastného rozhodnutia alebo po dohode so záujmovými skupinami zaradiť medzi lesy s významnou hydrickou funkciou aj lesy, ktoré doteraz za ochranné lesy vyhlásené neboli, ale spĺňajú požiadavky uvedené v definícii. V týchto prípadoch sa odporúča navrhnúť ich vyhlásenie za ochranné lesy pri najbližšej obnove lesného hospodárskeho plánu.

Manažment

Manažmentové opatrenia vychádzajú z princípov funkčne diferencovaného obhospodarovania lesov, kde sú zohľadnené ich ochranné funkcie. Cieľom manažmentu je zvyšovanie retenčnej kapacity územia a zlepšovanie odtokových vlastností v povodiach.

Manažmentové opatrenia majú smerovať k trvalej prítomnosti lesa, zvyšovaniu odolnosti a stability porastov. Tá je zabezpečovaná vertikálnou výstavbou lesných porastov s druhovým zložením, čo najviac zodpovedajúcim stanovištným podmienkam. Za najvhodnejší sa pokladá účelový hospodársky spôsob.

Špeciálnu pozornosť je potrebné venovať lesnej

dopravnej sieti, ktorá akceleruje odtok zrážkovej vody. Svahové cesty by nemali mať väčší pozdĺžny sklon ako 10 %. Cieľom je dosiahnuť čo najväčšiu infiltráciu vody odvedenej z ciest do pôdy. Nevyhnutná je starostlivá údržba lesnej dopravnej siete. Jej hustota by nemala prekročiť 35 m na 1 ha.

V porastoch kosodreviny nie je potrebné vykonávať žiadne úmyselné hospodárske zásahy alebo len na základe špeciálne vypracovaných projektov, pričom cieľom týchto zásahov je hlavne zabezpečenie a posilnenie stability a odolnosti týchto porastov.

V lesoch na zamokrených stanovištiach a rašeliniskách by nemalo dôjsť k zhoršeniu vodného režimu, a to ani v ich okolí. Nepripustná je deštrukcia lokality pohybom mechanizmov. Spôsob hospodárenia by mal smerovať k bezzásahovému režimu.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Predmetom sledovania je stav lesnej dopravnej siete a súlad vykonaných hospodárskych opatrení s odporúčaným manažmentom v týchto lesoch, s dôrazom na evidenciu negatívnych zásahov zhoršujúcich plnenie hydrickej funkcie týchto lesov. V rámci monitoringu sa sledujú aj mimoriadne hydrologické udalosti spojené so vznikom povodní alebo extrémneho sucha.

3.5 Kategória 5: **Lesy významné z hľadiska plnenia základných životných potrieb miestnych komunít**

V rámci medzinárodného konceptu lesov s veľkým spoločenským významom sa do tejto kategórie zaraďujú lesy, na ktorých sú priamo závislé miestne komunity a umožňujú im zabezpečovanie ich základných životných potrieb.

Na Slovensku do tejto kategórie zaraďujeme lesy v územiach s akumuláciou a využívaním zdrojov pitnej vody. Významná vodohospodárska a vodochranná funkcia týchto lesov si spravidla vyžaduje aj osobitný režim hospodárenia.

3.5.1 Podkategória: 5.1: **Lesy s významnou vodochrannou funkciou pre miestne komunity**

Odôvodnenie

Zdroje pitnej vody sú nevyhnutným predpokladom pre život miestnych komunít. Miestna komunita môže mať na svojom území vlastné zdroje pitnej vody, alebo využívať zdroje pitnej vody, ktoré prostredníctvom

skupinových vodovodov zásobujú viaceré miestne komunity. Odkázanosť miestnych komunít na zdroje pitnej vody a zároveň veľká zraniteľnosť týchto zdrojov podmieňuje enormný záujem spoločnosti o ich ochranu.

V lesoch v týchto územiach sa zvyčajne uplatňuje osobitný režim obhospodarovania zameraný na cielavedomé posilňovanie žiaducich vplyvov lesa na kvalitu aj kvantitu vodných zdrojov, ktorý vyplýva z podmienok ochrany vôd.

Definícia

Medzi lesy s vysokým spoločenským významom zaraďujeme lesy v ochranných pásmach vodárenských zdrojov I. a II. stupňa určených pre hromadné zásobovanie pitnou vodou a vyhlásených na základe zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, ktoré si vyžadujú osobitný režim alebo podmienky obhospodarovania.

Prahová hodnota

Za lesy s veľkým spoločenským významom sa považujú lesy v ochranných pásmach vodárenských zdrojov¹¹ I. a II. stupňa, ktoré boli vyhlásené za lesy osobitného určenia¹².

¹¹ §32 zákona 364/2004 Z.z. o vodách

¹² §8 vyhlášky MP SR 453/2006 o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa

Identifikácia

Obhospodarovateľ identifikuje tieto lesy na základe vlastných podkladov (LHP) a informácií získaných od záujmových skupín.

Obhospodarovateľ lesa môže na základe vlastného rozhodnutia alebo po dohode so záujmovými skupinami (štátna vodná správa, prevádzkovatelia vodných zdrojov, miestne komunity) zaradiť medzi lesy s významnou vodoochrannou funkciou aj lesy, ktoré doteraz za lesy osobitného určenia vyhlásené neboli, ale spĺňajú požiadavky uvedené v definícii. V týchto prípadoch sa odporúča navrhnúť ich vyhlásenie za lesy osobitného určenia pri nasledujúcej obnove LHP.

Manažment

Manažmentové opatrenia musia rešpektovať požiadavky a obmedzenia určené v rozhodnutiach orgánov štátnej vodnej správy o určení pásiem ochrany vodárenských zdrojov.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

V rámci monitoringu sa sleduje súlad vykonaných manažmentových opatrení s požiadavkami a obmedzeniami uvedenými v rozhodnutiach orgánov štátnej vodnej správy o určení pásiem ochrany vodárenských zdrojov. Monitoring môže byť doplnený o kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele od správcu/prevádzkovateľa vodného zdroja.

3.6 Kategória 6: Lesy významné pre miestne komunity z hľadiska sociálnych a tradičných kultúrnych hodnôt

Les neposkytuje pre miestnu komunitu iba zdroje nevyhnutné pre jej prežitie, často je dôležitý aj z hľadiska zachovania zdravotných, sociálnych, kultúrnych hodnôt a identity miestnej komunity. V lesoch, ktoré sa nachádzajú v blízkosti prírodných liečivých zdrojov, mestských aglomerácií, kultúrne, historicky a nábožensky významných miest a pamiatok by opatrenia mali udržať alebo zvyšovať ich spoločenskú hodnotu, a tým prispieť k zlepšeniu kultúrnej integrity spoločnosti, zdravia a sociálneho postavenia miestnych komunit.

Lesy významné pre miestne komunity z hľadiska sociálnych a tradičných kultúrnych hodnôt sa rozdelili na podkategórie:

- 6.1. Lesy s preferenciou zdravotno-hygienického využívania
- 6.2. Lesy s preferenciou rekreačného využívania
- 6.3. Historicky, kultúrne a nábožensky významné územia

3.6.1 Podkategória 6.1: Lesy s preferenciou zdravotno-hygienického využívania**Odôvodnenie**

Lesy s potenciálom na prednostné zdravotno-hygienické využívanie predstavujú nesmierne bohatstvo pre mieste komunity a aj pre spoločnosť. Zaraďujeme sem najmä lesy v blízkosti liečivých zdrojov, zdrojov prírodných minerálnych vôd a kúpeľných miest.

Definícia

Medzi lesy s preferenciou zdravotno-hygienického využívania zaraďujeme lesy v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov, zdrojov prírodných minerálnych vôd a vo vnútornom území kúpeľného miesta, prípadne ďalšie lesy prvotne zamerané na zdravotno-hygienické účely.

- *Prírodné liečivé zdroje* sú zdroje prirodzene sa vyskytujúcich vôd, plynov a ložiská prirodzene sa vyskytujúcich rašelin, slatín, bahien a iných zemín, ktoré priaznivo pôsobia na ľudské zdravie a možno ich používať na liečebné účely.
- *Prírodný minerálny zdroj* je zdroj minerálnej vody s charakteristickým pôvodným obsahom minerálov, stopových prvkov alebo ich častí, ako aj fyziologickým účinkom.
- *Kúpeľné miesto* je územie obce alebo časť územia obce, na ktorom sa nachádzajú prírodné liečivé zdroje, prírodné liečebné kúpele, kúpeľné liečebné a iné zariadenia potrebné na vykonávanie kúpeľnej starostlivosti.

Prahová hodnota

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom zaraďujeme lesy v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd¹³ a vo vnútornom kúpeľnom území kúpeľného miesta¹⁴, ktoré sú vyhlásené za lesy osobitného určenia.

¹³ § 27, 28 zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹⁴ § 35 zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Identifikácia

Obhospodarovateľ identifikuje lesy s preferenciou zdravotno-hygienického využívania na základe vlastných podkladov (LHP) a/alebo informácií získaných od záujmových skupín (správca prírodného alebo minerálneho zdroja, kúpeľného areálu, miestne komunity).

Obhospodarovateľ lesa môže na základe vlastného rozhodnutia alebo po dohode so záujmovými skupinami zaradiť medzi lesy s preferenciou zdravotno-hygienického využívania aj lesy, ktoré doteraz za lesy osobitného určenia vyhlásené neboli, ale spĺňajú požiadavky uvedené v definícii. V týchto prípadoch sa odporúča navrhnúť ich vyhlásenie za lesy osobitného určenia pri nasledujúcej obnove lesných hospodárskych plánov.

Manažment

Obhospodarovanie by malo vychádzať zo schváleného generálneho projektu a konzultácií so záujmovými skupinami (správca liečivého zdroja alebo kúpeľného areálu, miestni obyvatelia). Od štruktúry, drevinového zloženia, miery parkovej úpravy a infraštruktúry, závisí aj prípadná odlišnosť obhospodarovania. Preferujú sa jemnejšie hospodárske spôsoby, jemnejšie ťažbové metódy, dlhšie rubné a obnovné doby. U lesov s výraznejšou parkovou úpravou sa môže uplatňovať aj zmenené drevinové zloženie (pokiaľ to umožňuje zákon o ochrane prírody, tak aj vrátane výsadby či podpory exotických drevín) a účelový hospodársky spôsob.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Monitoring sleduje súlad vykonaných hospodárskych a prevádzkových opatrení s odporúčaným manažmentom, ktorý bol stanovený v generálnom projekte. Pri monitoringu je vhodné spolupracovať so správcom prírodného liečivého zdroja, zdroja prírodných minerálnych vôd alebo kúpeľného areálu.

3.6.2 Podkategória 6.2: Lesy s preferenciou rekreačného využívania

Odôvodnenie

Z hľadiska rekreácie a oddychu plnia lesy nezastupiteľnú úlohu a ich význam stúpa hlavne v blízkosti väčších miest a rekreačných centier. Hoci rekreačnú funkciu môžu v zásade plniť takmer všetky lesy (s výnimkou nesprístupnených lokalít), iba v malej časti z celkovej rozlohy lesov je rekreačná funkcia prvoradá

pri plánovaní hospodárskych a prevádzkových opatrení. Do tejto podkategórie sú zaradené iba územia, v ktorých je rekreačná funkcia lesov je preferovanou funkciou a tejto funkcii sa podriaďujú hospodárske aj prevádzkové opatrenia, vrátane budovania a udržiavania infraštruktúry vhodnej pre návštevníkov.

Definícia

Medzi lesy s preferenciou rekreačného využívania zaraďujeme prímestské lesy a ďalšie lesy s významnou rekreačnou funkciou, ktoré primárne slúžia k oddychu a osvieženiu obyvateľstva. Charakteristické pre tieto lesy je zladenie prirodzených porastových prvkov a umelých rekreačných prvkov. Lesy sú upravované a formované podľa zásad funkčnej estetiky lesa, aby spolu s rekreačnými prvkami technického rázu (infraštruktúry) vytvárali harmonicky vyvážené celky a estetické krajinné obrazy. Funkčné zameranie lesov s preferenciou rekreačného využívania je v súlade so schválenou územno-plánovacou dokumentáciou.

Prahová hodnota

Medzi lesy s veľkým spoločenským významom zaraďujeme rekreačné lesy,¹⁵ ktoré sú vyhlásené za lesy osobitného určenia.

Identifikácia

Obhospodarovateľ identifikuje lesy s preferenciou rekreačného využívania na základe vlastných podkladov (LHP) a/alebo informácií získaných od záujmových skupín (napr. predstaviteľov obcí a miest alebo miestnych záujmových združení).

Obhospodarovateľ lesa môže na základe vlastného rozhodnutia alebo po dohode so záujmovými skupinami zaradiť medzi lesy s preferenciou rekreačného využívania aj lesy, ktoré doteraz za lesy osobitného určenia vyhlásené neboli, ale spĺňajú požiadavky uvedené v definícii. V týchto prípadoch sa odporúča navrhnúť ich vyhlásenie za lesy osobitného určenia pri nasledujúcej obnove lesných hospodárskych plánov.

Manažment

Obhospodarovanie by malo vychádzať zo schváleného generálneho projektu a konzultácií so záujmovými skupinami (napr. miestna samospráva). Od štruktúry, drevinového zloženia, miery parkovej úpravy a in-

¹⁵ §10 vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa

fraštruktúry, závisí aj prípadná odlišnosť obhospodarovania. Preferujú sa jemnejšie hospodárske spôsoby, jemnejšie ťažbové metódy, dlhšie rubné a obnovné doby, obmedzenie hospodárskych zásahov počas turistickej sezóny, prázdnin a pod. V lesoch s výraznejšou parkovou úpravou sa môže uplatňovať aj zmenené drevinové zloženie (pokiaľ to umožňuje zákon o ochrane prírody a krajiny, tak aj vrátane exotických drevín) a účelový hospodársky spôsob. Manažment závisí aj od intenzity rekreačného využívania (rekreačných zón).

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

Monitoring sleduje súlad vykonaných hospodárskych a prevádzkových opatrení s odporúčaným manažmentom, ktorý je stanovený v generálnom projekte. V rámci monitoringu sa odporúča sledovať aj poškodenie lesa a lesného prostredia, ktoré bolo spôsobené rekreačnou činnosťou. Odporúča sa spolupráca a výmena informácií so záujmovými skupinami.

3.6.3 Podkategória 6.3: Historicky, kultúrne a nábožensky významné územia

Odôvodnenie

Niektoré územia na lesných pozemkoch majú veľkú historickú, kultúrnu a náboženskú významnosť. Predstavujú významný doklad vývoja spoločnosti, jej spôsobu života od najstarších dôb až po súčasnosť. Zachovanie týchto území a ich hodnôt je dôležité hlavne pre zachovanie identity miestnej komunity, pre ktorú predstavujú kultúrne dedičstvo spájajúce súčasné a budúce generácie s generáciami predkov.

Definícia

Medzi historicky, kultúrne a nábožensky významné územia na lesných pozemkoch zaraďujeme predovšetkým kultúrne pamiatky, pamiatkové územia, pamätihodnosti obcí, prírodné pamiatky, chránené stromy, pamiatky zapísané do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a lesnícky významné miesta.

Kultúrnou pamiatkou sa rozumie nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku. Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnutelná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec zistená metódami a technikami archeologického výskumu.

Pamiatkové územie je sídelný alebo krajinný územný

celok sústredených pamiatkových hodnôt alebo archeologických nálezov a archeologických nálezísk, ktorý je z dôvodu ich ochrany vyhlásený za pamiatkovú rezerváciu alebo pamiatkovú zónu.

Pamätihodnosť obce je nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty vyhlásená všeobecne záväzným nariadením obce.

Prírodné pamiatky sú bodové, líniové alebo iné maloplošné ekosystémy, ich zložky alebo prvky, s výmerou spravidla do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický, estetický, alebo krajinnotvorný význam.

Chránené stromy sú kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny, vrátane stromoradií. Vyhlásené sú všeobecne záväznou vyhláškou.

Pamiatky zapísané do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO sú chránené na základe medzinárodného Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva.

Prahová hodnota

- objekty pamiatkového fondu, pamiatkové územia¹⁶ (alebo sú s nimi v bezprostrednom kontakte) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu¹⁷
- pamätihodnosti zapísané v Evidencii pamätihodností obce
- chránené stromy¹⁸ a ich ochranné pásma evidované v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody¹⁹
- prírodné pamiatky²⁰
- pamiatky zapísané do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO

Identifikácia (hodnotenie)

Lesný hospodár zistí, či sa na hodnotenom území (na lesnom pôdnom fonde) nachádzajú nehnuteľné kultúrne pamiatky, pamätihodnosti obce, pamiatkové územia, chránené stromy, prípadne ďalšie historicky, nábožensky a kultúrne významné územia.

Lesný hospodár kontaktuje a vedie konzultácie so záujmovými skupinami (napr. pamiatkové úrady, miestne úrady, orgány ochrany prírody, farské úrady a pod). Cieľom je vyčleniť lesy s veľkým spoločenským významom s presným určením hraníc (ochranného pásma) a následne

¹⁶ zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu

¹⁷ ústredný zoznam pamiatkového fondu je dostupný na: <http://www.pamiatky.sk/pamiatky/fondy>

¹⁸ §49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

¹⁹ zoznam chránených stromov dostupný na: <http://stromy.enviroportal.sk/stromy.php?lang=sk>

²⁰ §23 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

dohodnúť vhodný manažment a monitoring pre tieto lesy.

Medzi LVSV sa zaraďujú aj ochranné pásma chránených stromov. Ak takéto ochranné pásmo nebolo vyhlásené, patrí sem územie okolo chráneného stromu v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o jeden a pol metra, najmenej však v okruhu 10 m od kmeňa stromu.

Manažment

Manažmentové opatrenia musia byť realizované tak, aby historicky, kultúrne a nábožensky významné územia zostali zachované, ochránené pred poškodením, ohrozením a znehodnotením. Postupuje sa podľa platnej legislatívy, prípadne sa manažmentové opatrenia môžu dohodnúť aj v rámci konzultácií so záujmovými skupinami.

Sledovanie stavu a efektivity opatrení (monitoring)

V rámci monitoringu sa hodnotí, či hospodárske a prevádzkové opatrenia sú vhodné z hľadiska zachovania a ochrany historicky, kultúrne a nábožensky významných území. Odporúča sa spolupráca a výmena informácií so záujmovými skupinami (napr. pamiatkové úrady, odborné organizácie ochrany prírody, miestne úrady, farské úrady a pod).

4. ZOZNAM PRÍLOH

- Príloha č. I** Zoznam vybraných maloplošných chránených území (LVSV 1.1)
príloha je kvôli značnému rozsahu priložená len k elektronickej verzii príručky
- Príloha č. II** Zoznam vzácnych, ohrozených A zriedkavých, druhov (LVSV 1.2)
príloha je kvôli značnému rozsahu priložená len k elektronickej verzii príručky
- Príloha č. III** Zoznam endemických druhov (LVSV 1.3)
príloha je kvôli značnému rozsahu priložená len k elektronickej verzii príručky
- Príloha č. IV** Zoznam druhov s významnou sezónnou koncentráciou (LVSV 1.4)
- Príloha č. V** Zoznam vzácnych ohrozených a zriedkavých typov biotopov (LVSV 3.1)
- Príloha č. VI** Manuál na identifikáciu a manažment vzácnych, ohrozených a zriedkavých typov lesných biotopov (LVSV 3.1)
- Príloha č. VII** Lesné typy s významnou pôdoochrannou funkciou (LVSV 4.1)
- Príloha č. VIII** Lesné typy s významnou hydrickou funkciou (LVSV 4.2)

5. LITERATÚRA

- Feráková, V., Maglocký, Š. & Marhold, K., 2001: *Červený zoznam papradorastov a semenných rastlín Slovenska (december 2001)* - In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., 2001, *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska*, Ochr. Prír.20 (Suppl.): 44-78s.
- Holecová, M., Franc, V., 2001: *Červený (Ekosozologický) zoznam chrobákov (Coleoptera) Slovenska* - In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., 2001, *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska*, Ochr. Prír.20 (Suppl.): 111-128 s.
- Jennings, S., 2004: *HCVF for conservation practitioners*. Proforest, Oxford 22s.
- Jennings, S., Nussbaum, R., Judd, N., Evans, T., 2003. *The High Conservation Value Forest Toolkit*. Proforest, Oxford 27s.
- Jennings, S., Nussbaum, R., Judd, N., Evans, T., 2003. *The High Conservation Value Forest Toolkit, Part 2 Defining High Conservation Values at a national level: a practical guide*. Proforest, Oxford 72 s.
- Jennings, S., Nussbaum, R., Judd, N., Evans, T., 2003. *The High Conservation Value Forest Toolkit, Part 3 Identifying and managing High Conservation Values Forests: a guide for forest managers*. Proforest Oxford 62 s.
- Kautman, J., Bartík, I., Urban, P., 2001: *Červený (Ekosozologický) zoznam obojživelníkov (Amphibia) Slovenska* - In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., 2001, *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska*, Ochr. Prír.20 (Suppl.): 146-147s.
- Krištín, A., Kocian, L., Rác, P., 2001: *Červený (Ekosozologický) zoznam vtákov (Aves) Slovenska* - In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., 2001, *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska*, Ochr. Prír.20 (Suppl.): 150-153s.
- Korpel, Š., 1989: *Pralesy Slovenska*, VEDA, Bratislava 328 s
- Korpel, Š., 1995: *Význam tisu v lesných ekosystémoch Slovenska a možnosti zlepšenia jeho stavu* Lesnícka fakulta TU Zvolen, Banská Bystrica 68 s.
- Lizoň, P., 2001: *Červený zoznam húb Slovenska 3. verzia (december 2001)* - In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., 2001, *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska*, Ochr. Prír.20 (Suppl.): 6-13s.
- Rayden, T., 2008: *Assessment, management and monitoring of High Conservation Value Forest (HCVF) A practical guide for forest managers*. Proforest, Oxford 32s.
- Rietbergen-McCracken, J., 2007: *High Conservation Value Forest: The concept in theory and practice*. WWF International, Gland 15s.
- Robinson, D., Stewart, Ch., George, P., Rayden, T . 2009: *Good practice guide to meeting FSC certification requirements for biodiversity and High Conservation Value Forests in Small and Low Intensity Managed Forests*. FSC International Center GmbH, Bonn 55 s.
- Stanová V., Valachovič M., 2002: *Katalóg biotopov Slovenska*. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava 225 s.
- Stewart, Ch., George, P., Rayden, T., Nussbaum, R. 2003: *Good practice guidelines for High Conservation Value assessments: A practical guide for practitioners and auditors*. Proforest, Oxford 48 s.

PRÍLOHA Č. I

ZOZNAM VYBRANÝCH
MALOPLOŠNÝCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ
(LVSV 1.1)

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
NÁRODNÉ PRÍRODNÉ REZERVÁCIE (NPR)				
Apálsky ostrov NPR	85,9746		1954, 2002	
Bačkovská dolina NPR	220,04		1967	
Badínsky prales NPR	30,03	123,43	1913, 1974, 1993, 2002	
Batizovská dolina NPR	523,19		1991	
Bábsky les NPR	30,39		1966	
Becherovská tisina NPR	24,13		1954, 1984, 1988	
Belianske Tatry NPR	5 407,65		1991	
Bielovodská dolina NPR	3 712,14		1991	
Bielska skala NPR	15,05		1988	
Bokšov NPR	146,71		1954, 1988	
Boky NPR	176,49		1964	
Borišov NPR	449,74		1981	
Botiansky luh NPR	40,63		1967	
Bradlo NPR	97,67		1988	
Brzotínske skaly NPR	433,78		1984	
Bujanovská dubina NPR	88,17		1966	
Burdov NPR	364,14		1966	
Cigánka NPR	44,25		1984, 1988, 1999	
Čachtický hradný vrch NPR	56,17		1993, 2004	
Čenkovská lesostep NPR	79,6		1965, 1988	
Čergovská javorina NPR	10,72		1982	
Čergovský Minčol NPR	171,08		1986	
Červené skaly NPR	390,5		1981	
Červený rybník NPR	118,91	184,75	1966	
Číčovské mŕtve rameno NPR	79,87	55,26	1964	
Čierny kameň NPR	34,4	28,42	1964	
Demänovská dolina NPR	836,88		1973	
Devínska Kobyla NPR	101,12		1964, 1986	
Dobročský prales NPR	103,85	100,44	1913, 1972, 1993	
Dolina Bielej vody NPR	1 661,11		1991	
Dolný les NPR	186,26		1981	
Domické škrapy NPR	24,44		1973	
Drieňovec NPR	186,02		1984	
Dubník NPR	165,19		1954, 1972, 1993	
Ďumbier NPR	2 043,76		1973	
Furkotská dolina NPR	842,43		1991	
Galmuská tisina NPR	55,96		1982	
Gýmešský jarok NPR	20,62		1981	
Hajdúchy NPR	56,11		1981	
Harmanecká tisina NPR	20,04		1949, 1983	
Havešová NPR	171,32		1964, 1984, 1988	
Havrania skala NPR	147,14		1982	
Hlboča NPR	123,07		1981	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Hnilecká jelšina NPR	84,59		1988	
Holý kameň NPR	210,87		1976	
Horný les NPR	543,02		1981	
Horšianska dolina NPR	313,38		1976	
Hradová NPR	127,47		1984, 1988	
Hradová hora NPR	13,49		1981	
Hranovnická dubina NPR	66,49		1966, 1993	
Hrdovická NPR	30,03		1982	
Hrdzavá NPR	357,19		1986	
Hrončecký grúň NPR	55,3	112,83	1964, 1993	
Hrušovská lesostep NPR	40,85		1954, 1984	
Humenec NPR	86,08		1953, 1988	
Humenská NPR	70,37		1980	
Humenský Sokol NPR	241,5		1980	
Chleb NPR	412,87		1967, 1981, 1988	
Choč NPR	1 428,05		1982	
Jánošíkova kolkáreň NPR	243,37		1964, 1993	
Jánska dolina NPR	1 696,53		1933, 1984	
Jarabá skala NPR	359,94		1964, 1993	
Jasovské dubiny NPR	35,1		1954, 1983	
Javorníček NPR	15,06		1982	
Javorníková NPR	170,65		1986	
Javorová dolina NPR	2 250,89		1991	
Jovsianska hrabina NPR	257,58		1953, 1986	
Juráňova dolina NPR	434,32		1974	
Kamenná Baba NPR	127,59		1964	
Kašivárová NPR	49,8		1933, 1984	
Kášter NPR	57,73		1984, 1988	
Klačianska Magura NPR	204,47		1976	
Kľak NPR	85,71		1966	
Klátovské rameno NPR	306,44		1993	
Klenovský Vepor NPR	257,64	85,39	1964, 1980, 2003	
Kokošovská dubina NPR	20	23,63	1965	
Komárnická jedlina NPR	74,7		1984	
Kornietová NPR	84,05		1973	
Kotlový žľab NPR	70,77		1934, 1984	
Kyjovský prales NPR	397,42		1974, 2007	
Kozol NPR	91,58		1993	
Kóprová dolina NPR	3 220,92		1991	
Krivé NPR	203,72		1979	
Kršlenica NPR	117,34		1984	
Kundračka NPR	115,79		1973	
Kvačianska dolina NPR	461,79		1967, 1993	
Kysel NPR	949,97		1976, 1993	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Latorický luh NPR	15,08		1967	
Leliansky les NPR	198,74		1966	
Lubietovský Vepor NPR	236,8793		1967, 2003	
Lysec NPR	70,04		1984	
Madačov NPR	330,64		1984	
Malá Stožka NPR	59,61	123,54	1965	
Malý Milič NPR	14,05		1950, 1986	
Malý Polom NPR	86,1		1981	
Manínska tiesňava NPR	117,63	70,49	1967	
Másiarsky bok NPR	127,81		1980	
Mengusovská dolina NPR	1612,96		1991	
Minčol NPR	96,1		1980	
Mláčik NPR	147,2		1982	
Mlynická dolina NPR	704,29		1991	
Mních NPR	74,75		1981	
Mokriny NPR	882,82		1991	
Morské oko NPR	108,48		1984, 1988	
Motrogon NPR	60,63		1980	
Mraznica NPR	159,8		1991	
Oblík NPR	90		1965	
Ohnište NPR	852,26		1973	
Osobitá NPR	457,98		1974	
Ostrov orliaka morského NPR	22,77		1953, 1984, 1988	
Padva NPR	325,46		1972	
Palotská jedlina NPR	157,15		1982	
Patianska cerina NPR	26,5		1949, 1983	
Piecky NPR	244,93		1976	
Plaša NPR	110,8		1967, 1984, 1988	
Plavno NPR	28,08		1950, 1988	
Pod Latiborskou hoľou NPR	161,23		1964, 2007	
Podskalský Roháč NPR	105,57		1993	
Pod Strážnym hrebeňom NPR	96,67		1966	
Pohanská NPR	128,93		1980	
Pohanský hrad NPR	223,36		1984, 1988, 2000	
Poludnica NPR	330,43		1984, 1988	
Ponická dúbrava NPR	13,34		1895, 1933, 1983	
Postávka NPR	25,91		1980	
Pramenisko Tople NPR	28,66		2002	
Pramenište NPR	45,57		1991	
Príboj NPR	10,96		1895, 1950, 1983	
Prielom Hornádu NPR	290,49		1976	
Prípor NPR	272,27		1980	
Prosiecka dolina NPR	341,73		1967, 1993	
Ragáč NPR	9,73		1964, 1984, 1988	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Rajtopíky NPR	119,67		1982	
Roháčske plesá NPR	451,66		1974	
Rokoš NPR	460,41		1974	
Roštún NPR	333,31		1953, 1988	
Rozsutec NPR	841,55		1967, 1986	
Rožok NPR	67,13		1965	
Rumbáre NPR	51,59		1973	
Salatín NPR	1 192,99		1982	
Sitno NPR	93,68		1951, 1983	
Sivec NPR	169,79		1954, 1988	
Sivý vrch NPR	112,67		1974	
Skalka NPR	2 659,81		1997, 1999	
Skalná Alpa NPR	524,55		1964, 1993	
Skalnatá dolina NPR	1 069,05		1991	
Slavkovská dolina NPR	979		1991	
Sokol NPR	700,93		1976	
Sokolec NPR	199,24		1980	
Starý hrad NPR	85,42		1967, 1980, 1988	
Stebnícka Magura NPR	184,24		1964	
Stinská NPR	90,78		1986	
Stratená NPR	678,65		1976	
Strážov NPR	480,01		1981	
Studené doliny NPR	2 222,41		1991	
Stužica NPR	761,49		1965, 1974, 1993	
Suchá Belá NPR	153,52		1976	
Suchá dolina NPR	1 585,54		1993	
Suchý NPR	429,42		1979	
Suchý vrch NPR	71		1988	
Súľovské skaly NPR	543,23	281,77	1973	
Svrčinník NPR	222,49		2001	
Šarišský hradný vrch NPR	145,74		1964	
Šarkanica NPR	454,75		1984	
Šiance NPR	132,06		1999	
Šimonka NPR	33,52		1950, 1986	
Šíp NPR	301,52		1980	
Šomoška NPR	36,62		1954, 1983	
Šrámková NPR	243,65		1967, 1980, 1988	
Štólska dolina NPR	739,96		1991	
Šúr NPR	681,39	307,29	1952, 1971	
Šútovská dolina NPR	526,65		1967, 1981	
Tematínska lesostep NPR	59,67		1976	
Tiesňavy NPR	479,21		1967, 1986	
Tichá dolina NPR	5 966,64		1991	
Tlštá NPR	3 066,04		1981	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Tri kopce NPR	246,23		1984	
Turková NPR	107,00	30,95	1965	
Uhľištiatka NPR	385,51		1991	
Vápeč NPR	75,38		1993	
Važecká dolina NPR	1 185,86		1991	
Včelár NPR	8,76		1983	
Velická dolina NPR	1 217,22		1991	
Veľká Bránica NPR	332,09		1967, 1980, 1988	
Veľká Rača NPR	313,00	197	1976	
Veľká skala NPR	59,20		1984	
Veľká Skalná NPR	645,23		1988	
Veľká Stožka NPR	259,21	98,78	1965, 1993	
Veľký Javorník NPR	13,95		1967	
Veľký Milič NPR	67,81		1967	
Vernárska tiesňava NPR	82,94		1966, 1993	
Vihorlat NPR	50,89		1986	
Vozárska NPR	76,63		1966	
Vtáčnik NPR	245,62		1950, 1966, 1993	
Vyšehrad NPR	48,65		1973, 1975, 1984	
Zádielska tiesňava NPR	214,73		1954, 1988	
Zadná Poľana NPR	855,49		1972, 1993, 1999, 2001	
Záruby NPR	299,99		1984	
Zejmarská roklina NPR	72,65		1980	
Zelienka NPR	82,52		1980	
Zlatnica NPR	154,06		1993	
PRÍRODNÉ REZERVÁCIE (PR)				
Alúvium Žitavy PR	32,53		1993	
Baba PR	205,15		1988	
Baba pod Vihorlatom PR	37,93		1999	
Bacúšska jelšina PR	4,26		1967	
Baranovo PR	15,83		1993	
Barania hlava PR	13,405		2006	
Barbolica PR	11,97		1983	
Beskyd PR	49,44		1981	
Bezodné PR	3,46	52,58	1964	
Biela skala PR	185,07		1993	
Biely kameň PR	115,9		1975	
Bisce PR	28,01		2008	
Blatá PR	37,7		1991	
Bogdalický vrch PR	33,2		1993	
Bolehlav PR	93,57		1988	
Boľské rašelinisko PR	13,63		1967	
Bor PR	133,61		1991	
Borsučiny PR	83,72		1993	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Bórik PR	20,74		1991	
Bralce PR	13,52		1965, 1983	
Brezina PR	1,16		1991	
Breznianska skalka PR	11,85		1981	
Brodnianka PR	25,94	33,3	1972	
Buchlov PR	103,96		1984	
Čabraď PR	141,21		1967, 1984	
Čačínska cerina PR	2,56		1993	
Čebovská lesostep PR	7,35		1988	
Čepúšky PR	58,13		1988	
Čerenec PR	1,5		1984	
Čertov PR	84,62		1993	
Čertova dolina PR	49,02		1993	
Červenokamenské bradlo PR	47,52		1969, 1986	
Čierna Lutiša PR	26,35	50,8	1972	
Čierna skala PR	29,71		1996	
Čikovská PR	6,2		1991	
Dedinská hora PR	11,8		2000	
Dobrotínske skaly PR	4,39		1980	
Dranec PR	34,22		1925, 1983	
Drieň PR	11,25		1993	
Drieňová PR	25,12		1997	
Dubová hora PR	61,34		1983	
Dunajské ostrovy PR	219,71		2008	V súčasnosti nie je na LPF
Dunajské trstiny PR	104,1016		2002	
Ďurova mláka PR	2,14		1980, 1993	
Fabova hoľa PR	269,02		1988	
Fialková dolina PR	20,59		1993	
Fintické svahy PR	41,33		1980	
Fľak PR	37,93		1991	
Foráš PR	115,52		2008	
Gajc PR	0,84		1988, 2003, 2005	
Gerlašské skaly PR	21,73		1981	
Goliašová PR	27,29		1991	
Goľove mláky PR	6,83		1988	
Grapa PR	40,86		1991	
Grúnik PR	4,6		1982	
Hajasová PR	7,17		1976	
Harmanecký Hlboký jarok PR	50,33		1998	
Havrania dolina PR	229,67		1996	
Havranie skaly PR	32,65		1996	
Hermanovské skaly PR	33,07		1980	
Hetmėň PR	14,71		1993	
Hlboké PR	2,28		1988	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Hlboký jarok PR	34,41		1988	
Hlinianska jelšina PR	46,15		1981	
Hlohyňa PR	2,54		1982	
Hodošov les PR	21,98		1998	
Holé brehy PR	5,44	24,11	1976	
Holík PR	31,98		1966	
Horné lazy PR	34,29		1981	
Hrádok PR	6,75		1976	
Hrádok nad Pavúčou dolinou PR	105,1		1991	
Hričovec PR	21,12		1988	
Chynorianský luh PR	44,36		1981	
Iľovnica PR	8,45		1980, 2004	
Ivachnovský luh PR	10,04		1982	
Jabloňovský Roháč PR	64,64		1951, 1984, 1988	
Jachtár PR	31,67		1997	
Jankov vŕšok PR	103,42		1993	
Jasenovská bučina PR	21,47		1993	
Javorinka PR	35,52		1993	
Jedlie PR	1,42		1974	
Jedlinka PR	35,04		1988, 1999	
Jedliny PR	32,89		1991	
Jelšie PR	26,1		1973	
Jelšina PR	16,43		1991	
Jelšovec PR	5,56		1984, 1988	
Jurovský les PR	2,14		1993	
Jurské jazero PR	27,49		1988	
Kamenec PR	61,62		1988	
Kamenné more PR	13,3		1937, 1983	
Kamenný jarok PR	65,1		1993	
Kapušíanský hradný vrch PR	18,1		1980	
Katarína PR	18		1984	
Katova skala PR	46,69		1982	
Klapy PR	6,22		1993	
Klenovské Blatá PR	4,36		1981	
Kliča PR	5,7		1973	
Klokoč PR	21,59		1996	
Kloptaň PR	27,07		1993	
Kňazí stôl PR	88,31		1988	
Kňazí vrch PR	150,94		1988	
Kocúrová PR	16,72		1974	
Kojatín PR	68,63		1997	
Kopa PR	5,69		2001	
Kopáčsky ostrov PR	82,62		1976	
Korbelka PR	86,16		1973	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Kostolecká tiesňava PR	29,8	30,50	1970	
Kovarská hôrka PR	4,4		1993	
Kozí chrbát PR	37,43		1993	
Kozlinec PR	9,27		1967, 1999	
Králova studňa PR	11,21		1982	
Kratina PR	10,15		2002	
Krčmárka PR	173,3		1974	
Krivín PR	54,15		1993	
Kút PR	11,22		1991	
Lančársky Dubník PR	27,02		1993	
Lednické bradlo PR	14,28		1969, 1986	
Lindava PR	46,2		1984	
Livovská jelšina PR	13,17		1986	
Lošonský háj PR	24,26		1984	
Lysá PR	3,95		1993	
Lysák PR	4,28		1993	
Ladonhora PR	285,74		1993	
Lutovský Drieňovec PR	260,04		1993	
Mačiansky háj PR	25,33		1981	
Mačie diery PR	45,63		1974	
Mačinová PR	4,86		1993	
Mačková PR	42,23		1993	
Machnatý vrch PR	3,18		1988	
Machy PR	25,61		1965	
Malé brdo PR	55,83		1950, 1986	
Malý ostrov PR	8,34		1952, 1993	
Marocká hoľa PR	63,76		1950, 1986	
Martalúžka PR	154,82		1999	
Mašianske skalky PR	16,93		1980	
Medzi bormi PR	6,55		1980	
Modrokamenská lesostep PR	12,12		1986	
Mokrá PR	60,2		1966	
Mokrá Poľana PR	13,52		2000	
Muráň PR	180,66		1996	
Nebrová PR	53,3		1993	
Oľchov PR	19,58		1980	
Omšenská Baba PR	36,12		1967	
Orlie skaly PR	31,23		1984	
Ostrá skala PR	6,66		1976	
Ostrá skala PR	17,79		2001	
Ostrovne lúčky PR	54,93		1988	
Ostrý vrch PR	12,68		1993	
Palanta PR	86,93		1966, 1993	
Pálenica PR	291,2		1991	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Paráč PR	45,27		1980	
Pavelcovo PR	28,65		1998	
Pavlová PR	58,49		1991	
Plešivec PR	53		1976	
Pod Črchlou PR	31,82		1991	
Pod Dudášom PR	6,24		1980	
Pod Pajštúnom PR	141,42		1984, 2008	
Pod Třstím PR	7,4		1993	
Pokoradzské jazierka PR	15,87	32,96	1993	
Poš PR	20,82		1991	
Považský Inovec PR	35,42		1988	
Predajnianska slatina PR	11,35		1983	
Prepadlisko PR	7,83		1986	
Pri Bútlavke PR	21,5		1993	
Preliačina PR	35,87		1988	
Prosisko PR	20,8		1998	
Radomka PR	15,54		1988	
Rašelinisko PR	0,32		1991	
Raškovský luh PR	16,23		1986	
Rohoznianska jelšina PR	4,49		1986	
Rohy PR	25,03		1986	
Rochovica PR	31,58		1972	
Rosiarka PR	5,87		1996	
Ružinské jelšiny PR	13,2		1988, 1999	
Rysia - súkromná PR	30,49		2004	
Skalka PR	36,15		1991	
Slanský hradný vrch PR	15,81		1933, 1983	
Slnečné skaly PR	90,54		1965, 1984	
Slopy PR	153,87		1993	
Smradľavý vrch PR	30,77		1955	
Slovanský ostrov	34,38	2,56	2010	
Sokolec PR	73,22		1997	
Sokolka skala PR	11,69		1981	
Solčiansky háj PR	7,07		1984, 1988	
Stará kopa PR	4,53		1997	
Starý háj PR	76,652	10,7197	2005	
Steblová skala PR	37,37		2000	
Strmina PR	196,28		1988	
Stružnická dolina PR	2,24		1982	
Suché doly PR	257,46		1953, 1983	
Surovec PR	41,75		1991	
Ševcova skala PR	16,34		1999	
Šindliar PR	7,69		1993	
Šípka PR	46,84		1988	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Šípková PR	156,32		1993	
Šmatlavé uhliisko PR	8,44		1996	
Šmolzie PR	45,59		1993	
Štrosy PR	94,79		1999	
Šupín PR	11,89		1998	
Švibov PR	3,42		1993	
Švihrová PR	5,65		1986	
Temešská skala PR	57,93		1986	
Topoľové hony PR	60,06		1988	
Týstie PR	28,71		1980	
Trubárka PR	7,4		1982	
Turecký vrch PR	30,42		1984	
Turické dubiny PR	19,02		1993	
Ťahan PR	6,05		1997	
Udava PR	391,98		1982, 2005	
Udrina PR	107,36		1993	
Uličská Ostrá PR	25,24		1993	
Úplazíky PR	31,19		1974	
Veľká Javorina PR	82,98		1988	
Veľká Lučivná PR	66,38		1967, 1982	
Veľký les PR	21,09		1993	
Veľký Polom PR	47,58		1993	
Veľký vrch PR	47,61		1967	
Vinianska stráň PR	28,24		1984, 1988	
Viniansky hradný vrch PR	51,95		1984, 1988	
Vlčia – súkromná PR	21,24		2004	
Vozokanský luh PR	11,05		1953, 1993	
Vrbina PR	34,49		1993	
Vrchslatina PR	18,05		1993	
Vršatské bradlá PR	82,39		1970, 1986	
Vršatské hradné bralo PR	12,05		1986	
Vysoká PR	80,53		1988	
Vysoký vrch PR	36,5		1993	
Zámutovská jelšina PR	0,66		1981	
Zámutovské skaly PR	30,67		1980	
Zatínsky luh PR	66,06		1929, 1932, 1993	
Zbojnický zámok PR	8,00		1964	
Zborovský hradný vrch PR	25,51		1950, 1984, 1988	
Zemné hradisko PR	55,94		1993	
Zemplínska jelšina PR	51,4		1981	
Zlatá studnička PR	73,31		1993	
Zlatnianske skalky	30,67		1981	
Zlatniansky luh PR	9,14		1974	
Žibrica PR	68,6053		1954, 1993, 2006	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Žihlavník PR	130,18		1967	
Žrebíky PR	111,26		1993	
CHRÁNENÉ AREÁLY (CHA)				
Alúvium Blhu CHA	2,79		1991	
Bajdeľ CHA	8,68		1988	
Brvnište CHA	74,77		2007	
Dedova jama CHA	29,57		1994	
Dekreťov porast CHA	6,22		1999	
Devínske alúvium Moravy CHA	253,16		1999	
Holica CHA	1		1984	
Jarovská bažantnica CHA	78,26		2001	
Knola CHA	220,02		1996	
Krásno CHA	127,91		1996	
Kúpna hora CHA	16,87		2000	
Marhecké rybníky CHA	57,48		2010	
Ostrá skala a Tupá skala CHA	22,3	12,98	1972	
Podlavické výmole CHA	26,77		1998	
Polovnícky les CHA	7,5		1988	
Revúca CHA	39,2192		2002	
Rieka Orava CHA	441,7463		1997	
Všivavec CHA	34,11		1992	
NÁRODNÉ PRÍRODNÉ PAMIATKY (NPP)				
Brankovský vodopád NPP	-		1980	
Starohutniansky vodopád NPP	-		1977	
PRÍRODNÉ PAMIATKY (PP)				
Belinské skaly PP	7,11		1993	
Bučkova jama PP	38,46		1993	
Čertov žlab PP	23,58		1992	
Grúň PP	16,01		1992	
Jajkovská sutina PP	50,91		1998	
Jánošíkova skala PP	1,68		1964	
Jastrabská skala PP	8,46	12,00	1975	
Jazero PP	14,36		1984	
Kapitulské bralá PP	36,99		1993	
Kosihovský Kamenný vrch PP	12,5		1984	
Králická tiesňava PP	20,89		1993	
Krasniansky luh PP	15,21		1989	
Krehora PP	1,49		1992	
Kyseľová PP	18,14		1990	
Lahký kameň PP	12,4		1996	
Majerova skala PP	8,84		1992, 1994	
Malé Morské oko PP	2,06		1993	
Miličská skala PP	11,6		1990	
Mnichova úboč PP	25,25		1990	

Názov	Výmera v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Panský diel PP - nie je LPF	15,6		1990	
Podsalašie PP	14,8		1997	
Prečínska skalka PP	3,78		1994	
Predajnianske vodopády PP	11,7		1991	
Prielom Muráňa PP	39,56		1980	
Prielom Teplého potoka PP	20,94		1984	
Putikov vršok PP	21,06		1997	
Pyramída PP	6,67		1999	
Rebrá PP	8,22		1982	
Selecké kamenné more PP	4,83		1985	
Sivý kameň PP	13,81		1973	
Sninský kameň PP	1,62	3,97	1982	
Súľovský hrádok PP	16,28		2001	
Veľký Inovec PP	8,4		1992	
Zaboda PP	20,72		1999	
CHRÁNENÝ KRAJINNÝ PRVOK (CHKP)				
Vápenický potok CHPK	3,37		2007	V súčasnosti nie je LPF

Poznámky:

Ak je uvedená aj výmera ochranného pásma, ide o vyhlásené ochranné pásmo. V tomto prípade sa aj tieto lesy zaraďujú medzi LSV.

Z celkového počtu 219 NPR na Slovensku sa do LSV zaraďuje 200 NPR.

Z celkového počtu 388 PR na Slovensku sa do LSV zaraďuje 240 PR.

Z celkového počtu 170 CHA na Slovensku sa do LSV zaraďuje 18 CHA.

Z celkového počtu 60 NPP na Slovensku sa do LSV zaraďujú 2 NPP.

Z celkového počtu 222 PP na Slovensku sa do LSV zaraďuje 33 PP.

Z celkového počtu 1 CHPK na Slovensku sa do LSV zaraďuje 1 CHPK.

PRÍLOHA Č. II:

ZOZNAM ZRIEDKAVÝCH, VZÁCNÝCH
A OHROZENÝCH DRUHOV
(LVSV 1.2)

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
HUBY RASTÚCE NA MŔTVOM DREVE, ALEBO ŽIVÝCH STROMOCH (SAPROFYTY, RESP. PARAZITY)						
tvarožník laponský	<i>Amylocystis lapponica</i>	výskyt plodnice	9	1	VU	
amylopórovka aljašská	<i>Amyloporia sitchensis</i>	výskyt plodnice	9	1	LR:nt	
pahliva šafránová	<i>Crepidotus crocophylus</i>	výskyt plodnice	9	1	VU	
práchnovček lekársky	<i>Fomitopsis officinalis</i>	výskyt plodnice	9	1	EN	
hlinovec šafránový	<i>Hapalopilus croceus</i>	výskyt plodnice	9	1	VU	
koralovec ježovitý	<i>Hericium erinaceus</i>	výskyt plodnice	9	1	LR:nt	
misôčka tmavá	<i>Pseudopeziza melaena</i>	výskyt plodnice	9	1	VU	
červenáčik obyčajný	<i>Rhodotus palmatus</i>	výskyt plodnice	9	1	EN	
kučiarka jedľová	<i>Sparassis nemecii</i>	výskyt plodnice	9	1	VU	
tvarohovec Kmetov	<i>Tyromyces kmetii</i>	výskyt plodnice	9	1	VU	
mihavka vodná	<i>Vibrissea truncorum</i>	výskyt plodnice	neodstraňovať a nenarúšať drevo z koryta vodného toku	1	LR:nt	
HUBY TERESTRICKÉ, NAJMÄ MYKORÍZNE, KTORÝCH VÝSKYT JE VIAZANÝ NA LESNÉ PROSTREDIE						
muchotrávka cisárska	<i>Amanita caesarea</i>	výskyt plodníc na severnej hranici jej rozšírenia na Slovensku	10	2	VU	
muchotrávky jelšová	<i>Amanita friabilis</i>	výskyt plodnice	10	2	VU	
hríb Dupainov	<i>Boletus dupainii</i>	výskyt plodnice	10	2	EN	
hríb striebřistý	<i>Boletus fechtneri</i>	výskyt plodnice	10	2	LR:nt	
hríb žltý	<i>Boletus junquilleus</i>	výskyt plodnice	10	2	VU	
náramkovka cisárska	<i>Catathelasma imperiale</i>	výskyt plodnice	10	2	EN	
kyjak useknutý	<i>Clavariadelphus truncatus</i>	výskyt plodnice	10	2	LR:nt	
pavučinovec modrý	<i>Cortinarius coerulescens</i>	výskyt plodnice	10	2	LR:nt	
pavučinovec mohutný	<i>Cortinarius praestans</i>	výskyt plodnice	10	2	LR:nt	
ušiak zväzkovitý	<i>Gyromitra fastigiata</i>	výskyt plodnice	10	2	LR:lc	
chriapač pieskomilný	<i>Helvella leucopus</i>	výskyt plodnice	10	2	VU	
šľavnačka marcová	<i>Hygrophorus marzuolus</i>	výskyt plodnice	10	2	VU	
šamónia modrejúca	<i>Chamonixia ceaspitosa</i>	výskyt plodnice	10	2	VU	
rýdzik fialovkastý	<i>Lactarius lilacinus</i>	výskyt plodnice	10	2	LR:nt	
rýdzik nádherný	<i>Lactarius repraesentaneus</i>	výskyt plodnice	10	2	LR:nt	
slizovnica slizká	<i>Limacella guttata</i>	výskyt plodnice	10	2	VU	
suchohrúb moravský	<i>Xerocomus moravicus</i>	výskyt plodnice	10	2	VU	
VYŠŠIE RASTLINY						
prilbica jednohojová	<i>Aconitum anthora L.</i>	prítomnosť taxónu	5,1	3	VU	prevažne na PPF
prilbica tuhá pravá	<i>Aconitum firmum subsp. firmum</i>	prítomnosť taxónu	2,1	3	VU	Babia hora, Pieniny, Malá Fatra, Tatry
prilbica moldavská	<i>Aconitum moldavicum Hacq. ex Rchb.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
prilbica metlinatá	<i>Aconitum paniculatum Lam.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	EN	Bukovské vrchy a Vihorlat
zvonovec laliolistý	<i>Adenophora liliifolia (L.) Ledeb. ex A. DC.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	VU	druh európskeho významu, cca 50 evidovaných lokalít

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
hlaváčik jarný	<i>Adonis vernalis L.</i>	minimálne 10 ex.	5	3	VU	prevažne na PPF
sivulka chlpatá	<i>Aethionema saxatile (L.) W. T. Aiton</i>	prítomnosť taxónu	5,8	3	EN	iba na troch lokalitách v Strážovských vrchoch
rebríček bertramový	<i>Achillea ptarmica L.</i>	prítomnosť taxónu	3,6	3	VU	prevažne na PPF
rebríček štetinatý	<i>Achillea setacea Waldst. et Kit.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	VU	prevažne na PPF
zbehovcov ihlanovitý	<i>Ajuga pyramidalis L.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba Račkova a Jamnícka dolina v Západných Tatrách
žabník trávovitý	<i>Alisma gramineum Lej.</i>	prítomnosť taxónu	7	3	CR	
alkana farbiarska	<i>Alkanna tinctoria (L.) Tausch</i>	prítomnosť taxónu	4	3	CR	iba pri Čenkove
	<i>Allium ericetorum Thore</i>	prítomnosť taxónu	8	3	CR	
cesnak metlinatý	<i>Allium paniculatum L.</i>	prítomnosť taxónu	1,5	3	CR	iba tri lokality na južnom Slovensku
cesnak guľovitý	<i>Allium rotundum L.</i>	prítomnosť taxónu	1,5,8	3	VU	prevažne na PPF
cesnak pažítkový alpský	<i>Allium schoenoprasum subsp. alpinum (DC.) Čelak.</i>	prítomnosť taxónu	2,6,8	3	VU	Babia hora, Veľká Fatra, Tatry, O. Magura
cesnak guľatohlavý	<i>Allium sphaerocephalon L.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
tarica stepná	<i>Alyssum desertorum Stapf</i>	prítomnosť taxónu	4	3	EN	prevažne na PPF, iba južné Slovensko
tarica krivolaká rôznotistá	<i>Alyssum tortuosum subsp. heterophyllum Nyár.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	EN	
mandľa nízka	<i>Amygdalus nana L.</i>	prítomnosť taxónu	5,1	3	EN	prevažne na PPF, do 10 lokalít v SR
červenohlav ihlanovitý	<i>Anacamptis pyramidalis (L.) Rich.</i>	prítomnosť taxónu	1,5,6	3	EN	do 20 lokalít v SR
andromédka sivolistá	<i>Andromeda polifolia L.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	do 10 lokalít v SR
pochybok dlhostopkatý	<i>Androsace elongata L.</i>	prítomnosť taxónu	5, 8	3	VU	prevažne na PPF
pochybok najväčší	<i>Androsace maxima L.</i>	prítomnosť taxónu	5, 6	3	CR	prevažne na PPF
pochybok tupolistý	<i>Androsace obtusifolia All.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň, Tatry
pochybok huňatý	<i>Androsace villosa L.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	EN	len jedna lokalita, Veľká Fatra, v skalách
smohla talianska	<i>Anchusa italica Retz.</i>	prítomnosť taxónu	4,5	3	EN	iba na južnom Slovensku do 10 lokalít, len PPF
metlička pretrhovaná	<i>Apera interrupta (L.) P. Beauv.</i>	prítomnosť taxónu	4,5	3	CR	iba niekoľko lokalít na južnom Slovensku
arábka slatinná	<i>Arabis nemorensis (Hoffm.) W. D. J. Koch</i>	prítomnosť taxónu	6,3	3	EN	
arábka nová	<i>Arabis nova Vill.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	CR	len jedna lokalita, Veľká Fatra, v skalách
medvedica lekárska	<i>Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng.</i>	prítomnosť taxónu	0,8	3	VU	reliktné boriny, skaly
medvedík alpský	<i>Arctous alpina (L.) Nied.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
archangelica lekárska	<i>Archangelica officinalis Hoffm.</i>	prítomnosť taxónu	3,6	3	LR:nt	iba Tatry, nad hornou hranicou lesa

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
trávnička alpská	<i>Armeria alpina Willd.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – alpínsky stupeň, Vysoké Tatry
palina skalná	<i>Artemisia eriantha Ten.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
marinka Neilreichova	<i>Asperula neilreichii Beck</i>	prítomnosť taxónu	0,8	3	EN	
sleziník čierny	<i>Asplenium adiantum-nigrum L.</i>	prítomnosť taxónu	1,8	3	EN	
sleziník nepravý	<i>Asplenium adulterinum Milde</i>	prítomnosť taxónu	1,8	3	CR	druh európskeho významu, iba 5 lokalít v SR
sleziník klinovolistý	<i>Asplenium cuneifolium Viv.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	CR	iba jedna lokalita pri Sedliciach
astra alpská	<i>Aster alpinus L.</i>	prítomnosť taxónu	0,5,8	3	VU	
kozinec alpínsky	<i>Astragalus alpinus L.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
kozinec drsný	<i>Astragalus asper Wulfen ex Jacq.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba tri lokality na juho-východnom Slovensku
kozinec južný	<i>Astragalus australis (L.) Lam.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
kozinec rakúsky	<i>Astragalus austriacus Jacq.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
kozinec ľadový	<i>Astragalus frigidus (L.) A. Gray</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
kozinec nórsky	<i>Astragalus norvegicus Weber</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
kozinec ovisnutý	<i>Astragalus penduliflorus Lam.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	EN	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
kozinec mechúrikatý	<i>Astragalus vesicarius L.</i>	prítomnosť taxónu	5, 8	3	CR	iba v Slovenskom krase
klasovec sivastý	<i>Asyneuma canescens (Waldst. et Kit.) Griseb. et Schenk</i>	prítomnosť taxónu	5,6	3	EN	Slovenský kras, Spiš, prevažne na PPF
basia vlnokvetá	<i>Bassia laniflora (S. G. Gmel.) A. J. Scott</i>	prítomnosť taxónu	4	3	CR	prevažne na PPF
močiarka vodná	<i>Batrachium aquatile (L.) Dumort.</i>	prítomnosť taxónu	7	3	VU	Prevažne mimo LPF
močiarka Baudotova	<i>Batrachium baudotii (Godr.) F. W. Schultz</i>	prítomnosť taxónu	7	3	EN	Prevažne mimo LPF
močiarka štitovitá	<i>Batrachium rhipiphyllum (Bastard ex Boreau) Dumort.</i>	prítomnosť taxónu	7	3	VU	Prevažne mimo LPF
kostravec fialový	<i>Bellardiachloa variegata (Lam.) Kerguelen</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
berla vzpriamená	<i>Berula erecta (Huds.) Coville</i>	prítomnosť taxónu	1,7	3	VU	
breza tmavá	<i>Betula obscura Kotula</i>	prítomnosť taxónu	1	3	EN	
žltavka končistá	<i>Blackstonia acuminata (W. D. J. Koch et Ziz) Domin</i>	prítomnosť taxónu	6	3	CR	južné Slovensko, prevažne na PPF
rebrovka rôznolistá	<i>Blechnum spicant (L.) Roth</i>	prítomnosť taxónu	1	3	VU	prevažne mimo LPF

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
plštovka vzpriamená	<i>Bombycilaena erecta</i> (L.) Smoljan.	prítomnosť taxónu	1,5	3	CR	iba na dvoch lokalitách na južnom Slovensku
vrtička rumančekovo-volistá	<i>Botrychium matricariifolium</i> (A. Braun ex Döll) W. D. J. Koch	prítomnosť taxónu	1, 6	3	CR	v súčasnosti iba dve známe lokality
volovec vršolistý	<i>Buphthalmum salicifolium</i> L.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
prerastlík prútnatý	<i>Bupleurum affine</i> Sadler	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	
prerastlík kosákovitý	<i>Bupleurum falcatum</i> subsp. <i>dilatatum</i> Schur	prítomnosť taxónu	5,8	3	EN	Slovenský kras
prerastlík vyvýšený	<i>Bupleurum praealtum</i> L.	prítomnosť taxónu	1, 5	3	EN	Južné Slovensko
okrasa okolkatá	<i>Butomus umbellatus</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	VU	prevažne mimo LPF
diablik močiarny	<i>Calla palustris</i> L.	prítomnosť taxónu	3,7	3	CR	
rutovník koriandrolistý	<i>Callianthemum coriandri-folium</i> Rechb.	prítomnosť taxónu	6	3	VU	Tatry, prevažne nad hornou hranicou lesa
hviezdoš širokoplodý	<i>Callitriche platycarpa</i> Kütz.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	prevažne mimo LPF
ľaničník rumelský	<i>Camelina rumelica</i> Velen.	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba na dvoch lokalitách na južnom Slovensku
zvonček jedľový	<i>Campanula abietina</i> Griseb.	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	Severovýchodné Slovensko
zvonček veľkoklasý	<i>Campanula macrostachya</i> Waldst. et Kit. ex Willd.	prítomnosť taxónu	1,5	3	CR	prevažne na PPF
zvonček repkový	<i>Campanula rapunculus</i> L.	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	
zvonček drevnatý	<i>Campanula xylorrhiza</i> (O. Schwarz) Á. Löve et D. Löve	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
žerušnica zúbkatá	<i>Cardamine dentata</i> Schult.	len lokality mimo lesných ciest a skladov	1,2	3	VU	
žerušnica malokvetá	<i>Cardamine parviflora</i> L.	len lokality mimo lesných ciest a skladov	1,6	3	EN	
žerušníčník Hallerov pravý	<i>Cardaminopsis halleri</i> subsp. <i>halleri</i>	Prítomnosť taxónu	6	3	EN	prevažne na PPF, Bukovské vrchy, Kysuce
ostrica odchylná	<i>Carex appropinquata</i> Schum.	prítomnosť taxónu	3	3	VU	
ostrica čiernohnedá	<i>Carex atrofusca</i> Schkuhr	prítomnosť taxónu		3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
ostrica česká	<i>Carex bohemica</i> Schreb.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	vzácné obnažené dna, Záhorie
ostrica krátkošijová	<i>Carex brevicollis</i> DC.	prítomnosť taxónu	1	3	CR	lesy, len Slovenský Kras
ostrica Buekova	<i>Carex buekii</i> Wimm.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
ostrica vláskovitá	<i>Carex capillaris</i> L.	prítomnosť taxónu	0,3	3	LR:nt	lokality na slatinách, len Nízke Tatry
ostrica trstnatá	<i>Carex cespitosa</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	VU	
ostrica Davallova	<i>Carex davalliana</i> Sm.	prítomnosť taxónu	3	3	VU	
ostrica oblastá	<i>Carex diandra</i> Schrank	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
ostrica dvojdomá	<i>Carex dioica</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
ostrica vzdialená	<i>Carex distans</i> L.	prítomnosť taxónu	3,6	3	VU	
ostrica Fritschova	<i>Carex fritschii</i> Waisb.	prítomnosť taxónu	1,4	3	VU	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
ostrica sadzvá	<i>Carex fuliginosa Schkuhr</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
ostrica hartmannova	<i>Carex hartmanii Cajander</i>	prítomnosť taxónu	3,6	3	EN	
ostrica jačmeňovitá	<i>Carex hordeistichos Vill.</i>	prítomnosť taxónu	6	3	EN	
ostrica hostova	<i>Carex hostiana DC.</i>	prítomnosť taxónu	3,6	3	VU	
ostrica výbežkatá	<i>Carex chordorrhiza L. f.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	CR	
ostrica plstnatoplodá	<i>Carex lasiocarpa Ehrh.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	VU	
ostrica barinná	<i>Carex limosa L.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	CR	
ostrica leskloplodá	<i>Carex liparocarpos Gaudin</i>	prítomnosť taxónu	1,4	3	VU	
	<i>Carex magellanica subsp. irrigua (Wahlenb.) Hiitonen</i>	prítomnosť taxónu	3	3	DD	len dve lokality na LPF v Oravskom kotline
ostrica metlnatá	<i>Carex paniculata L.</i>	prítomnosť taxónu	3,7	3	VU	
ostrica černastá	<i>Carex parviflora Host</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Červené vrchy
ostrica málokvetá	<i>Carex pauciflora Lightf.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
ostrica labkatá	<i>Carex pediformis C. A. Mey.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	EN	
ostrica blšná	<i>Carex pulicaris L.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
ostrica skalná	<i>Carex rupestris All.</i>	prítomnosť taxónu	0,8	3	EN	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
ostrica hrebienkatá	<i>Carex strigosa Huds.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
ostrica drobná	<i>Carex supina Willd. ex Wahlenb.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
ostrica sedmohradská	<i>Carex transilvanica Schur</i>	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
ostrica tŕňomilná	<i>Carex umbrosa Host</i>	prítomnosť taxónu	2,3	3	VU	
ostrica Oederova	<i>Carex viridula Michx.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
dvojzubec ovisnutý	<i>Carpesium cernuum L.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	EN	do 10 lokalít v SR
požit vlnatý	<i>Carthamus lanatus L.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	EN	jedna recentná lokalita v SR
riečňanka menšia	<i>Caulinia minor (All.) Coss. et Germ. (platný názov: Najas minor All.)</i>	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
prilbovka biela	<i>Cephalanthera damasodnium (Mill.) Druce</i>	iba populácie rastúce v ochranných lesoch	1	3	VU	
prilbovka dlholistá	<i>Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch</i>	iba populácie rastúce v ochranných lesoch	1	3	VU	
prilbovka červená	<i>Cephalanthera rubra (L.) Rich.</i>	iba populácie rastúce v ochranných lesoch	1	3	VU	
rožec alpínsky	<i>Cerastium alpinum L.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	EN	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Babia hora
rožec širokolistý	<i>Cerastium carinthiacum Vest</i>	prítomnosť taxónu	6,8	3	EN	
rožec vlnatý	<i>Cerastium eriophorum Kit.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	Tatry, prevažne nad hornou hranicou lesa
rožec lesný	<i>Cerastium sylvaticum Waldst. et Kit.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	LR:nt	veľmi vzácne, len na východe SR

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
rožec jednokvetý	<i>Cerastium uniflorum</i> Clairv.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – alpínsky až subniválny stupeň vo Vysokých Tatrách
čerešňa krovitá	<i>Cerasus fruticosa</i> Pall.	prítomnosť taxónu	1,5,8	3	VU	
rožkatec pohrúžený	<i>Ceratophyllum submersum</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
ceterak Jávorkov	<i>Ceterach javorkeanum</i> (Vida) Soó	prítomnosť taxónu	8	3	CR	iba jedna lokalita v Malých Karpatoch
rozpuč jedovatý	<i>Cicuta virosa</i> L.	prítomnosť taxónu	1,3,7	3	VU	
pichliač Waldsteinov	<i>Cirsium waldsteini</i> Rouy	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	iba niekoľko lokalít v Bukovských vrchoch
pálčivka žilkatá	<i>Cnidium dubium</i> (Schkuhr) Thell.	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	prevažne na PPF
mechúrnik stromovitý	<i>Colutea arborescens</i> L.	prítomnosť taxónu	1,5	3	VU	
nevädzník bádenský	<i>Colymbada badensis</i> (Tratt.) Dostál	prítomnosť taxónu	8	3	EN	Slovenský kras
nátržnica močiarna	<i>Comarum palustre</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	VU	aj na LPF aj na PPF
horcovka útla	<i>Comastoma tenellum</i> (Rottb.) Toyok.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	rastie iba vo Vysokých, Západných a Belianskych Tatrách nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
šabrina pošvatá	<i>Conioselinum tataricum</i> Hoffm.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	do 30 lokalít v SR
pupenec kantabriský	<i>Convolvulus cantabrica</i> L.	prítomnosť taxónu	1,5,8	3	CR	iba jedna lokalita pri Chlábe
koralica lesná	<i>Corallorhiza trifida</i> Châtel.	prítomnosť taxónu	1,3	3	VU	
kručinkovec položený	<i>Corothamnus procumbens</i> (Waldst. et Kit. ex Willd.) C. Presl	prítomnosť taxónu	5,8	3	VU	iba v troch malých oblastiach
chochlačka žltobiela	<i>Corydalis capnoides</i> (L.) Pers.	prítomnosť taxónu	1,8	3	CR	veľmi vzácne sutové lesy
škumpa vlasatá	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	prítomnosť taxónu	1,5,8	3	EN	iba 5 lokalít v SR
skalník matranský	<i>Cotoneaster matrensis</i> Domokos	prítomnosť taxónu	1,8	3	VU	iba Cerová vrchovina
škarda panónska	<i>Crepis pannonica</i> (Jacq.) K. Koch	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba pri Salke
škarda ohyzdná	<i>Crepis praemorsa</i> (L.) Walther	prítomnosť taxónu	5, 8	3	VU	prevažne na PPF
škarda sibírska	<i>Crepis sibirica</i> L.	prítomnosť taxónu	1,6,8	3	EN	do 10 lokalít v SR
šafraň karpatský	<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	
krupinka obyčajná	<i>Crupina vulgaris</i> Cass.	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	
kučeravec čiarkovitý	<i>Cryptogramma crispa</i> (L.) R. Br. ex Hook.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Nízke Tatry
črievičník papučkový	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	minimálne 10 jedincov	1	3	VU	druh európskeho významu, málo stoviek lokalít
vstavačovec vresoviskový	<i>Dactylorhiza ericetorum</i> (E. F. Linton) Aver.	prítomnosť taxónu	3	3	CR	Orava, podhorie Západných Tatier, Podtatranská brázda
vstavačovec Fuchsov Soóov	<i>Dactylorhiza fuchsii</i> subsp. <i>sooiana</i> (Borsos) Borsos	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	prevažne na PPF

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Katégoria ohrozenia	Poznámka
vstavačovec strmolistý pravý	<i>Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	prevažne na PPF
vstavačovec strmolistý neskorý	<i>Dactylorhiza incarnata subsp. pulchella (Druce) Soó</i>	prítomnosť taxónu	3	3	CR	do 30 lokalít v SR, prevažne na PPF
vstavačovec laponský	<i>Dactylorhiza lapponica (Laest. ex Hartm.) Soó</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
vstavačovec škvrnitý mokradný	<i>Dactylorhiza maculata subsp. elodes (Griseb.) Soó</i>	prítomnosť taxónu	3	3	CR	Orava, podhorie Západných Tatier. Podtatranská brázda
vstavačovec škvrnitý pravý	<i>Dactylorhiza maculata subsp. maculata</i>	prítomnosť taxónu	3	3	CR	Orava, podhorie Západných Tatier. Podtatranská brázda, Záhorie
vstavačovec škvrnitý sedmohradský	<i>Dactylorhiza maculata subsp. transilvanica (Schur) Soó</i>	prítomnosť taxónu	3	3	CR	Orava, podhorie Západných Tatier. Podtatranská brázda, Záhorie, Veľká Fatra
vstavačovec bazový	<i>Dactylorhiza sambucina (L.) Soó</i>	prítomnosť taxónu	6	3	VU	prevažne na PPF
plevnatec alpínsky	<i>Danthonia alpina Vest</i>	prítomnosť taxónu	5, 6	3	EN	prevažne na PPF
lykovec voňavý	<i>Daphne cneorum L.</i>	prítomnosť taxónu	1,4,8	3	EN	
klinček bradatý nakopený	<i>Dianthus barbatus subsp. compactus (Kit.) Heuff.</i>	prítomnosť taxónu	6	3	VU	vzácné v Polonínach, prevažne na PPF
klinček kopcový	<i>Dianthus collinus Waldst. et Kit.</i>	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	prevažne na PPF
klinček ľadovcový	<i>Dianthus glacialis Haenke</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa-subalpínsky až subniválny stupeň v Tatrách
klinček včasný pravý	<i>Dianthus praecox subsp. praecox</i>	prítomnosť taxónu	0,6,8	3	VU	
klinček pyšný alpínsky	<i>Dianthus superbus subsp. alpestris Kablík. ex Čelak.</i>	prítomnosť taxónu	0,6	3	VU	do 20 lokalít v SR
jasenec biely	<i>Dictamnus albus L.</i>	prítomnosť taxónu	1,5	3	VU	
rožkovec trojčnelkový	<i>Dichodon cerastoides (L.) Rchb.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	iba nad hornou hranicou lesa v Tatrách
trojradovka hlávkata	<i>Dichostylis micheliana (L.) Nees</i>	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
plavúnik alpínsky	<i>Diphasiastrum alpinum (L.) Holub</i>	prítomnosť taxónu	0,6	3	VU	
plavúnik sploštený	<i>Diphasiastrum complanatum (L.) Holub</i>	prítomnosť taxónu	1, 6	3	VU	iba tri recentné lokality v SR
kamzičník podlhovastolistý	<i>Doronicum hungaricum Rchb. f.</i>	prítomnosť taxónu	1, 5	3	EN	do 10 lokalít v SR
chudóbka vždyzelená Beckerova	<i>Draba aizoides subsp. beckeri (A. Kern.) Hörandl et Gutermann</i>	prítomnosť taxónu	8	3	VU	len Malé Karpaty, jedna lokalita
chudóbka pochybná	<i>Draba dubia Suter</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň v Tatrách a na Kubínskej holi
chudóbka bledožltá	<i>Draba fladnizensis Wulfen</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
chudóbka drsnoplodá pravá	<i>Draba lasiocarpa subsp. lasiocarpa</i>	prítomnosť taxónu	8	3	VU	
chudóbka múrová	<i>Draba muralis L.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	VU	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
chudóbka kaukazská	<i>Draba siliquosa M. Bieb.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
včelník rakúsky	<i>Dracocephalum austriacum L.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	CR	druh európskeho významu, do 10 lokalít v Slovenskom krase a na Dreveniku
rosička anglická	<i>Drosera anglica Huds.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	CR	iba 6 lokalít v SR
rosička okrúhlolistá	<i>Drosera rotundifolia L.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	prevažne na PPF
dryádka osemlupienková	<i>Dryas octopetala L.</i>	prítomnosť taxónu	0,8	3	VU	
papraď hrebenatá	<i>Dryopteris cristata (L.) A. Gray</i>	prítomnosť taxónu	1, 3, 7	3	VU	
ježibaba belasá rusínska	<i>Echinops ritro subsp. ruthenicus (M. Bieb.) Nyman</i>	prítomnosť taxónu	5	3	CR	veľmi vzácne iba v Slovenskom krase
hadinec taliansky	<i>Echium italicum L.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	VU	prevažne na PPF
hadinec červený	<i>Echium russicum J. F. Gmel.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	EN	druh európskeho významu, do 20 lokalít, prevažne na PPF
bahnička kranská	<i>Eleocharis carniolica W. D. J. Koch</i>	len lokality mimo lesných ciest a skladov	2,7	3	EN	druh európskeho významu
bahnička málokvetá	<i>Eleocharis quinqueflora (Hartmann) O. Schwarz</i>	prítomnosť taxónu	3	3	VU	prevažne na PPF
bahnička jednoplevová	<i>Eleocharis uniglumis (Link) Schult.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	VU	prevažne na PPF
ostrička myšia	<i>Elyna myosuroides (Vill.) Fritsch</i>	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske a Vysoké Tatry
vojník dvojklasý	<i>Ephedra distachya L.</i>	prítomnosť taxónu	1,4	3	CR	iba na 3 mikrolokalitách pri Čenkove
vřbovka ovisnutá	<i>Epilobium nutans F. W. Schmidt</i>	prítomnosť taxónu	0,2	3	VU	
kruštík neskorý	<i>Epipactis albensis Nováková et Rydlo</i>	prítomnosť taxónu	1	3	EN	
kruštík Futákov	<i>Epipactis futakii Mereda et Potůček</i>	prítomnosť taxónu	1	3	EN	
	<i>Epipactis greuteri H. Baumann et Künkele</i>	prítomnosť taxónu	1	3	CR	
kruštík širokolistý	<i>Epipactis helleborine subsp. orbicularis (Richter) Klein</i>	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	
kruštík komorický	<i>Epipactis komoricensis Mereda</i>	iba populácie rastúce v ochranných lesoch	1	3	VU	
kruštík úzkopyskový	<i>Epipactis leptochila (Godfrey) Godfrey</i>		1	3	EN	
kruštík drobnolistý	<i>Epipactis microphylla (Ehrh.) Sw.</i>	iba populácie rastúce v ochranných lesoch	1	3	VU	
kruštík rožkatý	<i>Epipactis muelleri Godfrey</i>	iba populácie rastúce v ochranných lesoch	1, 5	3	VU	
kruštík prehliadaný	<i>Epipactis neglecta (Kümpel) Kümpel</i>		1	3	EN	
	<i>Epipactis nordeniorum Robatsch</i>		1	3	CR	
kruštík močiarny	<i>Epipactis palustris (L.) Crantz</i>		3	3	VU	prevažne na PPF
kruštík piačenský	<i>Epipactis placentina Bongori et Grünager</i>		1	3	CR	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
kruštík pontický	<i>Epipactis pontica Taubenheim</i>		1	3	VU	
kruštík útly	<i>Epipactis pseudopurpurata Mereda</i>		1	3	EN	
kruštík modroľalový	<i>Epipactis purpurata Sm.</i>		1	3	VU	
kruštík Tallósov	<i>Epipactis tallosii Molnár et Robatsch</i>		1	3	EN	
sklenobyľ bezlistá	<i>Epipogium aphyllum Sw.</i>		1	3	EN	
turica karpatská	<i>Erigeron atticus Vill.</i>		8	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Tatry
turica lysá	<i>Erigeron glabratus Hoppe et Hornsch. ex Bluff et Fingerh.</i>		8	3	DD	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Tatry
turica jednoúborová	<i>Erigeron uniflorus L.</i>		0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Tatry
páperník štíhly	<i>Eriophorum gracile W. D. J. Koch ex Roth</i>		3	3	EN	iba na 3 lokalitách v SR
páperník pošvatý	<i>Eriophorum vaginatum L.</i>		1,3	3	VU	
bocianík stepný	<i>Erodium ciconium (L.) L'Hér.</i>		5	3	CR	iba na jednej lokalite pri Chľabe
horčičník škardolistý	<i>Erysimum crepidifolium Rchb.</i>		5, 8	3	VU	
kandík psí	<i>Erythronium dens-canis L.</i>		1	3	CR	iba Slovenský kras a Muránska planina
očianka hrebenitá	<i>Euphrasia pectinata Ten.</i>		1,5	3	EN	iba Slovenský kras
feruľa Sadlerova	<i>Ferula sadleriana Ledeb.</i>		5,8	3	CR	druh európskeho významu, iba 3 lokality v Slovenskom krase a iba 6 na svete
korunkovka strakatá	<i>Fritillaria meleagris L.</i>		6	3	CR	do 30 lokalít v SR, prevažne na PPF
deväťorka rozprestretá	<i>Fumana procumbens (Dunal) Gren. et Godr.</i>		1,8	3	VU	
krivec český	<i>Gagea bohemica (Zauschn.) Schult. et Schult. f.</i>		5	3	CR	do 15 lokalít v SR
krivec najmenší	<i>Gagea minima (L.) Ker Gawl.</i>		6	3	CR	
krivec nízky	<i>Gagea pusilla (F. W. Schmidt) Schult. et Schult. f.</i>		1,5	3	EN	
krivec tulcový	<i>Gagea spathacea (Hayne) Salisb.</i>		6	3	VU	
hviezdovec sivý	<i>Galatella cana (Waldst. et Kit.) Nees</i>		6 - Slanisko	3	CR	Iba 1 lokalita pri Svätom Juri
lipkavec podlhovastý	<i>Galium elongatum C. Presl</i>		1, 7	3	DD	
	<i>Gasparrinia peucedanoides (M. Bieb.) Thell.</i>		5	3	CR	veľmi vzácne iba v Slovenskom krase prevažne na PPF
horec snežný	<i>Gentiana nivalis L.</i>		0,6	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň v Tatrách
horec pľúcny	<i>Gentiana pneumonanthe L.</i>		3, 6	3	EN	prevažne na PPF

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
pakost český	<i>Geranium bohemicum L.</i>		1, 8	3	EN	veľmi vzácne na Spiši
mečík škridlicový	<i>Gladiolus imbricatus L.</i>	minimálne 5 exemplárov	3,6	3	VU	prevažne na PPF
gulôčka srdcovitolistá	<i>Globularia cordifolia L.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	LR:nt	iba vo Veľkej Fatre
smrečinec plazivý	<i>Goodyera repens (L.) R. Br.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
graciola lekárska	<i>Gratiola officinalis L.</i>	prítomnosť taxónu	6,7	3	EN	prevažne na PPF
päťprstnica hustokvetá	<i>Gymnadenia densiflora (Wahlenb.) A. Dietr.</i>	prítomnosť taxónu	3	3	EN	prevažne na PPF
päťprstnica voňavá	<i>Gymnadenia odoratissima (L.) Rich.</i>	prítomnosť taxónu	1, 8,	3	VU	
gypsomilka metlinatá	<i>Gypsophila paniculata L.</i>	prítomnosť taxónu	4, 5	3	EN	veľmi vzácne Záhorie a Podunajsko, piesky
hakélia zohnutá	<i>Hackelia deflexa (Wahlenb.) Opiz</i>	prítomnosť taxónu	1, 6	3	VU	
sekernica tmavá	<i>Hedysarum hedysaroides (L.) Schinz et Thell.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Tatry a Malá Fatra
čemerica purpurová	<i>Helleborus purpurascens Waldst. et Kit.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	EN	do 40 lokalít v Bukovských vrchoch
trčuľa jednohluzá	<i>Herminium monorchis (L.) R. Br.</i>	prítomnosť taxónu	6, 8	3	CR	6 lokalít v SR, prevažne PPF
prietrzník sivý	<i>Herniaria incana Lam.</i>	prítomnosť taxónu	5, 8	3	CR	iba jedna lokalita pri Chlabe
jazyčkovec jadranský	<i>Himantoglossum adriaticum H. Baumann</i>	prítomnosť taxónu	1,5	3	CR	druh európskeho významu, do 10 lokalít
jazyčkovec východný	<i>Himantoglossum caprinum (M. Bieb.) Spreng.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	CR	druh európskeho významu, 5 lokalít v SR
podkovka ľúba	<i>Hippocrepis emerus (L.) Lassen</i>	prítomnosť taxónu	1	3	CR	iba 2 lokality v Malých Karpatoch
truskavec občajný	<i>Hippuris vulgaris L.</i>	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
žerušník skalný	<i>Hornungia petraea (L.) Rchb.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	VU	
perutník močiarny	<i>Hottonia palustris L.</i>	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
pupkovník obyčajný	<i>Hydrocotyle vulgaris L.</i>	prítomnosť taxónu	1,3	3	CR	vzácne na Kysuciach a na Záhorí
ľubovník ozdobný	<i>Hypericum elegans Stephan ex Willd.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba na 2 lokalitách pri Štúrove
vstavačík alpínsky	<i>Chamorchis alpina (L.) Rich.</i>	prítomnosť taxónu	6	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry, Červené vrchy
mrlík mnoholistý	<i>Chenopodium foliosum Asch.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	CR	iba na jednom mieste vo Veľkej Fatre
zimolub chocholikatý	<i>Chimaphila umbellata (L.) W. P. C. Barton</i>	prítomnosť taxónu	1,4,8	3	EN	do 30 lokalít v SR
zlatofúz južný	<i>Chrysopogon gryllus (L.) Trin.</i>	prítomnosť taxónu	1,4,5	3	EN	prevažne PPF
oman nemecký	<i>Inula germanica L.</i>	prítomnosť taxónu	5, 1	3	VU	
kosatec bezlistý uhorský	<i>Iris aphylla subsp. hungarica (Waldst. et Kit.) Hegi</i>	prítomnosť taxónu	5,8	3	CR	druh európskeho významu, do 30 lokalít na východnom Slovensku
kosatec piesočný	<i>Iris arenaria Waldst. et Kit.</i>	prítomnosť taxónu	1,4	3	CR	druh európskeho významu, iba 3 mikrolokalita na jednom mieste

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
kosatec trávolistý	<i>Iris graminea</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
kosatec nízky	<i>Iris pumila</i> L.	prítomnosť taxónu	5, 8	3	VU	prevažne PPF
kosatec sibírsky	<i>Iris sibirica</i> L.	prítomnosť taxónu	3, 6	3	VU	prevažne PPF
kosatec dvojfarebný	<i>Iris variegata</i> L.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
farbovník poľný	<i>Isatis campestris</i> Steven ex DC.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	iba na dvoch lokalitách v SR – Belianske kopce
farbovník azovský	<i>Isatis maeotica</i> DC.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	iba Slovenský kras
farbovník včasný	<i>Isatis praecox</i> Kit. ex Tratt.	prítomnosť taxónu	5, 8	3	EN	iba v troch oblastiach na Slovensku
škripník štetinatý	<i>Isolepis setacea</i> (L.) R. Br.	prítomnosť taxónu	1,3	3	CR	predovšetkým Kysuce, Orava
sitina ostrokvetá	<i>Juncus acutiflorus</i> Ehrh. ex Hoffm.	prítomnosť taxónu	3	3	CR	iba na Záhorí
sitina cibulkatá	<i>Juncus bulbosus</i> L.	len lokality mimo lesných ciest a skladov	1,3,6	3	EN	veľmi vzácne na Záhorí, Orave a Považí,
sitina gaštanovohnedá	<i>Juncus castaneus</i> Sm.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – alpský stupeň, Vysoké Tatry
sitina kostrbatá	<i>Juncus squarrosus</i> L.	prítomnosť taxónu	3, 6,	3	VU	iba Kysuce a Orava, rašelinné lúky, lesné okraje
sitina trojplevová	<i>Juncus triglumis</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
borievka netatová	<i>Juniperus sabina</i> L.	prítomnosť taxónu	8	3	VU	V SR iba v Pieninách
turička jednoduchá	<i>Kobresia simpliciuscula</i> (Wahlenb.) Mack.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
ometlina sivá	<i>Koeleria glauca</i> (Spreng.) DC.	prítomnosť taxónu	1,4	3	VU	
lýrovka obyčajná prostredná	<i>Lapsana communis</i> subsp. <i>intermedia</i> (M. Bieb.) Hayek	prítomnosť taxónu	1	3	VU	iba vo Vihorlate a Východných Beskydoch
hrachor mliečny	<i>Lathyrus lacteus</i> (M. Bieb.) Wissjul.	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	
hrachor hladký	<i>Lathyrus laevigatus</i> (Waldst. et Kit.) Gren.	prítomnosť taxónu	1	3	EN	do 20 lokalít v Bukovských vrchoch a Vihorlate
hrachor trávolistý	<i>Lathyrus nissolia</i> L.	prítomnosť taxónu	1,5,6	3	VU	prevažne PPF
hrachor močiarny	<i>Lathyrus palustris</i> L.	prítomnosť taxónu	3,6,7	3	EN	prevažne mimo LPPF
hrachor hrachovitý	<i>Lathyrus pisiformis</i> L.	prítomnosť taxónu	1, 5	3	CR	zriedkavo v Slovenskom krase
hrachor sedmohradský	<i>Lathyrus transsilvanicus</i> (Spreng.) Fritsch	prítomnosť taxónu	1, 6	3	EN	do 20 lokalít v širšom okolí Drienčanského krasu
hrachor benátsky	<i>Lathyrus venetus</i> (Mill.) Wohlf.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	iba jedna lokalita na Zobore pri Nitre
rojovník močiarny	<i>Ledum palustre</i> L.	prítomnosť taxónu	1,3	3	CR	do 10 lokalít v SR – Orava, Tatry
leopoldia tenkokvetá	<i>Leopoldia tenuiflora</i> (Tausch) Heldr.	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	
králik neskorý	<i>Leucanthemella serotina</i> (L.) Tzvelev	prítomnosť taxónu	1,6,7	3	CR	na Podunajskej a Východoslovenskej nížine

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
bleduľa letná	<i>Leucojum aestivum</i> L.	prítomnosť taxónu	1,6,7	3	VU	
jazyčník sivý	<i>Ligularia glauca</i> (L.) A. Hoffm.	prítomnosť taxónu	1,8	3	CR	jediná lokalita v SR
jazyčník sibírsky	<i>Ligularia sibirica</i> (L.) Cass.	prítomnosť taxónu	1,3	3	VU	druh európskeho významu, do 20 lokalít
falia zlatohlavá pravá	<i>Lilium bulbiferum</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
modruška pošvatá	<i>Limodorum abortivum</i> (L.) Sw.	prítomnosť taxónu	1	3	EN	
blatnička vodná	<i>Limosella aquatica</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
pyštek alpský	<i>Linaria alpina</i> (L.) Mill.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – alpský stupeň, Západné Tatry
pyštek taliansky	<i>Linaria pallidiflora</i> (Lam.) Valdés	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
lindernia puzdierkatá	<i>Lindernia procumbens</i> (Krock.) Borbás	prítomnosť taxónu	7	3	CR	druh európskeho významu, do 5 lokalít
linnéovka severná	<i>Linnaea borealis</i> L.	prítomnosť taxónu	1	3	EX?	
ľan trojbliznový	<i>Linum trigynum</i> L.	prítomnosť taxónu	5, 8	3	CR	
hľuzovec Loeselov	<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	prítomnosť taxónu	3	3	CR	druh európskeho významu, 3 lokality v SR
bradáčik srdcovitolistý	<i>Listera cordata</i> (L.) R. Br.	prítomnosť taxónu	1,2,3	3	EN	
skalienka ležatá	<i>Loiseleuria procumbens</i> (L.) Desv.	prítomnosť taxónu	6	3	CR	len 2 lokality nad hornou hranicou lesa – subalpínsky stupeň, Nízke Tatry
zemlezc alpský	<i>Lonicera alpigena</i> L.	prítomnosť taxónu	1	3	EN	jediná lokalita, Muránska planina
ľadeneč Borbásov	<i>Lotus borbasii</i> Ujhelyi	prítomnosť taxónu	5	3	VU	iba jedna lokalita na Muranskej planine
ľadeneč barinný	<i>Lotus uliginosus</i> Schkuhr	prítomnosť taxónu	3,6	3	EN	veľmi zriedkavo na Orave, v Malej Fatre a strednom Považí
plavúneč zaplavovaný	<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub	prítomnosť taxónu	3,4	3	CR	do 5 lokalít v SR
vranček švajčiarsky	<i>Lycopodioides helveticum</i> (L.) Kuntze	prítomnosť taxónu	1,5,6	3	EN	
kukučka vencová	<i>Lychnis coronaria</i> (L.) Desr.	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	
trčiček jednolistý	<i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw.	prítomnosť taxónu	1,3,6,8	3	EN	
marsilea štvorlistá	<i>Marsilea quadrifolia</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	druh európskeho významu, 7 lokalít v alúviu Latorice
perovník pštrosí	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
lucerna tesálska	<i>Medicago monspeliaca</i> (L.) Trautv.	prítomnosť taxónu	5,8	3	EN	vzácné na západnom Slovensku
lucerna tvrdá	<i>Medicago rigidula</i> (L.) All.	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba južné svahy Burdy
čermel' bradatý	<i>Melampyrum barbatum</i> Waldst. et Kit. ex Willd.	prítomnosť taxónu	5,6	3	VU	
čermel' český	<i>Melampyrum subalpinum</i> (Jur.) A. Kern.	prítomnosť taxónu	0,6	3	EN	
mednička najvyššia	<i>Melica altissima</i> L.	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba na 4 lokalitách v SR
vachta trojlistá	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	prítomnosť taxónu	2,3	3	EN	
kurička Gerardova	<i>Minuartia gerardii</i> (Willd.) Hayek	prítomnosť taxónu	5,8	3	VU	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
kurička sivastá	<i>Minuartia glaucina</i> Dvořáková	prítomnosť taxónu	4,5	3	CR	vzácné na západnom Slovensku, prevažne na PPF
kurička kľbkatá	<i>Minuartia glomerata</i> (M. Bieb.) Degen	prítomnosť taxónu	4,5	3	EN	do 5 lokalít v SR, prevažne na PPF
kurička chlpatá	<i>Minuartia hirsuta</i> (M. Bieb.) Hand.-Mazz.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
papulienka roľná	<i>Misopates orontium</i> (L.) Raf.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
hniliak holý	<i>Monotropa hypophegea</i> Wallr.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
modrica nebadaná	<i>Muscari neglectum</i> Guss. ex Ten.	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	
chvostík myši	<i>Myosurus minimus</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
myrikovka nemecká	<i>Myricaria germanica</i> (L.) Desv.	prítomnosť taxónu	1,7	3	VU	
nadutec nafúknutý	<i>Myrrhoides nodosa</i> (L.) Cannon	prítomnosť taxónu	1	3	EN	jediná lokalita, Malé Karpaty
riečňanka menšia	<i>Najas minor</i> All.	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
bazanovec kytkovitý	<i>Naumburgia thyrsoiflora</i> (L.) Rchb.	prítomnosť taxónu	1,3	3	EN	
kuklička plazivá	<i>Novosieversia reptans</i> (L.) E. I. Golubk.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
leknica žltá	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Sm.	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
leknica biele	<i>Nymphaea alba</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
leknovec štítnatý	<i>Nymphoides peltata</i> (S. G. Gmel.) Kuntze	prítomnosť taxónu	7	3	EN	do 10 lokalít v SR, prevažne mimo LPPF
halucha banátska	<i>Oenanthe banatica</i> Heuff.	prítomnosť taxónu	7	3	VU	vzácné na východnom Slovensku, prevažne na PPF
halucha siličkolistová	<i>Oenanthe silaifolia</i> M. Bieb.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
plesnivček vápencový	<i>Omalotheca hoppeana</i> (W. D. J. Koch) Sch. Bip.		0	3	CR	
vičenec piesočný	<i>Onobrychis arenaria</i> (Kit.) DC.	prítomnosť taxónu	5,6	3	VU	
vičenec horský	<i>Onobrychis montana</i> DC.	prítomnosť taxónu	0,6	3	EN	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
rumenica piesočná	<i>Onosma arenaria</i> Waldst. et Kit.	prítomnosť taxónu	4,5	3	CR	do 5 lokalít v SR, prevažne na PPF
rumenica Visianiho	<i>Onosma visianii</i> Clementi	prítomnosť taxónu	5	3	CR	
hadivka obyčajná	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	
hmyzovník včelovitý	<i>Ophrys apifera</i> Huds.	prítomnosť taxónu	1,5	3	CR	do 30 lokalít v SR
hmyzovník čmeľovitý	<i>Ophrys fuciflora</i> (Crantz) Moench (platný názov: <i>Ophrys holoserica</i> (Burm. f.) Greuter)	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba 2 lokality v SR
hmyzovník Holubyho	<i>Ophrys holubyana</i> András.	prítomnosť taxónu	5,6	3	CR	do 30 lokalít v SR, prevažne na PPF
hmyzovník muchovitý	<i>Ophrys insectifera</i> L.	iba populácie rastúce v ochranných lesoch	1,6,8	3	VU	
Vstavač ploštičný	<i>Orchis coriophora</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	CR	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
vstavač úhladný	<i>Orchis elegans</i> Heuff.	prítomnosť taxónu	3,6	3	CR	do 15 lokalít v SR, prevažne na PPF
vstavač mužský poznačený	<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i> (Vest) Soó	Minimálne 5 exemplárov	1,6	3	VU	
vstavač vojenský	<i>Orchis militaris</i> L.	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	
vstavač obyčajný	<i>Orchis morio</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
vstavač bledý	<i>Orchis pallens</i> L.	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	
vstavač močiarny	<i>Orchis palustris</i> Jacq.	prítomnosť taxónu	3,6	3	CR	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
vstavač purpurový	<i>Orchis purpurea</i> Huds.	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	
vstavač Spitzelov	<i>Orchis spitzelii</i> W. D. J. Koch	prítomnosť taxónu	1	3	CR	veľmi vzácne iba v oblasti Lúčanskej Malej Fatry
vstavač trojzubý	<i>Orchis tridentata</i> Scop.	prítomnosť taxónu	6	3	EN	
vstavač počerný	<i>Orchis ustulata</i> L.	prítomnosť taxónu	0,6	3	EN	
bledavka Boucheova	<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	prítomnosť taxónu	6	3	EN	
bledavka ihlanovitá	<i>Ornithogalum brevistylum</i> Wolfner	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
záraza alsaská	<i>Orobanche alsatica</i> Kirschl.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
záraza šupinatá	<i>Orobanche artemisiae-campestris</i> Vaucher ex Gaudin	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba na Devinskej Kobyle
záraza modrastá	<i>Orobanche coerulea</i> Stephan	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba na Devinskej Kobyle
záraza väčšia	<i>Orobanche elatior</i> Sutton	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
záraza útla	<i>Orobanche gracilis</i> Sm.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
záraza hrdobarková	<i>Orobanche teucarii</i> Holandre	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba dve lokality v SR
kľukva drobnoplodá	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	prítomnosť taxónu	3	3	CR	veľmi vzácne rašeliniská – Tatry, Orava
kľukva močiarna	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers.	prítomnosť taxónu	1,3	3	CR	
ostropysk poľný	<i>Oxytropis campestris</i> DC.	prítomnosť taxónu	0,8	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske a Západné Tatry
ostropysk karpatský	<i>Oxytropis carpatica</i> Uechtr.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
ostropysk chlpatý	<i>Oxytropis pilosa</i> (L.) DC.	prítomnosť taxónu	5,6	3	EN	
čremcha strapcovitá skalná	<i>Padus avium</i> subsp. <i>petraea</i> (Tausch) Pawł. ex Holub	prítomnosť taxónu	0,1	3	EN	
všivec chocholatý	<i>Pedicularis comosa</i> L.	prítomnosť taxónu	5,8	3	CR	iba na Vršatici
všivec karpatský	<i>Pedicularis hacquetii</i> Graf	prítomnosť taxónu	0,1,2	3	VU	
všivec močiarny	<i>Pedicularis palustris</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
všivec žezlovitý	<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	CR	do 10 lokalít v SR
všivec lesný	<i>Pedicularis sylvatica</i> L.	prítomnosť taxónu	1,3,6	3	EN	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
skalokráska pyrenejská	<i>Petrocallis pyrenaica</i> (L.) W. T. Aiton	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Belianske Tatry
árazovec piesočný	<i>Phelipanche arenaria</i> (Borkh.) Pomel	prítomnosť taxónu	5	3	EN	do 15 lokalít v SR, prevažne na PPF
zárazovec purpurový	<i>Phelipanche purpurea</i> (Jacq.) Soják	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
sápa hľuznatá	<i>Phlomis tuberosa</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
tučnica alpínska	<i>Pinguicula alpina</i> L.	prítomnosť taxónu	0,3,8	3	VU	
tučnica obyčajná	<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
skorocel najvyšší	<i>Plantago altissima</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	CR	
skorocel čiernastý karpatský	<i>Plantago atrata</i> subsp. <i>carpatica</i> (Soó) Soó	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
vemeník zelenkastý	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	
lipnica riedka	<i>Poa laxa</i> Haenke	prítomnosť taxónu	0,6	3	VU	
hadokoreň strapatý	<i>Podospermum laciniatum</i> (L.) DC.	prítomnosť taxónu	8	3	CR	
horčinka horkastá	<i>Polygala amarella</i> subsp. <i>austriaca</i> (Crantz) Jáv.	prítomnosť taxónu	8	3	VU	
stavikrv piesočná	<i>Polygonum arenarium</i> Waldst. et Kit.	prítomnosť taxónu	4	3	CR	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
sladič pílkovitý	<i>Polypodium interjectum</i> Shivas	prítomnosť taxónu	1,8	3	EN	iba Slovenský kras
nátržník drobnokvetý	<i>Potentilla micrantha</i> Ramond ex DC.	prítomnosť taxónu	1,5	3	VU	do 5 lokalít v SR, prevažne na PPF
nátržník rozložitý	<i>Potentilla patula</i> Waldst. et Kit.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	iba na Burde
nátržník odnožený	<i>Potentilla pedata</i> Willd. ex Nestl.	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba na Devínskej Kobyle
nátržník skalný	<i>Potentilla rupestris</i> L.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
prvosienka pomúčená	<i>Primula farinosa</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
žeruška alpínska	<i>Pritzelago alpina</i> subsp. <i>dubia</i> (Pawl.) Soják	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Vysoké Tatry
veronikovec sivý bledý	<i>Pseudolysimachion incanum</i> subsp. <i>pallens</i> (Host) Trávníček	prítomnosť taxónu	5	3	VU	vzácné na východnom Slovensku, prevažne na PPF
veronikovec klasnatý Fischerov	<i>Pseudolysimachion spicatum</i> subsp. <i>fischeri</i> Trávníček	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
skorocelovec piesočný	<i>Psyllium arenarium</i> (Waldst. et Kit.) Mirb.	prítomnosť taxónu	4	3	VU	
pľúcnik úzkolistý	<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.	prítomnosť taxónu	1,5	3	CR	
poniklec veľkokvetý	<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	prítomnosť taxónu	5,6,8	3	VU	druh európskeho významu, prevažne na PPF
poniklec otvorený	<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	prítomnosť taxónu	5,6,8	3	EN	druh európskeho významu, do 10 lokalít
poniklec lúčny	<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i> Skalický	prítomnosť taxónu	5,6	3	VU	
poniklec jarný	<i>Pulsatilla vernalis</i> (L.) Mill.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň, Vysoké Tatry

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
šachorec žltkastý	<i>Pycnus flavescens</i> (L.) Rchb.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
hruštička zelená	<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
dub balkánsky	<i>Quercus frainetto</i> Ten.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
dub sivý	<i>Quercus pedunculiflora</i> K. Koch	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
iskerník ľadovcový	<i>Ranunculus glacialis</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
iskerník veľký	<i>Ranunculus lingua</i> L.	prítomnosť taxónu	3,7	3	VU	
iskerník trpasličí	<i>Ranunculus pygmaeus</i> Wahlenb.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
iskerník zakoreňujúci	<i>Ranunculus reptans</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky stupeň, jediná lokalita, Vysoké Tatry
iskerník obličkolistý	<i>Ranunculus thora</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
rezeda veľkokališná	<i>Reseda phyteuma</i> L.	prítomnosť taxónu	0,3,6,8	3	EN	vzácné na západnom Slovensku
rešetliak skalný	<i>Rhamnus saxatilis</i> Jacq.	prítomnosť taxónu	5,8	3	EN	iba na Devínskej Kobyle
štrkáč Borbásov	<i>Rhinanthus borbasii</i> (Dörfl.) Soó	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
deväťorníkovce sivý	<i>Rhodax canus</i> (L.) Fuss	prítomnosť taxónu	5,8	3	VU	
rozchodnica ružová	<i>Rhodiola rosea</i> L.	prítomnosť taxónu	0,8	3	VU	
ostroplod biely	<i>Rhynchospora alba</i> (L.) Vahl	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
roripa pyrenejská	<i>Rorippa pyrenaica</i> (All.) Rchb.	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	veľmi vzácne v Bukovských vrchoch a Čergove
ruža roľná	<i>Rosa arvensis</i> Huds.	prítomnosť taxónu	1,5	3	CR	veľmi vzácne na západnom Slovensku
ruža sivá	<i>Rosa glauca</i> Pourr.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
listnatec jazykovitý	<i>Ruscus hypoglossum</i> L.	prítomnosť taxónu	1	3	CR	iba niekoľko lokalít v južnej časti Malých Karpát
vrba švajčiarska	<i>Salix helvetica</i> Vill.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
vrba bylinná	<i>Salix herbacea</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	EN	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
vrba Kitaibelova	<i>Salix kitaibeliana</i> Willd.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
vrba čuoriedková	<i>Salix myrtilloides</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	CR	iba na jednej lokalite v SR na Orave
vrbka bobkolistá	<i>Salix phylicifolia</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	EN	
vrba sieťkovaná	<i>Salix reticulata</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
vrba tupolistá	<i>Salix retusa</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	EN	
vrba rozmarínolistá	<i>Salix rosmarinifolia</i> L.	prítomnosť taxónu	3,6	3	VU	
vrba sivozelená	<i>Salix starkeana</i> Willd.	prítomnosť taxónu	6	3	CR	iba 3 lokality v SR

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
šalvia etiópska	<i>Salvia aethiopsis</i> L.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
pabodliak nízky	<i>Saussurea pygmaea</i> (Jacq.) Spreng.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
lomikameň pochybkový	<i>Saxifraga androsacea</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
lomikameň machovitý	<i>Saxifraga bryoides</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	
lomikameň karpatský	<i>Saxifraga carpatica</i> Rchb.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
lomikameň ovisnutý	<i>Saxifraga cernua</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	iba v Červených vrchoch nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
lomikameň jastrabníkolistý	<i>Saxifraga hieraciifolia</i> Waldst. et Kit. ex Willd.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
Lomikameň pozmenený	<i>Saxifraga mutata</i> L.	prítomnosť taxónu	0,8	3	CR	jediná lokalita, len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky stupeň
lomikameň protistojnolistý	<i>Saxifraga oppositifolia</i> L.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
lomikameň zohnutolistý	<i>Saxifraga retusa</i> Gouan	prítomnosť taxónu	0	3	EN	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
lomikameň úzkolistý	<i>Saxifraga rotundifolia</i> L.	prítomnosť taxónu	1,2,8	3	VU	
vrtičník mnohozárezový	<i>Sceptridium multifidum</i> (S. G. Gmel.) Tagawa	prítomnosť taxónu	6	3	EN	do 5 lokalít v SR
scila severná	<i>Scilla drunensis</i> (Speta) Speta	prítomnosť taxónu	1,6	3	EN	
scila viedenská	<i>Scilla vindobonensis</i> Speta	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	
šarinka obyčajná	<i>Scirpoides holoschoenus</i> (L.) Soják	prítomnosť taxónu	4,6,7	3	VU	
sklerant trváci	<i>Scleranthus perennis</i> L.	prítomnosť taxónu	6,8	3	EN	
hadomor nízky	<i>Scorzonera humilis</i> L.	prítomnosť taxónu	3,5,6,8	3	EN	
hadomor purpurový	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
hadomor ružový	<i>Scorzonera rosea</i> Waldst. et Kit.	prítomnosť taxónu	6	3	CR	iba 3 lokality v Bukovských vrchoch
krtičník jarný	<i>Scrophularia vernalis</i> L.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
šišiak najvyšší	<i>Scutellaria altissima</i> L.	prítomnosť taxónu	1	3	CR	len juh stredného Slovenska
šišiak gracovitý	<i>Scutellaria hastifolia</i> L.	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	
rozcodník ročný	<i>Sedum annuum</i> L.	prítomnosť taxónu	8	3	EN	do 10 lokalít v Slovenskom Rudohorí a na severovýchodnom Slovenska
starček zlatožltý	<i>Senecio doria</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	CR	
starček sivý kranský	<i>Senecio incanus</i> subsp. <i>carniolicus</i> (Willd.) Braun-Blanq.	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až subniválny stupeň
starček barinný	<i>Senecio paludosus</i> L.	prítomnosť taxónu	6,7	3	EN	
starček tŕňomilný	<i>Senecio umbrosus</i> Waldst. et Kit.	prítomnosť taxónu	1,5,8,	3	EN	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
sezel pestrý	<i>Seseli pallasii</i> Besser	prítomnosť taxónu	5	3	EN	veľmi vzácne na Podunajskej a Východoslovenskej nížine
ostrevka karpatská	<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard.	prítomnosť taxónu	3,6	3	CR	iba v Turčianskej kotline a priľahlej časti Veľkej Fatry, izolovane neďaleko prameňa Nitry
ostrevka dlhosteblová	<i>Sesleria heufleriana</i> Schur	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
ostrevka Sadlerova	<i>Sesleria sadleriana</i> Janka	prítomnosť taxónu	1,5,8	3	VU	
blatnica močiarna	<i>Scheuchzeria palustris</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	CR	5 lokalít v SR
škripinec nízky	<i>Schoenoplectus supinus</i> (L.) Palla	prítomnosť taxónu	7	3	CR	
šašina hrdzavá	<i>Schoenus ferrugineus</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	EN	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
silička žltá	<i>Silaum silaus</i> (L.) Schinz et Thell.	prítomnosť taxónu	3,6	3	VU	
silienka kužeľovitá	<i>Silene conica</i> L.	prítomnosť taxónu	4,5,6	3	EN	
hulavník rakúsky	<i>Sisymbrium austriacum</i> Jacq.	prítomnosť taxónu	8	3	EN	len iekoľko lokalít, Veľká Fatra, v skalách
smyrnium prerasteno-listé	<i>Smyrnum perfoliatum</i> L.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	iba niekoľko lokalít v južnej časti Malých Karpát
ľuľok krídlatý	<i>Solanum alatum</i> Moench	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
ľuľok žltý	<i>Solanum luteum</i> Mill.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
soldanelka horská	<i>Soldanella pseudomontana</i> F. K. Mey.	prítomnosť taxónu	1	3	CR	
jarabina mišpuľová	<i>Sorbus chamaemespilus</i> (L.) Crantz	prítomnosť taxónu	0,1	3	VU	
ježohlav úzkolistý	<i>Sparganium angustifolium</i> F. Michx.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	len Západné a Vysoké Tatry, subalpínsky stupeň, v plesách
ježohlav najmenší	<i>Sparganium natans</i> L.	prítomnosť taxónu	3,7	3	EN	
pokrut jesenný	<i>Spiranthes spiralis</i> (L.) Chevall.	prítomnosť taxónu	6	3	CR	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
hviezdica močiarna	<i>Stellaria palustris</i> Ehrh. ex Hoffm.	prítomnosť taxónu	3	3	VU	
šternbergia jesienkovitá	<i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. et Kit.	prítomnosť taxónu	1	3	CR	iba jedna lokalita v SR pri Štúrove
kavyľ piesočný	<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	prítomnosť taxónu	4	3	CR	veľmi vzácne na Záhorí a širšom okolí Komárna
kavyľ hrubosteblový euroázijský	<i>Stipa crassiculmis</i> subsp. <i>euroanatolica</i> Martinovský	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba na Burde
kavyľ chĺpkatý	<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
kavyľ drsnosteblový	<i>Stipa eriocalis</i> Borbás	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
kavyľ drsnosteblový pravý	<i>Stipa eriocalis</i> subsp. <i>eriocalis</i>	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
kavyľ Ivanov	<i>Stipa joannis</i> Čelak.	prítomnosť taxónu	5,8	3	VU	
kavyľ pôvabný	<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	prítomnosť taxónu	5,8	3	EN	
kavyľ Smirnovov	<i>Stipa smirnovii</i> Martinovský	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
kavyľ tenkolistý	<i>Stipa tirsia</i> Stev.	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
rezavka aloovitá	<i>Stratiotes aloides</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	EN	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Katégoria ohrozenia	Poznámka
čertkusok prehnutý	<i>Succisella inflexa</i> (Kluk) Beck	prítomnosť taxónu	1,6	3	CR	veľmi vzácne na juhovýchodnom Slovensku
kostihoj český	<i>Symphytum bohemicum</i> F. W. Schmidt	prítomnosť taxónu	1,6	3	CR	Ipel'sko-Rimavská brázda, Cerová vrchovina a Slovenský kras
kostihoj močiarny	<i>Symphytum tanaicense</i> Stev.	prítomnosť taxónu	6	3	EN	veľmi vzácne na juhovýchodnom Slovensku
syrénia sivá	<i>Syrenia cana</i> (Piller et Mitterp.) Neilr.	prítomnosť taxónu	4	3	CR	do 5 lokalít v SR, prevažne na PPF
tezdálka piesočná	<i>Teesdalia nudicaulis</i> (L.) W. T. Aiton	prítomnosť taxónu	4	3	CR	
popolavec oranžový	<i>Tephrosia aurantiaca</i> (Hoppe ex Willd.) Griseb. et Schenk	prítomnosť taxónu	6	3	EN	
popolavec hlavatý	<i>Tephrosia capitata</i> (Wahlenb.) Griseb.	prítomnosť taxónu	0,6	3	VU	
popolavec celistvolistý	<i>Tephrosia integrifolia</i> (L.) Holub	prítomnosť taxónu		3	VU	
popolavec sírovožltý	<i>Tephrosia papposa</i> (Rchb.) Schur	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
hrdobarka cesnaková	<i>Teucrium scordium</i> L.	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
hrdobarka páchnúca	<i>Teucrium scorodonia</i> L.	prítomnosť taxónu	1,5	3	VU	iba niekoľko lokalít v Tribči
žltuška žltá	<i>Thalictrum flavum</i> L.	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
žltuška lesklá	<i>Thalictrum lucidum</i> L.	prítomnosť taxónu	3,6	3	EN	
žltuška jednoduchá	<i>Thalictrum simplex</i> L.	prítomnosť taxónu	5,8	3	EN	
papradník močiarny	<i>Thelypteris palustris</i> Schott	prítomnosť taxónu	1,3	3	VU	
ľanolistník Dollinerov	<i>Thesium dollineri</i> Murb.	prítomnosť taxónu	5,6	3	EN	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
peniažtek modrastý	<i>Thlaspi caerulescens</i> subsp. <i>caerulescens</i>	prítomnosť taxónu	5,8	3	VU	
dúška Frolichova	<i>Thymus froelichianus</i> Opiz	prítomnosť taxónu	5	3	VU	
lipa veľkolistá sitnianska	<i>Tilia platyphyllos</i> subsp. <i>sitnensis</i> (Kmet) Domin	prítomnosť taxónu	1	3	DD	
kosatka nízka	<i>Tofieldia pusilla</i> (F. Michx.) Pers.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	iba v Belianskych Tatrách
kotvica kužeľovoplodá	<i>Trapa conocarpa</i> (F. Aresch.) Flerow	prítomnosť taxónu	7	3	EN	
kotvica plávajúca	<i>Trapa natans</i> L.	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
pavstavač hlavatý	<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rchb. f.	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
ďatelina lupinovitá	<i>Trifolium romanicum</i> Brändz.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	iba jedna lokalita v Západných Tatrách
barička prímorská	<i>Triglochin maritima</i> L.	prítomnosť taxónu	3,6	3	EN	do 15 lokalít v SR
barička močiarna	<i>Triglochin palustre</i> L.	prítomnosť taxónu	3	3	VU	
páperec alpínsky	<i>Trichophorum alpinum</i> (L.) Pers.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	
páperec trsnatý	<i>Trichophorum cespitosum</i> (L.) Hartm.	prítomnosť taxónu	0	3	CR	
bezobalka Kitaibelova	<i>Trinia ucrainica</i> Schischk.	prítomnosť taxónu	5,6	3	EN	do 10 lokalít v SR, prevažne na PPF
žltohlav najvyšší	<i>Trollius altissimus</i> Crantz	prítomnosť taxónu	0,1,6	3	VU	
prhlava kyjevská	<i>Urtica kioviensis</i> Rogow.	prítomnosť taxónu	1	3	VU	
bublinatka nebadaná	<i>Utricularia australis</i> R. Br.	prítomnosť taxónu	3,7	3	DD	

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
bublinatka menšia	<i>Utricularia minor L.</i>	prítomnosť taxónu	3,7	3	EN	
bublinatka obyčajná	<i>Utricularia vulgaris L.</i>	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
brusnica barinná	<i>Vaccinium uliginosum L.</i>	prítomnosť taxónu	1,3	3	VU	
valeriána celistvolistá	<i>Valeriana simplicifolia (Rchb.) Kabath.</i>	prítomnosť taxónu	1,2,3,	3	VU	
valeriána nízka	<i>Valerianella pumila (L.) DC.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	CR	iba jedna lokalita v SR - Burda
kýchavica biela pravá	<i>Veratrum album subsp. album</i>	prítomnosť taxónu	1,6	3	VU	len východ SR
veronica Jacquinova	<i>Veronica jacquinii Baumg.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	VU	do 5 lokalít na východnom Slovensku, prevažne na PPF
veronika prhlavolistá	<i>Veronica urticifolia Jacq.</i>	prítomnosť taxónu	1,8	3	VU	len Pieniny a vzácne Nízke Tatry
zimozelen bylinná	<i>Vinca herbacea Waldst. et Kit.</i>	prítomnosť taxónu	1,5	3	EN	do 10 lokalít v SR
fialka alpínska	<i>Viola alpina Jacq.</i>	prítomnosť taxónu	0	3	VU	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň
fialka premenlivá	<i>Viola ambigua Waldst. et Kit.</i>	prítomnosť taxónu	5,6	3	CR	iba na Devínskej Kobyle
filka dácka	<i>Viola dacica Borbás</i>	prítomnosť taxónu	6	3	EN	
fialka vyššia	<i>Viola elatior Fr.</i>	prítomnosť taxónu	6	3	VU	veľmi vzácne na Podunajskej a Východoslovenskej nížine
fialka dvojlistá	<i>Viola epipsila Ledeb.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	CR	jediná lokalita v SR
fialka nízka	<i>Viola pumila Chaix</i>	prítomnosť taxónu	6	3	EN	veľmi vzácne na Záhorí, Podunajskej a Východoslovenskej nížine
fialka slatinná	<i>Viola stagnina Kit. ex Schult.</i>	prítomnosť taxónu	6	3	VU	
fialka krovisková	<i>Viola suavis M. Bieb.</i>	prítomnosť taxónu	5	3	EN	
vinič lesný	<i>Vitis sylvestris C. C. Gmel.</i>	prítomnosť taxónu	1	3	CR	do 5 lokalít v SR
valdštajnka Teppnerova	<i>Waldsteinia teppneri Májovský</i>	prítomnosť taxónu	1	3	EN	iba pri Hliníku n. Hronom
valdštajnka trojpočetná	<i>Waldsteinia ternata (Stephan) Fritsch</i>	prítomnosť taxónu	1	3	CR	
drobulka bezkoreňová	<i>Wolffia arrhiza (L.) Horkel ex Wimm.</i>	prítomnosť taxónu	7	3	VU	
vudsia alpínska	<i>Woodsia alpina (Bolton) Gray</i>	prítomnosť taxónu	0	3	EN	len nad hornou hranicou lesa – subalpínsky až alpínsky stupeň Vysokých Tatier
vudsia skalná	<i>Woodsia ilvensis (L.) R. Br.</i>	prítomnosť taxónu	8	3	VU	
CHROBÁKY						
kováčik	<i>Brachygonus megerlei</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39 - zachovať staré hrubé duby s dutinami - podiel duba v obnovnom zastúpení aspoň 30 %	3	CR (DNV)	do 30 lokalít (v južnej polovici Slovenska)
kováčik	<i>Reitterelater dubius</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39 - zachovať staré hrubé duby s dutinami - podiel duba v obnovnom zastúpení aspoň 30 %	3	-	do 10 lokalít (v južnej polovici Slovenska)

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
pestroš	<i>Dermestoides sanguinicollis</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 35, 37, 39 - zachovanie starých odumierajúcich stromov na okraji lesa - nelikvidovať pionierske dreviny (druh sa vyskytuje aj na breze)	3	EN (DNV)	do 10 lokalít (v južnej polovici Slovenska)
fuzáč veľký	<i>Cerambyx cerdo</i>	Na lokalite sú priemerne fuzáčom veľkým obsadené aspoň 3 duby na ploche 1 ha	29, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 39 - podiel duba v obnovnom zastúpení aspoň 50%	3	LR:nt (DEV)	desiatky lokalít (v južnej polovici Slovenska)
krasoň dubový	<i>Eurythya quercus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 33, 35, 37, 39 - podiel duba v obnovnom zastúpení aspoň 50%	3	VU (DNV)	do 30 lokalít (v južnej polovici Slovenska)
kováčik	<i>Lacon querceus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 34, 35, 37, 39 - podiel duba v obnovnom zastúpení aspoň 30%	3	VU (DNV)	do 20 lokalít (v južnej polovici Slovenska)
kováčik fialový	<i>Limoniscus violaceus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 35, 37, 39 - ponechávanie listnatých drevín s prízemnými dutinami, alebo vyšších pňov s dutinami	3	EN (DNV)	do 30 lokalít (v južnej polovici Slovenska)
roháč obyčajný	<i>Lucanus cervus</i>	Na lokalite sa priemerne na ploche 1 ha nachádza už min. 3 odumierajúce, alebo už odumreté stromy obývané roháčom	29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39 - podiel duba v obnovnom zastúpení aspoň 50%	3	(LR:lc) DNV	desiatky lokalít
kováčik	<i>Megapenthes lugens</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39 - podiel duba v obnovnom zastúpení aspoň 50%	3	EN	do 20 lokalít (prevažne v južnej polovici Slovenska)
fuzáč	<i>Trichoferus pallidus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 35, 37, 39	3	VU (DNV)	do 20 lokalít (polovica na východnom Slovensku, Vihorlat a okolie)
fuzáč	<i>Akimerus schaefferi</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 39	3	VU (DNV)	do 5 lokalít (juh západného a stredného Slovenska)
kováčik	<i>Ampedus quadrisignatus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 39 - ponechať odumreté stromy s priemerom aj nad 30 cm s hnilobou	3	CR (DNV)	do 20 lokalít (v južnej polovici Slovenska)
krasoň	<i>Anthaxia deaurata</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 38, 39 - pri obnove porastov sa pokúsiť dosiahnuť vyšší podiel brestov	3	VU	do 20 lokalít (najteplejšie oblasti západného a južného Slovenska)
krasoň	<i>Anthaxia hackeri</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 38, 39 - pri obnove porastov sa pokúsiť dosiahnuť vyšší podiel brestov	3	CR	do 5 lokalít (najteplejšie oblasti západného a južného Slovenska)
krasoň	<i>Anthaxia tuerki</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 38, 39 - pri obnove porastov sa pokúsiť dosiahnuť vyšší podiel brestov	3	EN	do 5 lokalít (najteplejšie oblasti západného a južného Slovenska)
krasoň	<i>Poecilnota mirifica</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 38, 39 - pri obnove porastov sa pokúsiť dosiahnuť vyšší podiel brestov	3	EN (DNV)	do 10 lokalít (v najteplejších oblastiach Slovenska)
krasoň	<i>Poecilnota dives</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 37, 39 - ponechávať pionierske dreviny (rakytu)	3	EN (DNV)	do 10 lokalít

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
fuzáč alpský	<i>Rosalia alpina</i>	Na lokalite sa priemerne na ploche 1 ha nachádza min. 3 odumierajúce, alebo už odumreté stromy obsadené týmto fuzáčom	29, 30, 32, 35, 37, 38, 39 - pri obnove porastov ponechať aspoň jeden výstavok buka (poškodeného alebo odumierajúceho) na obnovnom prvku - neponechávať drevo vhodné pre vykladenie populácie priamo na lokalite výskytu v čase od 16.6. do 15.8. ak sa bude v tomto období odvíjať (palivové drevo a pod.)	3	VU (DEV)	desiatky lokalít
drevárík	<i>Thambus frivaldskyi</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 35, 37, 38, 39 - podiel buka v obnovnom zastúpení aspoň 50% - zachovávať čo najprirodzenejšiu štruktúru lesa	3	EN	do 5 lokalít (iba na najvýchodnejšom Slovensku)
fuzáč	<i>Leptura thoracica</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 39 - ponechávanie starých hrubých stromov napadnutých drevokaznou hubou - obnovu realizovať výlučne účelovým hospodárskym spôsobom s uplatňovaním nepretržitej obnovnej doby - zachovať čo najprirodzenejšiu štruktúru lesa	3	EN (DNV)	do 15 lokalít (iba na najvýchodnejšom Slovensku)
	<i>Dircaea australis</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 35, 37, 39 - zachovať čo najprirodzenejšiu štruktúru lesa	3	VU (DNV)	do 20 lokalít
fuzáč	<i>Necydalis ulmi</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 35, 37, 38, 39 - pri obnove porastov ponechanie aspoň jedného výstavku buka alebo duba s dutinou na obnovný prvok - zachovať čo najprirodzenejšiu štruktúru lesa - podiel buka v obnovnom zastúpení aspoň 50%	3	EN (DNV)	do 20 lokalít (polovica na východnom Slovensku, oblasť Vihorlatu)
pižmovec hnedý	<i>Osmoderma eremita</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39 - podiel listnatých drevín v obnovnom zastúpení aspoň 50%	3	EN (DEV)	do 50 lokalít (v južnej polovici územia Slovenska)
kováčik	<i>Elater ferrugineus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 35, 37, 38, 39 - podiel listnatých drevín v obnovnom zastúpení aspoň 50%	3	VU (DNV)	do 20 lokalít (v južnej polovici územia Slovenska)
fuzáč	<i>Rhamnusium bicolor</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 35, 37, 39 - ponechávať aj vyšší počet stromov bez kôry poškodených ľadom	3	VU	do 30 lokalít (prevažne na najjužnejšom Slovensku)
fuzáč	<i>Rhopalopus ungaricus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 38, 39 - ponechať staršie poškodené a odumierajúce javory - podiel javora horského v obnovnom zastúpení aspoň 5%	3	VU (DNV)	do 20 lokalít (predovšetkým sever stredného a východného Slovenska)
fuzáč	<i>Saperda punctata</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 39 - ponechať staršie čerstvo odumierajúce stromy a vyvrátené bresty - pri obnove porastov sa pokúsiť dosiahnuť vyšší podiel brestov	3	VU	do 20 lokalít (takmer výhradne na juhu západného Slovenska)
fuzáč	<i>Megopis scabricornis</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 39 - ponechávať aj vyšší počet stromov bez kôry poškodených ľadom	3	VU (DNV)	do 50 lokalít (juh západného a východného Slovenska)

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
fuzáč	<i>Nothorhina punctata</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 38, 39 - ponechávanie starých solitérnych borovic s hrubou borkou alebo ich ponechanie ako výstavkov pri obnove porastov - dosiahnuť rozvoľnený charakter porastov (spodné časti kmeňov nezatielené) - podiel borovice v obnovnom zastúpení aspoň 20%	3	VU	do 10 lokalít (sever stredného a východného Slovenska)
fuzáč zavalitý	<i>Ergates faber</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 39 - ponechať mŕtve hrubšie borovicové kmene ležiace na zemi, alebo ponechať niekoľko kmeňov ležať na zemi pri obnove porastu - neklčovať pne	3	EN (DNV)	do 20 lokalít (novšie iba na najzápadnejšom Slovensku, Záhorie)
	<i>Boros schneideri</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 37, 38, 39 - zachovať odumierajúce hrubšie jedle (pahýle a po zlomoch) napadnuté drevokaznými hubami - porasty obnovovať výlučne účelovým hospodárskym spôsobom - podiel jedle v obnovnom zastúpení aspoň 20% - zachovať čo najprirodzenejšiu štruktúru lesa	3	CR (DNV)	do 5 lokalít (predovšetkým Kremnické vrchy)
plocháč	<i>Cucujus haematodes</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 40 - zachovať odumierajúce hrubšie jedle (pahýle a po zlomoch) napadnuté drevokaznými hubami	3	VU	do 20 lokalít (predovšetkým sever stredného Slovenska)
krasň	<i>Eurythyrea austriaca</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 35, 36, 37, 38 - zachovať odumierajúce hrubšie jedle (pahýle a po zlomoch) napadnuté drevokaznými hubami - podiel jedle v obnovnom zastúpení aspoň 20% - neponechávať vyťažené jedľové kmene určené na likvidáciu v dobe výskytu imág (1.7. – 15.8.)	3	VU (DNV)	do 30 lokalít (sever východného a stredné Slovensko)
krasň	<i>Melanophila knoteki</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 35, 36, 37, 38 - zachovať odumierajúce hrubšie jedle (pahýle a po zlomoch) napadnuté drevokaznými hubami - podiel jedle v obnovnom zastúpení aspoň 20% - neponechávať vyťažené jedľové kmene určené na likvidáciu v dobe výskytu imág (1.7. – 15.8.)	3	VU	do 30 lokalít (predovšetkým stredné Slovensko)
fuzáč	<i>Cornumutilla quadrivittata</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 37, 39, 40 - ponechávanie odumierajúcich smrekov (nie napadnutých podkôrnym hmyzom) - obnovu realizovať výlučne účelovým hospodárskym spôsobom	3	VU (DNV)	do 10 lokalít (na severe stredného Slovenska)
fuzáč	<i>Pachyta lamed</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 37, 39, 40 - ponechávanie odumierajúcich smrekov (nie napadnutých podkôrnym hmyzom)	3	VU (DNV)	do 30 lokalít (na severe stredného Slovenska)

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
fuzáč	<i>Tragosoma depsarium</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 37, 39 - ponechávanie odumierajúcich smrekov (nie napadnutých podkôrnym hmyzom) - obnovu realizovať výlučne účelovým hospodárskym spôsobom - zachovať čo najprirodzenejšiu štruktúru lesa	3	VU (DNV)	1 recentná lokalita
bystruška potočná	<i>Carabus variolosus</i>	priemerne sa na lokalitu nachádza aspoň 1 živé imágo na plochu 1 ha	29, 32, 35, 39 - zachovať prirodzený hydrologický režim, neodvodňovať mokrade - vylúčiť pohyb lesných mechanizmov a približovanie dreva korytami vodných tokov - neznečisťovať vodu ropnými látkami	3	LR:cd (DEV)	desiatky lokalít
plocháč červený	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Na lokalite sú priemerne plocháčom červeným obsadené min. 3 stromy na ploche 1 ha	29, 30, 32, 35, 37, 39, 40	3	LR:nt (DEV)	desiatky lokalít
	<i>Ditylus laevis</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 32, 35, 39 - zachovať prirodzený hydrologický režim, neodvodňovať mokrade - vylúčiť pohyb lesných mechanizmov a približovanie dreva korytami vodných tokov - neznečisťovať vodu ropnými látkami	3	VU (DNV)	do 5 lokalít
	<i>Phryganophilus ruficollis</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 37, 38, 39 - obnovu realizovať výlučne účelovým hospodárskym spôsobom - zachovať čo najprirodzenejšiu štruktúru lesa - zachovať prirodzené drevinové zloženie s prevahou buka a jedle	3	EN (DEV)	3 lokality (všetky v NPR na severnom a východnom Slovensku)
	<i>Rhyodes sulcatus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 35, 37, 38, 39, 40	3	VU	do 20 lokalít
fuzáč karpatský	<i>Pseudogauritina excellens</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 35 - zachovanie krovitej etáže (špeciálne zemolezu čierneho – <i>Lonicera nigra</i>) - zachovanie heterogénnych porastových okrajov a krovitých zárastov v okolí ciest a vodných tokoch - šetrne približovať drevo s ohľadom na zachovanie krovinatej etáže	3	CR (DEV)	do 30 lokalít (na severe stredného Slovenska)
kováčik	<i>Lacon lepidopterus</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 36, 37, 39, 40 - ponechávať staršie odumierajúce jedle - podiel jedle v obnovnom zastúpení aspoň 20%	3	VU (DNV)	do 30 lokalít (prevažne iba v severnej polovici územia Slovenska)
kováčik	<i>Megapenthes lugens</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39	3	EN	do 20 lokalít (v južnej polovici územia Slovenska)
kováčik	<i>Podeonius acuticornis</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39	3	EN	do 5 lokalít (na juhu západného a stredného Slovenska)
	<i>Calitys scabra</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 40 - podiel jedle v obnovnom zastúpení aspoň 20% - ponechávať staršie odumierajúce jedle	3	VU	do 5 lokalít (stredné Slovensko)

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
	<i>Cerophytum elateroides</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 35, 37, 39 - ponechávanie starých topoľov a líp a ponechávanie výstavkov	3	EN	do 10 lokalít (južná polovica územia Slovenska)
	<i>Melandrya barbata</i>	Zistenie výskytu druhu na lokalite	29, 30, 32, 35, 37, 39	3	EN	do 10 lokalít
OBOJŽIVELNÍKY						
skokan krátkonohý	<i>Rana lessonae</i>	počet jedincov v rozmnožovacom biotope väčší ako 30	11 - obmedziť úpravy brehov nádrží, aby vysoké a strmé brehy neznemožňovali jedincov vchádzať a predovšetkým vychádzať z nádrže	4	VU	
skokan ostropyskový	<i>Rana ridibundus</i>	počet jedincov v rozmnožovacom biotope väčší ako 30			EN	
mlok horský	<i>Triturus alpestris</i>	počet jedincov v rozmnožovacom biotope väčší ako 5	11, 12	4	VU	
mlok veľký	<i>Triturus cristatus</i>	počet jedincov v rozmnožovacom biotope väčší ako 5	11	4	EN	
mlok dunajský	<i>Triturus dobrogicus</i>	počet jedincov v rozmnožovacom biotope väčší ako 5			EN	
mlok karpatský	<i>Triturus montandonii</i>	počet jedincov v rozmnožovacom biotope väčší ako 5	11, 12	4	VU	
mlok bodkovaný	<i>Triturus vulgaris</i>	počet jedincov v rozmnožovacom biotope väčší ako 5			VU	
VTÁKY						
orol kráľovský	<i>Aquila heliaca</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 14	4	EN	do hniezdných 45 lokalít, takmer polovica mimo LPF
orol skalný	<i>Aquila chrysaetos</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 14	4	VU	do 100 hniezdných lokalít
orol malý	<i>Hieraaetus pennatus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 14	4	CR	do 3 hniezdných lokalít
orol krikľavý	<i>Aquila pomarina</i>	dohľadané hniezdisko	15	4	LR:nt	do 800-900 hniezdných lokalít, málo dohľadaných
sokol lastovičiar	<i>Falco subbuteo</i>	dohľadané hniezdisko	15	4	LR:nt	do 600-800 hniezdných lokalít, veľká časť mimo LPF, málo dohľadaných
sokol rároh	<i>Falco cherrug</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 15	4	CR	do 40 hniezdných lokalít, takmer všetky mimo LPF
sokol stáhovavý	<i>Falco peregrinus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 3 rokoch	13, 15	4	EN	do 100 hniezdných lokalít
haja tmavá	<i>Milvus migrans</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 14	4	VU	do 30 hniezdných lokalít

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
haja červená	<i>Milvus milvus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 14	4	EN	do 5 hniezdných lokalít
orliak morský	<i>Haliaeetus albicilla</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 14	4	CR	do 7 hniezdných lokalít
hadiať krátkoprstý	<i>Circaetus gallicus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 14	4	EN	do 3 hniezdných lokalít
sokol červenonohý	<i>Falco tinnunculus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 15	4	EN	do 15 hniezdisk v SR, prevažne mimo LPF
bocian čierny	<i>Ciconia nigra</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 3 rokoch	13	4	LR:nt	do 400-600 hniezdných lokalít, málo dohľadaných
holub plúžik	<i>Columba oenas</i>	iba hniezdne lokality na západnom Slovensku (kraje BA, TA, TR, NI)	16	4	LR:nt	stovky hniezdných lokalít v SR, veľmi málo dohľadaných
výrik lesný	<i>Otus scops</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	17, 18	4	EN	do 10 hniezdných lokalít
výr skalný	<i>Bubo bubo</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 3 rokoch	13, 18	4	NE	do 300-400 hniezdných lokalít, prevažná časť mimo LPF
kuvik kapcavý	<i>Aegolius funereus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 3 rokoch	13, 18	4	NE	do 400-600 hniezdných lokalít, veľmi málo dohľadaných
sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>	dohľadané hniezdisko	13,15	4	LR:nt	do 700-1000 hniezdných lokalít, značná časť aj mimo LPF, veľmi málo dohľadaných
kuvik vrabčí	<i>Glaucidium passerinum</i>	dohľadané hniezdisko	13	4	NE	do 1000-1500 hniezdných lokalít, veľmi málo dohľadaných
krakľa bekasá	<i>Coracias garrulus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	17, 19	4	EN	do 5 hniezdných lokalít, takmer výlučne mimo LPF
dudok chochlatý	<i>Upupa epops</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 6 rokoch	17, 19	4	VU	do 600-1000 hniezdných lokalít, takmer výlučne mimo LPF
murárik červenokrídly	<i>Tichodroma muraria</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	20,21	4	LR:nt	do 50 hniezdných lokalít
skaljar pestrý	<i>Monticola saxatilis</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	20,21	4	CR	do 10 hniezdných lokalít, prevažne mimo LPF
strnádka cia	<i>Emberiza cia</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	22	4	LR:nt	do 15 hniezdných lokalít, časť mimo LPF

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Kategória ohrozenia	Poznámka
tetrov hlucháň	<i>Tetrao urogallus</i>	oblasť trvalejšieho výskytu druhu	23, 25, 26, 27	4	VU	do 1500 jedincov
tetrov hoľniak	<i>Tetrao tetrix</i>	oblasť trvalejšieho výskytu druhu	24, 25, 26, 27	4	VU	do 1300 jedincov
kormorán malý	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	13, 15	4	NE	v súčasnosti v SR nehniezdi
volavka purpurová	<i>Ardea purpurea</i>	dohľadané hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	15, 28	4	EN	do 10 hniezdísk v SR, takmer všetky mimo LPF
volavka biela	<i>Egretta alba</i>	hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	15, 28	4	EN	do 5 hniezdísk v SR, prevažne mimo LPF
volavka striebřistá	<i>Egretta garzetta</i>	hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	15, 28	4	EN	do 3 hniezdísk v SR, prevažne mimo LPF
volavka vlasatá	<i>Ardeola ralloides</i>	hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	15, 28	4	EN	do 3 hniezdísk v SR, časť mimo LPF
bučiak nočný	<i>Nycticorax nycticorax</i>	hniezdisko obsadené aspoň raz v posledných 5 rokoch	15, 28	4	VU	do 20 hniezdísk v SR, časť mimo LPF

Odkazy týkajúce sa manažmentu zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov rastlín

0) Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov rastlín rastúcich nad hornou hranicou lesa (subalpínsky – subniválny stupeň):

- v nižších polohách (horná hranica lesa a stupeň kosodreviny) vylúčiť zalesňovanie
- vylúčiť vysádzanie nepôvodných druhov drevín (jelša zelená, borovica limba, smrek pichľavý)
- vylúčiť zásahy do vodného režimu a odtokových pomerov
- podporovať trasovanie turistických chodníkov mimo lokalít vzácnych druhov
-

1) Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov rastlín rastúcich v lesných biotopoch:

- vylúčiť akékoľvek stavebné zámery, vrátane budovania lesných ciest, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť daný druh
- vylúčiť použitie chemických látok
- zachovať vyhovujúci charakter a štruktúru lesného porastu (zápoj, zakmenenie, tvar lesa....)
- zachovať alebo obnoviť prirodzené drevinové zloženie
- potláčať nepôvodné a invázne druhy drevín
- podporovať cieľový manažment (po konzultácii so ŠOP SR)

2) Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov rastlín rastúcich v biotopoch lesných pramenísk:

- vylúčiť zásah do odtokových pomerov a do vodného režimu
- vylúčiť akékoľvek stavebné zámery (vrátane drobných stavieb a poľovníckych zariadení), budovanie lesných ciest a skladov a pohyb mechanizmov
- vylúčiť približovanie dreva
- vylúčiť použitie chemických látok

- vylúčiť manipuláciu s drevnou hmotou
  - vylúčiť zalesňovanie
  - podporovať vyčlenenie do funkčných plôch
- 3) Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácných a ohrozených druhov rastlín rastúcich na rašeliniskách, slatinách a nelesných prameniskách:**
- vylúčiť akékoľvek zásahy do vodného režimu (odvodnenie, presmerovanie vodných tokov, použitie ťažkej techniky, približovanie dreva ....)
  - vylúčiť akékoľvek zásahy do pôdneho a vegetačného krytu, vrátane ťažby rašeliny
  - vylúčiť použitie chemických látok
  - vylúčiť zalesňovanie
  - vylúčiť akékoľvek stavebné zámery (vrátane drobných stavieb a poľovníckych zariadení), budovanie lesných ciest a skladov a pohyb mechanizmov
  - podporovať vyčlenenie do funkčných plôch
  - podporovať cieľný manažment (po konzultácií so ŠOP SR)
- 4) Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácných a ohrozených druhov rastlín rastúcich na pieskov:**
- nezalesňovať
  - vylúčiť akékoľvek stavebné zámery (vrátane drobných stavieb a poľovníckych zariadení), budovanie lesných ciest a skladov a pohyb mechanizmov
  - vylúčiť ťažbu piesku
  - vylúčiť použitie chemických látok
  - vylúčiť prípravu pôdy
  - potláčať nepôvodné a invázne druhy drevín
  - zaradiť lokalitu medzi funkčných plôch
  - podporovať cieľný manažment (po konzultácií so ŠOP SR)
- 5) Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácných a ohrozených druhov rastlín rastúcich na xerotermných biotopoch:**
- nezalesňovanie
  - vylúčiť použitie chemických látok
  - vylúčiť akékoľvek stavebné zámery (vrátane drobných stavieb a poľovníckych zariadení), budovanie lesných ciest a skladov a pohyb mechanizmov
  - vylúčiť zásahy do pôdneho krytu
  - začleniť lokality medzi funkčné plochy
  - potláčať nepôvodné a invázne druhy drevín
  - podporovať cieľný manažment (po konzultácií so ŠOP SR)
- 6) Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácných a ohrozených druhov rastlín rastúcich na lúčnych biotopoch (lúky, pasienky, alpínske lúky):**
- nezalesňovať
  - vylúčiť použitie chemických látok
  - vylúčiť akékoľvek stavebné zámery (vrátane drobných stavieb a poľovníckych zariadení), budovanie lesných ciest a skladov a pohyb mechanizmov
  - vylúčiť zásahy do pôdneho krytu
  - vylúčiť prisievanie kultúrnych tráv a trávnych zmesí
  - začleniť lokality medzi funkčné plochy
  - potláčať nepôvodné a invázne druhy drevín
  - podporovať cieľný manažment (po konzultácií so ŠOP SR)

- 7) **Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov rastlín rastúcich vo vodných biotopoch (vodné toky a ich brehy, mŕtve ramená, obnažené dná, umelé vodné plochy...):**
- zachovať vyhovujúci vodný režim lokality (umelé vodné biotopy) alebo vylúčiť akékoľvek zásahy do vodného režimu na prirodzených biotopoch (odvodnenie, presmerovanie vodných tokov, použitie ťažkej techniky...)
  - vylúčiť použitie chemických látok a zachovať vyhovujúci chemizmus vody
  - vylúčiť akékoľvek stavebné zámery (vrátane drobných stavieb a poľovníckych zariadení), budovanie lesných ciest a skladov a pohyb mechanizmov
  - vylúčiť priame odstraňovanie alebo ničenie chránených rastlín pri údržbe umelých vodných biotopov
  - začleniť lokality medzi funkčných plôch
  - potláčať nepôvodné a invázne druhy drevín
  - podporovať cieľný manažment (po konzultácií so ŠOP SR)
- 8) **Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov rastlín rastúcich na skalných biotopoch (skaly, sutiny):**
- zachovať charakter lokalít
  - vylúčiť použitie chemických látok
  - vylúčiť akékoľvek stavebné zámery (vrátane drobných stavieb a poľovníckych zariadení), budovanie lesných ciest a skladov
  - vylúčiť zakladanie kameňolomov
  - začleniť lokality medzi funkčné plochy
  - potláčať nepôvodné a invázne druhy drevín
  - podporovať cieľný manažment (po konzultácií so ŠOP SR)

Odkazy týkajúce sa manažmentu zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov húb

- 9) **Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov drevorozkladajúcich húb rastúcich na mŕtvych alebo odumierajúcich stromoch**
- pri obnovnej alebo výchovnej ťažbe neodstraňovať stromy (živé, resp. poškodené) s evidovaným výskytom plodníc
  - ponechanie časti "mŕtveho dreva", prípadne poškodených stromov, na ktoré sú konkrétne druhy viazané
  - pri obnovnej ťažbe neodcláňať stromy s výskytom taxónov, čiastočné zachovanie mikroklimatických podmienok
- 10) **Manažmentové opatrenia týkajúce sa zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov terestrických húb**
- ponechať pri obnovnej ťažbe bez zásahu lokality s koncentrovaným výskytom plodníc (lokality vymedzená odbornou organizáciou), nepoškodzovať tieto miesta pri ťažbe, približovaní dreva
  - pri umelej obnove zalesňovať len prirodzenými stanovištne vhodnými drevinami, bez vnášania akýchkoľvek nepôvodných drevín
  - ponechanie pri obnovnej ťažbe na každom obnovnom prvku minimálne 10 - 15 ks/ha starých pôvodných drevín
  - v prípade výskytu uvedených druhov na okraji lesa, zachovať zarastajúce okraje lesa a lúky

Odkazy týkajúce sa manažmentu zriedkavých, vzácnych a ohrozených druhov obojživelníkov

- 11) chrániť existujúce reprodukčné lokality a vhodné biotopy; obmedziť negatívne antropogénne vplyvy (odvodnenie, zazemnenie, zasypanie, znečistenie odpadom a najmä chemizácia, necitlivé zmeny vodnej hladiny)
- 12) obmedziť zarybňovanie reprodukčných lokalít

Odkazy týkajúce sa manažmentu zriedkavých, vzácných a ohrozených druhov vtákov

- 13) zachovať hniezdny strom a minimalizovať zásahy v okolitých lesných porastoch v rozsahu dohodnutom so ŠOP SR (minimálne v 150-200 m polomere)
- 14) v období od 1. marca do 31. augusta vylúčiť na lokalite akékoľvek aktivity v okruhu dohodnutom so ŠOP SR (minimálne v 300-500 m polomere)
- 15) v období od 1. marca do 31. augusta vylúčiť na lokalite akékoľvek aktivity v okruhu dohodnutom so ŠOP SR (minimálne v 200-300 m polomere)
- 16) zachovanie dubín, bučín a jedľových bučín s dostatočným počtom dutín vhodných na hniezdenie, predovšetkým porastov s vekom nad 100 rokov
- 17) zachovať hniezdny strom a minimalizovať zásahy v okolitých lesných porastoch v rozsahu dohodnutom so ŠOP SR (minimálne v 50-70 m polomere)
- 18) 1 v období od 1. marca do 31. júla vylúčiť na lokalite akékoľvek aktivity v okruhu dohodnutom so ŠOP SR (minimálne v 100-150 m polomere)
- 19) zachovať hniezdny strom a všeobecne staré stromy s dutinami na rozhraní lesa a bezlesia
- 20) zachovať charakter hniezdných lokalít (napr. otvorené skalné biotopy nad hranicou lesa)
- 21) obmedziť vyrušovanie na hniezdiskách
- 22) zachovať charakter hniezdných lokalít (lesostepi)
- 23) špecifické manažmentové opatrenia týkajúce tetrova hlucháňa
  - podiel starých porastov by nemal klesnúť pod 70% plochy, obnovu realizovať výlučne podrastovým alebo účelovým hospodárskym spôsobom s čo najmenším a nepravidelnými obnovnými prvkami, v ochranných lesoch uplatňovať nepretržitú obnovnú dobu, v ostatných maximálne predĺžiť obnovnú dobu, neurýchľovať obnovu
  - vylúčiť výstavbu oplôtkov a nových lesných ciest a zväžnic
  - realizovať aktívnu ochranu pred predátormi (krkavec, diviak, kuna lesná...)
- 24) špecifické manažmentové opatrenia týkajúce sa tetrova hoľniaka
  - nezalesať pozemky holí nad hornou hranicou lesa
  - realizovať aktívnu ochranu pred predátormi (krkavec, diviak, kuna lesná...)
- 25) nelikvidovať pionierske dreviny, hlavne jarabinu
- 26) obmedziť až vylúčiť zber lesných plodov a vyrušovanie druhu
- 27) zachovať charakter lokalít, udržať alebo dosiahnuť prirodzené zakmenenie porastov, až ich rozvoľnený charakter vrátane mladín a mladších vekových tried
- 28) zachovať hniezdnu lokalitu (zvyčajne vrbové kroviny alebo stromy v blízkosti vody), minimalizovať zásahy na okolitých v rozsahu dohodnutom so ŠOP SR (minimálne v 150-200 m polomere)

Odkazy týkajúce sa manažmentu zriedkavých, vzácných a ohrozených druhov chrobákov

- 29) zachovanie charakteru lokalít
- 30) ponechanie starých hrubých stromov, nastojato odumierajúcich a odumretých stromov, pahýľov
- 31) ponechanie stromov s dutinami
- 32) ponechanie väčšieho množstva na zemi ležiacich mŕtvych kmeňov
- 33) ponechať stromy s dokázaným výskytom daného druhu
- 34) neošetrovať, nekonzervovať a nevypaľovať dutiny stromov
- 35) obnovu realizovať výlučne podrastovým, alebo účelovým hospodárskym spôsobom s čo najmenším a nepravidelnými obnovnými prvkami
- 36) pri doruboch ponechávať výstavky, aj poškodené jedince

- 37) v ochranných lesoch uplatňovať nepretržitú obnovnú dobu, v ostatných maximálne predĺžiť obnovnú dobu, udržať alebo dosiahnuť prirodzené zakmenenie porastov, až ich rozvoľnený charakter vrátane mladín a mladších vekových tried
- 38) pri obnove a zakladaní lesných porastov rešpektovať prirodzené drevinové zloženie pre príslušný lesný typ
- 39) vylúčiť používanie neselektívnych insekticídov
- 40) v porastoch, kde sa bojuje proti podkôrnikom feromónovými lapačmi, dôsledne používať selekčné sítá proti odchytu necieľových druhov

Odkazy týkajúce sa monitoringu:

- 1) evidencia výskytu plodníc, ponechania živých alebo poškodených stromov, "mŕtveho dreva" s ich výskytom, vždy po vykonanom lesohospodárskom zásahu v lokalite
- 2) evidencia výskytu plodníc, lokalít s ich výskytom, vždy po vykonanom lesohospodárskom zásahu v lokalite, ak takúto evidenciu vykonávajú štátne odborné organizácie ochrany prírody alebo záujmové skupiny, tak si tieto údaje vyžiada a začlení do svojho monitoringu
- 3) každoročné zaznamenanie výskytu jedincov na uvedených lokalitách. Lesný hospodár nemusí realizovať presnejšie zisťovanie, ale ak takéto sčítanie vykonávajú štátne odborné organizácie ochrany prírody alebo záujmové skupiny, tak si tieto údaje vyžiada a začlení do svojho monitoringu.
- 4) každoročné zaznamenanie, či boli pozorované jedince počas reprodukcie v uvedených lokalitách. Lesný hospodár nemusí realizovať presnejšie zisťovanie počas reprodukcie, ale ak takéto sčítanie vykonávajú štátne odborné organizácie ochrany prírody alebo záujmové skupiny, tak si tieto údaje vyžiada a začlení do svojho monitoringu.

Príloha III. Zoznam vybraných maloplošných chránených území pre podkategóriu 1.1

Názov	Výmera NPR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Národné prírodné rezervácie (NPR)				
Apálsky ostrov NPR	85,9746		1954, 2002	
Bačkovská dolina NPR	220,04		1967	
Badínsky prales NPR	30,03	123,43	1913, 1974, 1993, 2002	
Batizovská dolina NPR	523,19		1991	
Bábsky les NPR	30,39		1966	
Becherovská tisina NPR	24,13		1954, 1984, 1988	
Belianske Tatry NPR	5 407,65		1991	
Bielovodská dolina NPR	3 712,14		1991	
Bielska skala NPR	15,05		1988	
Bokšov NPR	146,71		1954, 1988	
Boky NPR	176,49		1964	
Borišov NPR	449,74		1981	
Botiansky luh NPR	40,63		1967	
Bradlo NPR	97,67		1988	
Brzotínske skaly NPR	433,78		1984	
Bujanovská dubina NPR	88,17		1966	
Burdov NPR	364,14		1966	
Cigánka NPR	44,25		1984, 1988, 1999	
Čenkovská lesostep NPR	79,6		1965, 1988	
Čergovská javorina NPR	10,72		1982	
Čergovský Minčol NPR	171,08		1986	
Červené skaly NPR	390,5		1981	
Červený rybník NPR	118,91	184,75	1966	
Čičovské mŕtve rameno NPR	79,87	55,26	1964	
Čierny kameň NPR	34,4	28,42	1964	
Demänovská dolina NPR	836,88		1973	
Devínska Kobyla NPR	101,12		1964, 1986	
Dobročský prales NPR	103,85	100,44	1913, 1972, 1993	
Dolina Bielej vody NPR	1 661,11		1991	
Dolný les NPR	186,26		1981	
Domické škrapy NPR	24,44		1973	
Drieňovec NPR	186,02		1984	
Dubník NPR	165,19		1954, 1972, 1993	
Ďumbier NPR	2 043,76		1973	
Furkotská dolina NPR	842,43		1991	
Galmuská tisina NPR	55,96		1982	
Gýmešský jarok NPR	20,62		1981	
Hajdúchy NPR	56,11		1981	
Harmanecká tisina NPR	20,04		1949, 1983	
Havešová NPR	171,32		1964, 1984, 1988	
Havrania skala NPR	147,14		1982	
Hlboča NPR	123,07		1981	

Názov	Výmera NPR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Národné prírodné rezervácie (NPR)				
Hnilecká jelšina NPR	84,59		1988	
Holý kameň NPR	210,87		1976	
Horný les NPR	543,02		1981	
Horšianska dolina NPR	313,38		1976	
Hradová NPR	127,47		1984, 1988	
Hradová hora NPR	13,49		1981	
Hranovnická dubina NPR	66,49		1966, 1993	
Hrdovická NPR	30,03		1982	
Hrdzavá NPR	357,19		1986	
Hrončecký grúň NPR	55,3	112,83	1964, 1993	
Hrušovská lesostep NPR	40,85		1954, 1984	
Humenec NPR	86,08		1953, 1988	
Humenská NPR	70,37		1980	
Humenský Sokol NPR	241,5		1980	
Chleb NPR	412,87		1967, 1981, 1988	
Choč NPR	1 428,05		1982	
Jánošíkova kolkáreň NPR	243,37		1964, 1993	
Jánska dolina NPR	1 696,53		1933, 1984	
Jarabá skala NPR	359,94		1964, 1993	
Jasovské dubiny NPR	35,1		1954, 1983	
Javorníček NPR	15,06		1982	
Javorníková NPR	170,65		1986	
Javorová dolina NPR	2 250,89		1991	
Jovsianska hrabina NPR	257,58		1953, 1986	
Juráňova dolina NPR	434,32		1974	
Kamenná Baba NPR	127,59		1964	
Kašivárová NPR	49,8		1933, 1984	
Kášter NPR	57,73		1984, 1988	
Kľačianska Magura NPR	204,47		1976	
Kľak NPR	85,71		1966	
Klátovské rameno NPR	306,44		1993	
Klenovský Vepor NPR	257,64	85,39	1964, 1980, 2003	
Kokošovská dubina NPR	20	23,63	1965	
Komárnická jedlina NPR	74,7		1984	
Kornietová NPR	84,05		1973	
Kotlový žľab NPR	70,77		1934, 1984	
Kyjovský prales NPR	397,42		1974, 2007	
Kozol NPR	91,58		1993	
Kôprová dolina NPR	3 220,92		1991	
Krivé NPR	203,72		1979	
Kršlenica NPR	117,34		1984	
Kundračka NPR	115,79		1973	
Kvačianska dolina NPR	461,79		1967, 1993	
Kysel' NPR	949,97		1976, 1993	
Latorický luh NPR	15,08		1967	
Leliantský les NPR	198,74		1966	
Lubietovský Vepor NPR	236,8793		1967, 2003	
Lysec NPR	70,04		1984	

Názov	Výmera NPR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Národné prírodné rezervácie (NPR)				
Madačov NPR	330,64		1984	
Malá Stožka NPR	59,61	123,54	1965	
Malý Milič NPR	14,05		1950, 1986	
Malý Polom NPR	86,1		1981	
Manínska tiesňava NPR	117,63	70,49	1967	
Mäsiarsky bok NPR	127,81		1980	
Mengusovská dolina NPR	1612,96		1991	
Minčol NPR	96,1		1980	
Mláčik NPR	147,2		1982	
Mlynická dolina NPR	704,29		1991	
Mních NPR	74,75		1981	
Mokriny NPR	882,82		1991	
Morské oko NPR	108,48		1984, 1988	
Motrogon NPR	60,63		1980	
Mraznica NPR	159,8		1991	
Oblík NPR	90		1965	
Ohnište NPR	852,26		1973	
Osobitá NPR	457,98		1974	
Ostrov orliaka morského NPR	22,77		1953, 1984, 1988	
Padva NPR	325,46		1972	
Palotská jedlina NPR	157,15		1982	
Patianska cerina NPR	26,5		1949, 1983	
Piecky NPR	244,93		1976	
Pľaša NPR	110,8		1967, 1984, 1988	
Plavno NPR	28,08		1950, 1988	
Pod Latiborskou hoľou NPR	161,23		1964, 2007	
Podskalský Roháč NPR	105,57		1993	
Pod Strážnym hrebeňom NPR	96,67		1966	
Pohanská NPR	128,93		1980	
Pohanský hrad NPR	223,36		1984, 1988, 2000	
Poludnica NPR	330,43		1984, 1988	
Ponická dúbrava NPR	13,34		1895, 1933, 1983	
Postávka NPR	25,91		1980	
Pramenisko Tople NPR	28,66		2002	
Pramenište NPR	45,57		1991	
Príboj NPR	10,96		1895, 1950, 1983	
Prielom Hornádu NPR	290,49		1976	
Prípor NPR	272,27		1980	
Prosiecka dolina NPR	341,73		1967, 1993	
Ragáč NPR	9,73		1964, 1984, 1988	
Rajtopíky NPR	119,67		1982	
Roháčske plesá NPR	451,66		1974	
Rokoš NPR	460,41		1974	
Roštún NPR	333,31		1953, 1988	
Rozsutec NPR	841,55		1967, 1986	
Rožok NPR	67,13		1965	
Rumbáre NPR	51,59		1973	
Salatín NPR	1 192,99		1982	

Názov	Výmera NPR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Národné prírodné rezervácie (NPR)				
Sitno NPR	93,68		1951, 1983	
Sivec NPR	169,79		1954, 1988	
Sivý vrch NPR	112,67		1974	
Skalka NPR	2 659,81		1997, 1999	
Skalná Alpa NPR	524,55		1964, 1993	
Skalnatá dolina NPR	1 069,05		1991	
Slavkovská dolina NPR	979		1991	
Sokol NPR	700,93		1976	
Sokolec NPR	199,24		1980	
Starý hrad NPR	85,42		1967, 1980, 1988	
Stebnícka Magura NPR	184,24		1964	
Stinská NPR	90,78		1986	
Stratená NPR	678,65		1976	
Strážov NPR	480,01		1981	
Studené doliny NPR	2 222,41		1991	
Stužica NPR	761,49		1965, 1974, 1993	
Suchá Belá NPR	153,52		1976	
Suchá dolina NPR	1 585,54		1993	
Suchý NPR	429,42		1979	
Suchý vrch NPR	71		1988	
Súľovské skaly NPR	543,23	281,77	1973	
Svrčinník NPR	222,49		2001	
Šarišský hradný vrch NPR	145,74		1964	
Šarkanica NPR	454,75		1984	
Šiance NPR	132,06		1999	
Šimonka NPR	33,52		1950, 1986	
Šíp NPR	301,52		1980	
Šomoška NPR	36,62		1954, 1983	
Šrámková NPR	243,65		1967, 1980, 1988	
Štôlska dolina NPR	739,96		1991	
Šúr NPR	681,39	307,29	1952, 1971	
Šútovská dolina NPR	526,65		1967, 1981	
Tematínska lesostep NPR	59,67		1976	
Tiesňavy NPR	479,21		1967, 1986	
Tichá dolina NPR	5 966,64		1991	
Tlstá NPR	3 066,04		1981	
Tri kopce NPR	246,23		1984	
Turková NPR	107,00	30,95	1965	
Uhlištátka NPR	385,51		1991	
Vápeč NPR	75,38		1993	
Važecká dolina NPR	1 185,86		1991	
Včelár NPR	8,76		1983	
Velická dolina NPR	1 217,22		1991	
Veľká Bránica NPR	332,09		1967, 1980, 1988	
Veľká Rača NPR	313,00	197	1976	
Veľká skala NPR	59,20		1984	
Veľká Skalná NPR	645,23		1988	
Veľká Stožka NPR	259,21	98,78	1965, 1993	

Názov	Výmera NPR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Národné prírodné rezervácie (NPR)				
Veľký Javorník NPR	13,95		1967	
Veľký Milič NPR	67,81		1967	
Vernárska tiesňava NPR	82,94		1966, 1993	
Vihorlat NPR	50,89		1986	
Vozárska NPR	76,63		1966	
Vtáčnik NPR	245,62		1950, 1966, 1993	
Vyšehrad NPR	48,65		1973, 1975, 1984	
Zádielska tiesňava NPR	214,73		1954, 1988	
Zadná Poľana NPR	855,49		1972, 1993, 1999, 2001	
Záruby NPR	299,99		1984	
Zejmarská roklina NPR	72,65		1980	
Zelienka NPR	82,52		1980	
Zlatnica NPR	154,06		1993	
Poznámka: Ak je uvedená aj výmera ochranného pásma, ide o vyhlásené ochranné pásmo. V tomto prípade sa aj tieto lesy zaraďujú medzi LVSV. Z celkového počtu 219 NPR na Slovensku (stav január 2009) sa v LVSV nachádza v 199 NPR.				

Názov	Výmera PR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Prírodné rezervácie (PR)				
Alúvium Žitavy PR	32,53		1993	
Baba PR	205,15		1988	
Baba pod Vihorlatom PR	37,93		1999	
Bacúšska jelšina PR	4,26		1967	
Baranovo PR	15,83		1993	
Barania hlava PR	13,405		2006	
Barbolica PR	11,97		1983	
Beskyd PR	49,44		1981	
Bezodné PR	3,46	52,58	1964	
Biela skala PR	185,07		1993	
Biely kameň PR	115,9		1975	
Bisce PR	28,01		2008	
Blatá PR	37,7		1991	
Bogdalický vrch PR	33,2		1993	
Bolehlav PR	93,57		1988	
Boľské rašelinisko PR	13,63		1967	
Bor PR	133,61		1991	
Borsučiny PR	83,72		1993	
Bôrik PR	20,74		1991	
Bralce PR	13,52		1965, 1983	
Brezina PR	1,16		1991	
Breznianska skalka PR	11,85		1981	
Brodnianka PR	25,94	33,3	1972	
Buchlov PR	103,96		1984	
Čabrad' PR	141,21		1967, 1984	
Čačínska cerina PR	2,56		1993	
Čebovská lesostep PR	7,35		1988	
Čepúšky PR	58,13		1988	
Čerenec PR	1,5		1984	
Čertov PR	84,62		1993	
Čertova dolina PR	49,02		1993	
Červenokamenské bradlo PR	47,52		1969, 1986	
Čierna Lutiša PR	26,35	50,8	1972	
Čierna skala PR	29,71		1996	
Čikovská PR	6,2		1991	
Dedinská hora PR	11,8		2000	
Dobrotínske skaly PR	4,39		1980	
Dranec PR	34,22		1925, 1983	
Drieň PR	11,25		1993	
Drieňová PR	25,12		1997	
Dubová hora PR	61,34		1983	
Dunajské ostrovy PR	219,71		2008	V súčasnosti nie je na LPF
Dunajské trstiny PR	104,1016		2002	

Názov	Výmera PR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Prírodné rezervácie (PR)				
Ďurova mláka PR	2,14		1980, 1993	
Fabova hoľa PR	269,02		1988	
Fialková dolina PR	20,59		1993	
Fintické svahy PR	41,33		1980	
Fľak PR	37,93		1991	
Foráš PR	115,52		2008	
Gajc PR	0,84		1988, 2003, 2005	
Gerlašské skaly PR	21,73		1981	
Goliašová PR	27,29		1991	
Goľove mláky PR	6,83		1988	
Grapa PR	40,86		1991	
Grúnik PR	4,6		1982	
Hajasová PR	7,17		1976	
Harmanecký Hlboký jarok PR	50,33		1998	
Havrania dolina PR	229,67		1996	
Havranie skaly PR	32,65		1996	
Hermanovské skaly PR	33,07		1980	
Hetmeň PR	14,71		1993	
Hlboké PR	2,28		1988	
Hlboký jarok PR	34,41		1988	
Hlinianska jelšina PR	46,15		1981	
Hlohyňa PR	2,54		1982	
Hodošov les PR	21,98		1998	
Holé brehy PR	5,44	24,11	1976	
Holík PR	31,98		1966	
Horné lazy PR	34,29		1981	
Hrádok PR	6,75		1976	
Hrádok nad Pavúčou dolinou PR	105,1		1991	
Hričovce PR	21,12		1988	
Chynorianský luh PR	44,36		1981	
Iľovnica PR	8,45		1980, 2004	
Ivachnovský luh PR	10,04		1982	
Jabloňovský Roháč PR	64,64		1951, 1984, 1988	
Jachtár PR	31,67		1997	
Jankov vŕšok PR	103,42		1993	
Jasenovská bučina PR	21,47		1993	
Javorinka PR	35,52		1993	
Jedlie PR	1,42		1974	
Jedlinka PR	35,04		1988, 1999	
Jedliny PR	32,89		1991	
Jelšie PR	26,1		1973	
Jelšina PR	16,43		1991	
Jelšovec PR	5,56		1984, 1988	
Jurovský les PR	2,14		1993	
Jurské jazero PR	27,49		1988	
Kamenec PR	61,62		1988	
Kamenné more PR	13,3		1937, 1983	
Kamenný jarok PR	65,1		1993	

Názov	Výmera PR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Prírodné rezervácie (PR)				
Kapušíansky hradný vrch PR	18,1		1980	
Katarína PR	18		1984	
Katova skala PR	46,69		1982	
Klapy PR	6,22		1993	
Klenovské Blatá PR	4,36		1981	
Kliča PR	5,7		1973	
Klokoč PR	21,59		1996	
Kloptaň PR	27,07		1993	
Kňazí stôl PR	88,31		1988	
Kňazí vrch PR	150,94		1988	
Kocúrová PR	16,72		1974	
Kojatín PR	68,63		1997	
Kopa PR	5,69		2001	
Kopáčsky ostrov PR	82,62		1976	
Korbeľka PR	86,16		1973	
Kostolecká tiesňava PR	29,8	30,50	1970	
Kovarská hôrka PR	4,4		1993	
Kozí chrbát PR	37,43		1993	
Kozlinec PR	9,27		1967, 1999	
Kráľova studňa PR	11,21		1982	
Kratina PR	10,15		2002	
Krčmárka PR	173,3		1974	
Krivín PR	54,15		1993	
Kút PR	11,22		1991	
Lančársky Dubník PR	27,02		1993	
Lednické bradlo PR	14,28		1969, 1986	
Lindava PR	46,2		1984	
Livovská jelšina PR	13,17		1986	
Lošonský háj PR	24,26		1984	
Lysá PR	3,95		1993	
Lysák PR	4,28		1993	
Ľadonhora PR	285,74		1993	
Ľutovský Drieňovec PR	260,04		1993	
Mačiansky háj PR	25,33		1981	
Mačie diery PR	45,63		1974	
Mačinová PR	4,86		1993	
Mačková PR	42,23		1993	
Machnatý vrch PR	3,18		1988	
Machy PR	25,61		1965	
Malé brdo PR	55,83		1950, 1986	
Malý ostrov PR	8,34		1952, 1993	
Marocká hoľa PR	63,76		1950, 1986	
Martalúžka PR	154,82		1999	
Mašianske skalky PR	16,93		1980	
Medzi bormi PR	6,55		1980	
Modrokamenská lesostep PR	12,12		1986	
Mokrá PR	60,2		1966	
Mokrá Poľana PR	13,52		2000	

Názov	Výmera PR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Prírodné rezervácie (PR)				
Muráň PR	180,66		1996	
Nebrová PR	53,3		1993	
Oľchov PR	19,58		1980	
Omšenská Baba PR	36,12		1967	
Orlie skaly PR	31,23		1984	
Ostrá skala PR	6,66		1976	
Ostrá skala PR	17,79		2001	
Ostrovne lúčky PR	54,93		1988	
Ostrý vrch PR	12,68		1993	
Palanta PR	86,93		1966, 1993	
Pálenica PR	291,2		1991	
Paráč PR	45,27		1980	
Pavelcovo PR	28,65		1998	
Pavlová PR	58,49		1991	
Plešivec PR	53		1976	
Pod Črchľou PR	31,82		1991	
Pod Dudášom PR	6,24		1980	
Pod Pajštúnom PR	141,42		1984, 2008	
Pod Trstím PR	7,4		1993	
Pokoradzské jazierka PR	15,87	32,96	1993	
Poš PR	20,82		1991	
Považský Inovec PR	35,42		1988	
Predajnianska slatina PR	11,35		1983	
Prepadlisko PR	7,83		1986	
Pri Bútl'avke PR	21,5		1993	
Preliačina PR	35,87		1988	
Prosisko PR	20,8		1998	
Radomka PR	15,54		1988	
Rašelinisko PR	0,32		1991	
Raškovský luh PR	16,23		1986	
Rohoznianska jelšina PR	4,49		1986	
Rohy PR	25,03		1986	
Rochovica PR	31,58		1972	
Rosiarka PR	5,87		1996	
Ružinské jelšiny PR	13,2		1988, 1999	
Rysia - súkromná PR	30,49		2004	
Skalka PR	36,15		1991	
Slanský hradný vrch PR	15,81		1933, 1983	
Slnčné skaly PR	90,54		1965, 1984	
Slopy PR	153,87		1993	
Smradľavý vrch PR	30,77		1955	
Sokolec PR	73,22		1997	
Sokolia skala PR	11,69		1981	
Solčiansky háj PR	7,07		1984, 1988	
Stará kopa PR	4,53		1997	
Starý háj PR	76,652	10,7197	2005	
Steblová skala PR	37,37		2000	
Strmina PR	196,28		1988	

Názov	Výmera PR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Prírodné rezervácie (PR)				
Stružnická dolina PR	2,24		1982	
Suché doly PR	257,46		1953, 1983	
Surovec PR	41,75		1991	
Ševcova skala PR	16,34		1999	
Šindliar PR	7,69		1993	
Šípka PR	46,84		1988	
Šípková PR	156,32		1993	
Šmatlavé uhliisko PR	8,44		1996	
Šmolzie PR	45,59		1993	
Štrosy PR	94,79		1999	
Šupín PR	11,89		1998	
Švibov PR	3,42		1993	
Švihrová PR	5,65		1986	
Temešská skala PR	57,93		1986	
Topoľové hony PR	60,06		1988	
Tírstie PR	28,71		1980	
Trubárka PR	7,4		1982	
Turecký vrch PR	30,42		1984	
Turické dubiny PR	19,02		1993	
Ťahan PR	6,05		1997	
Udava PR	391,98		1982, 2005	
Udrina PR	107,36		1993	
Uličská Ostrá PR	25,24		1993	
Úplazíky PR	31,19		1974	
Veľká Javorina PR	82,98		1988	
Veľká Lučivná PR	66,38		1967, 1982	
Veľký les PR	21,09		1993	
Veľký Polom PR	47,58		1993	
Veľký vrch PR	47,61		1967	
Vinianska stráň PR	28,24		1984, 1988	
Vinianský hradný vrch PR	51,95		1984, 1988	
Vlčia – súkromná PR	21,24		2004	
Vozokanský luh PR	11,05		1953, 1993	
Vrbina PR	34,49		1993	
Vrchslatina PR	18,05		1993	
Vršatské bradlá PR	82,39		1970, 1986	
Vršatské hradné bralo PR	12,05		1986	
Vysoká PR	80,53		1988	
Vysoký vrch PR	36,5		1993	
Zámutovská jelšina PR	0,66		1981	
Zámutovské skaly PR	30,67		1980	
Zatínsky luh PR	66,06		1929, 1932, 1993	
Zbojnický zámok PR	8,00		1964	
Zborovský hradný vrch PR	25,51		1950, 1984, 1988	
Zemné hradisko PR	55,94		1993	
Zemplínska jelšina PR	51,4		1981	
Zlatá studnička PR	73,31		1993	
Zlatnianske skalky	30,67		1981	

Názov	Výmera PR v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Prírodné rezervácie (PR)				
Zlatniansky luh PR	9,14		1974	
Žibrica PR	68,6053		1954, 1993, 2006	
Žihľavník PR	130,18		1967	
Žrebíky PR	111,26		1993	
Poznámka: Ak je uvedená aj výmera ochranného pásma, ide o vyhlásené ochranné pásmo. V tomto prípade sa aj tieto lesy sa zaraďujú medzi LVSV. Z celkového počtu 385 PR na Slovensku (stav január 2009) sa v LVSV nachádza 239 PR.				

Názov	Výmera CHA v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Chránené areály (CHA)				
Alúvium Blhu CHA	2,79		1991	
Bajdeľ CHA	8,68		1988	
Brvnište CHA	74,77		2007	
Dedova jama CHA	29,57		1994	
Dekretov porast CHA	6,22		1999	
Devínske alúvium Moravy CHA	253,16		1999	
Holica CHA	1		1984	
Jarovská bažantnica CHA	78,26		2001	
Knola CHA	220,02		1996	
Krásno CHA	127,91		1996	
Kúpná hora CHA	16,87		2000	
Ostrá skala a Tupá skala CHA	22,3	12,98	1972	
Podlavické výmole CHA	26,77		1998	
Poľovnícky les CHA	7,5		1988	
Revúca CHA	39,2192		2002	
Rieka Orava CHA	441,7463		1997	
Všivavec CHA	34,11		1992	
Poznámka: Ak je uvedená aj výmera ochranného pásma, ide o vyhlásené ochranné pásmo. V tomto prípade sa aj tieto lesy zaraďujú medzi LVSV. Z celkového počtu 169 CHA na Slovensku (stav január 2009) sa v LVSV nachádza 17 CHA.				

Názov	Výmera NPP v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Národné prírodné pamiatky (NPP)				
Brankovský vodopád NPP	-		1980	
Starohutniansky vodopád NPP	-		1977	
Poznámka: Z celkového počtu 60 NPP na Slovensku (stav január 2009) sa v LVSV nachádzajú 2 NPP.				

Názov	Výmera PP v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Prírodné pamiatky (PP)				
Belinské skaly PP	7,11		1993	
Bučkova jama PP	38,46		1993	
Čertov žľab PP	23,58		1992	
Grúň PP	16,01		1992	
Jajkovská sutina PP	50,91		1998	
Jánošíkova skala PP	1,68		1964	
Jastrabská skala PP	8,46	12,00	1975	
Jazero PP	14,36		1984	
Kapitulské bralá PP	36,99		1993	
Kosihovský Kamenný vrch PP	12,5		1984	
Králická tiesňava PP	20,89		1993	
Krasniansky luh PP	15,21		1989	
Krehora PP	1,49		1992	
Kysel'ová PP	18,14		1990	
Lahký kameň PP	12,4		1996	
Majerova skala PP	8,84		1992, 1994	
Malé Morské oko PP	2,06		1993	
Miličská skala PP	11,6		1990	
Mnichova úboč PP	25,25		1990	
Panský diel PP - nie je LPF	15,6		1990	
Podsalašie PP	14,8		1997	
Prečínska skalka PP	3,78		1994	
Predajnianske vodopády PP	11,7		1991	
Prielom Muráňa PP	39,56		1980	
Prielom Teplého potoka PP	20,94		1984	
Putikov vŕšok PP	21,06		1997	
Pyramída PP	6,67		1999	
Rebrá PP	8,22		1982	
Selecké kamenné more PP	4,83		1985	
Sivý kameň PP	13,81		1973	
Sninský kameň PP	1,62	3,97	1982	
Súľovský hrádk PP	16,28		2001	
Veľký Inovec PP	8,4		1992	
Zaboda PP	20,72		1999	
Poznámka: Ak je uvedená výmera ochranného pásma, aj táto sa zaraďuje medzi LVSV. Z celkového počtu 226 PP na Slovensku (stav január 2009) sa v LVSV nachádza 33 PP.				

Názov	Výmera CHKP v ha	Výmera ochranného pásma v ha	Rok vyhlásenia	Poznámka
Chránený krajinný prvok (CHKP)				
Vápenický potok CHPK	3,37		2007	V súčasnosti nie je LPF
Poznámka: Z celkového počtu 1 CHPK na Slovensku (stav január 2009) sa v LVSV nachádza 1 CHPK.				

PRÍLOHA Č. IV:

ZOZNAM DRUHOV S VÝZNAMNOU
SEZÓNNOU KONCENTRÁCIOU
(LVSV 1.4)

Slovenský názov	Vedecký názov	Prahová hodnota pre zaradenie do LVSV	Manažment (č. odkazu)	Monitoring (č. odkazu)	Poznámka
OBOJŽIVELNÍKY – REPRODUKČNÉ LOKALITY					
ropucha bradavičnatá	<i>Bufo bufo</i>	počet páriacich sa jedincov - viac ako 500 jedincov	1	5	
skokan hnedý	<i>Rana temporaria</i>	počet páriacich sa jedincov - viac ako 500 jedincov	1	5	
VTÁKY - HNIEZDISKÁ					
volavka popolavá	<i>Ardea cinerea</i>	počet hniezdiacich párov – viac ako 5 párov	2	5	do 30 hniezdisk v SR
havran poľný	<i>Corvus frugilegus</i>	počet hniezdiacich párov - viac ako 20 párov	2	5	do 30 hniezdisk v SR, značná časť mimo lesných pozemkov, presun do miest
kavka tmavá	<i>Corvus monedula</i>	počet hniezdiacich párov - viac ako 10 párov	2	5	do 50 hniezdisk v SR, značná časť mimo lesných pozemkov, presun hlavne do miest
kormorán veľký	<i>Phalacrocorax carbo</i>	bez prahovej hodnoty	2	5	do 5 hniezdisk v SR, iba časť na lesných pozemkoch, zaradený do tejto kategórie pre malý počet hniezdisk
VTÁKY - TOKANISKÁ					
tetrov hlucháň	<i>Tetrao urogallus</i>	prítomnosť tokajúceho kohúta	3	6	
tetrov hoľniak	<i>Tetrao tetrix</i>	prítomnosť tokajúceho kohúta	4	6	často lesné pozemky nad hornou hranicou stromovej vegetácie, lúky v horskom pásme alebo kalamitiská v 6.-7. lvs.

Odkazy týkajúce sa manažmetu

1) Manažmentové opatrenia pre reprodukčné lokality obojživelníky:

- ochrana a zachovanie existujúcich reprodukčných lokalít, chrániť reprodukčné lokality pred odvodnením zasypaním, znečistením odpadom (vrátane odpadu z ťažby dreva)
- chrániť reprodukčné lokality pred znečistením chemickými látkami
- obmedziť dopravu na lesných cestách počas reprodukčného ťahu, alebo umožniť ŠOP SR a iným záujmovým skupinám vybudovať cestné zábrany a prenášať jedincov
- v prípade výstavby nových lesných ciest v blízkosti reprodukčných lokalít, vybudovať cestné zábrany s cestnými podchodmi, aby sa obmedzil vysoký úhyn na cestných komunikáciách počas reprodukčného ťahu
- umiestniť výstražné tabule v čase migrácie, prípadne celoročne na miestach, kde dochádza k potravným koncentraciám za dažďa pod.
- pri úpravách brehov nevytvárať vysoké a strmé brehy, ktoré znemožňujú jedincom vchádzať a predovšetkým vychádzať z nádrže

2) Manažmentové opatrenia pre hniezdiská vtákov:

- chrana a zachovanie hniezdných kolónií, vylúčenie hospodárskej činnosti v čase hniezdenia
- zachovanie hniezdných stromov, v prípade ťažby v mimohniezdnom období používať účelový výber

3) Manažmentové opatrenia pre tokaniská tetrova hlucháňa:

- na tokaniskách a v ich okolí realizovať hospodárske opatrenia mimo obdobia toku a výchovy mláďat (t.j. mimo obdobia marec - júl)
- podiel dospelých porastov (s vekom nad 100 rokov) by na tokanisku nemal klesnúť pod 70% výmery vhodných porastov
- uprednostňovať prirodzenú obnovu s predĺženou obnovnou dobou (min. 50 rokov)
- udržiavať nižšie zakmenenia porastov
- vylúčiť akékoľvek použitie chemických látok
- neodstraňovať pionierske dreviny, hlavne jarabinu
- obmedziť až vylúčiť zber lesných plodov a vyrušovanie druhu
- vylúčiť výstavbu oplôtkov

4) Manažmentové opatrenia pre tokaniská tetrova hoľniaka:

- na tokaniskách a v ich okolí realizovať hospodárske opatrenia realizované mimo obdobia toku a výchovy mláďat (t.j. mimo obdobia marec - júl)
- vylúčiť akékoľvek použitie chemických látok
- neodstraňovať pionierske dreviny
- vylúčiť výstavbu oplôtkov

Odkazy týkajúce sa monitoringu:**5) Monitoring reprodukčných lokalít obojživelníkov a hniezdísk vtákov:**

- každoročné zaznamenanie, či boli pozorované jedince počas reprodukcie v uvedených lokalitách
- obhospodarovateľ lesa nemusí zisťovať početnosť jedincov počas reprodukcie, ale ak takéto zisťovania vykonáva ŠOP SR alebo iné záujmové skupiny, tak si tieto údaje vyžiada a začlení do svojho monitoringu

6) Monitoring tokanísk vtákov:

- každoročné zaznamenanie, či boli pozorované tokajúce jedince alebo ich pobytové znaky v uvedených lokalitách
- obhospodarovateľ lesa nemusí zisťovať tokajúcich jedincov, pomer pohlavia jedincov pri toku a pod., ale ak takéto zisťovania vykonáva ŠOP SR alebo iné záujmové skupiny, tak si tieto údaje vyžiada a začlení do svojho monitoringu

PRÍLOHA Č. V:

ZOZNAM VZÁCNÝCH, OHROZENÝCH
A ZRIEDKAVÝCH BIOTOPOV
(LVSV 3.1)

A. ZOZNAM VZÁCNÝCH, OHROZENÝCH A ZRIEDKAVÝCH TYPOV LESNÝCH BIOTOPOV PRE KTORÉ SA VYHLASUJÚ LSVS

Označenie typu biotopu	Kód biotopu	Názov typu biotopu	Výmera biotopu (ha)	Pokles výmery na LPF na %	Úbytok z celej rozlohy SR	Stupeň vzácnosti	Biogeografický status	Spoločenská hodnota €/m ²
Ls 1.1	91E0	Výbovo-topoľové nížinné lužné lesy	602	25	4	1	4	17,92
Ls 1.2	91F0	Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	9 194	43	4	2	4	23,23
Ls 1.3	91E0	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	1 857	44	4	3	4	17,92
Ls 1.4		Horské jelšové lužné lesy	2 341	66	4	2	4	17,92
Ls 2.31	9170	Dubovo-hrabové lesy lipové	1 174	30	4	1	3	34,85
Ls 2.32	-	Dubovo-hrabové lesy lipové	268	55	4	1	4	34,85
Ls 2.33	9410	Dubovo-hrabové lesy lipové	0?	100?	3	1	1	9,62
Ls 3.1	91H0 ^h	Teplomilné submediteránne dubové lesy*	8 728	37	2	2	3	69,04
Ls 3.2	91I0	Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku	95	9	4	1	3	28,54
Ls 3.3		Dubové nátržníkové lesy	3 692	53	4	2	3	28,54
Ls 3.51	-	Sucho- a kyslomilné dubové lesy	1 582	66	3	2	4	17,92
Ls 3.52	91I0	Sucho- a kyslomilné dubové lesy	515	62	3	2	3	28,54
Ls 3.6	9190	Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy	766	30	3	1	3	28,54
Ls 4	9180	Lipovo-javorové sutinové lesy (len ochranného charakteru)	17 207	57	2	2	4	17,92
Ls 5.3	9140	Javorovo-bukové horské lesy	8 071	70	2	2	4	13,94
Ls 6.1	91T0	Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy**	900	-	4	1	2	23,23
Ls 6.2	91Q0	Reliktne vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	2 103	77	1	2	5	74,68
Ls 6.3	-	Lesostepné borovicové lesy	182	60	4	1	4	28,54
Ls 7.1	91D0	Rašeliniskové brezové lesíky	34	18	4	1	4	56,76
Ls 7.2		Rašeliniskové borovicové lesy	400	86	3	1	4	56,76
Ls 7.3		Rašeliniskové smrekové lesy	2 758	75	3	2	4	56,76
Ls 7.4	-	Slatinné jelšové lesy	72	50	4	1	4	46,14
Ls 9.4	9420	Smrekovcovo-limbové lesy	612	52	2	1	4	43,81
Ls 10	91N0	Panónske topoľové lesy s borievkou	40	33	4	-	3	62,07
Spolu			63 336	3,2% z výmery lesov SR				

- **Tučným** písmom sú vyznačené prioritné typy európsky významných biotopov, normálnym písmom sú uvedené európsky významne typy biotopov, *kurzívou* sú vyznačené národné významné typy biotopov.
- Úbytok z celej rozlohy SR - je kvalifikovaným odhadom realizovaným na základe porovnania potenciálu jednotlivých lesných spoločenstiev a súčasného výskytu, je vyjadrený v stupnici od 1 do 4 pričom:
  - 1 – úbytok do 25% plochy potenciálneho výskytu v SR
  - 2 – úbytok od 26 do 50% plochy potenciálneho výskytu v SR
  - 3 – úbytok od 50 do 75% plochy potenciálneho výskytu v SR
  - 4 – úbytok od 75 do 100 % plochy potenciálneho výskytu v SR
- Stupeň vzácnosti - je určený pre celý typ biotopu (t.j. pre Ls2.3; nie samostatne pre Ls2.31, Ls2.32, Ls2.33), vzácnosť bola nadefinovaná v metodike programov starostlivosti o národné parky, každému biotopu je priradený stupeň vzácnosti zo štvorstupňovej stupnice zohľadňujúci reálny (súčasný) výskyt biotopu na území Slovenska: 1-veľmi vzácný, 2-vzácný, 3- rozšírený, 4- hojne rozšírený
- Biogeografický status – je hodnotený na základe rozšírenia biotopu. Význam jednotlivých hodnôt:
  - 1 – biotop je hojne rozšírený v SR a hojne rozšírený aj v iných krajinách
  - 2 – biotop sa v SR vyskytuje na okraji areálu rozšírenia, alebo je vzácný v SR a hojne rozšírený aj v iných krajinách
  - 3 – biotop je hojne rozšírený v SR a vzácný v iných krajinách
  - 4 – biotop je vzácný v SR a vzácný v iných krajinách
  - 5 – biotop sa vyskytuje len v SR a je vzácný v SR

* Okrem plošného výskytu tohto typu biotopu v orografických celkoch Malé Karpaty, Krupinská planina a Slovenský kras.

** Okrem plošného výskytu tohto biotopu s lesným typom 1104 v Borskej nížine

B. ZOZNAM VZÁCNÝCH, OHROZENÝCH A ZRIEDKAVÝCH TYPOV NELESNÝCH BIOTOPOV PRE KTORÉ SA VYHLASUJÚ LVSV (MÔŽU SA VYSKYTOVAŤ AJ NA LESNÝCH POZEMKOCH)

Označenie typu biotopu	Kód biotopu	Názov typu biotopu	Výmera biotopu (ha)	Biogeografický status	Spoločenská hodnota €/m ²
SI 1	1340	Vnútrozemské slaniská a slané lúky	250	3	73,69
SI 2		Karpatské travertínové slaniská		3	73,69
SI 3	1530	Panónske slané stepi a slaniská	21	3	247,95
SI 4	-	Subhalínne travinné biotopy		2	201,48
Pi 1	2340	Vnútrozemské panónske pieskové duny	120	3	143,06
Pi 2	6120	Suchomilné travinno-bylinné porasty na vápnitých pieskoch	230	3	77,67
Pi 5	6110	Pionierske porasty zväzu Alysso-Sedion albi na plytkých karbonátových a bázičických substrátoch	130	4	14,93
Vo 3	3160	Prirodzené dystrofné stojaté vody	1	4	58,75
Vo 5	3140	Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár	10	4	38,83
Br 3	3230	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s myrikovkou nemeckou (<i>Myricaria germanica</i>)	50	3	19,58
Br 4	3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou (<i>Salix eleagnos</i>)	140	3	12,28
Kr 1	4030	Vresoviská	60	3	15,93
Kr 4	4080	Spoločenstvá subalpínskych krovín	250	4	43,81
Kr 5		Nízke subalpínske kroviny		4	43,81
Kr 8	-	Vřbové kroviny stojatých vôd	-	1	6,63
Kr 9	-	Vřbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd	-	1	6,63
Al 1	6150	Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade	4 500	4	87,30
Al 2		Alpínske snehové výležišká na silikátovom podklade		4	87,30
Al 3	6170	Alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty	1 500	4	138,08
Al 4		Alpínske snehové výležišká na vápnitom podklade		4	138,08
Al 6	-	Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade		4	59,74
Al 7	-	Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalnatých žlabov na karbonátovom podklade	-	4	48,46
Al 8	-	Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch		4	59,74
Al 9	4060	Vresoviská a spoločenstvá kričkov v subalpínskom a alpínskom stupni	350	4	17,92
Tr 2	6240	Subpanónske travinno-bylinné porasty	900	3	94,60
Tr 3	6250	Panónske travinno-bylinné porasty na spraši	400	4	77,34
Tr 4	6260	Panónske travinno-bylinné porasty na pieskoch	100	3	22,57
Tr 5	6190	Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty	2 500	4	12,28
Tr 6	-	Teplomilné lemy	-	1	11,61
Lk 4	6410	Bezkolencové lúky	450	4	51,78
Lk 6	-	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	-	1	9,62
Lk 7	-	Psiarkové aluviálne lúky	-	4	8,63
Lk 9	-	Zaplavované travinné spoločenstvá	-	1	5,31
Lk10	-	Vegetácia vysokých ostríc	-	1,4	-
Ra 1	7110	Aktívne vrchoviská	40	4	139,41
Ra 4	7150	Depresie na rašelinných substrátoch s <i>Rhynchospora alba</i>	7	4	117,50
Ra 5	7210	Vápnité slatiny s maricou pílkatou a druhmi zväzu <i>Caricion davallianae</i>	5	4	165,30
Ra 6	7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	850	4	117,50
Pr 1	-	Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápenkových horninách		3	46,12

Označenie typu biotopu	Kód biotopu	Názov typu biotopu	Výmera biotopu (ha)	Biogeografický status	Spoločenská hodnota €/m ²
Pr 2	-	<i>Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách</i>		1	18,92
Pr 3	7220	Penovcové prameniská	20	4	139,41
Sk 1	8210	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	1 600	4	9,62
Sk 3	8110	Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni	800	4	14,93
Sk 4	8120	Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni	350	4	14,93
Sk 5	8150	Nespevnené silikátové sutiny v kolínnom stupni	50	4	23,90
Sk 6	8160	Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni	300	4	14,93
Sk 8	8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	290	1	113,19

- **Tučným** písmom sú vyznačené prioritné typy európsky významných biotopov, normálnym písmom sú uvedené európsky významne typy biotopov, *kurzívou* sú vyznačené národne významné typy biotopov.
- Biogeografický status – je hodnotený na základe rozšírenia biotopu. Význam jednotlivých hodnôt:
  - 1 – biotop je hojne rozšírený v SR a hojne rozšírený aj v iných krajinách
  - 2 – biotop sa v SR vyskytuje na okraji areálu rozšírenia, alebo je vzácny v SR a hojne rozšírený aj v iných krajinách
  - 3 – biotop je hojne rozšírený v SR a vzácny v iných krajinách
  - 4 – biotop je vzácny v SR a vzácny v iných krajinách
  - 5 – biotop sa vyskytuje len v SR a je vzácny v SR

PRÍLOHA Č. VI:

MANUÁL NA IDENTIFIKÁCIU A MANAŽMENT
VZÁCNÝCH, OHROZENÝCH A ZRIEDKAVÝCH
TYPOV LESNÝCH BIOTOPOV
(LVSV 3.1)

OBSAH

1. Úvod	95
2. Všeobecné požiadavky na manažmet vzácnych, ohrozených a zriedkavých typov lesných biotopov	95
3. Charakteristika biotopov.....	96
Ls1.1 Vřbovo-topolové nížinné lužné lesy.....	96
Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	97
Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	98
Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy	98
Ls2.3.1 Dubovo-hrabové lesy lipové – časť A	99
Ls2.3.2 Dubovo hrabové lesy lipové – časť C	100
Ls3.1 Teplomilné <i>submediteránne dubové lesy</i>	101
Ls3.2 Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku.....	102
Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy	103
Ls3.5.1 Subkontinentálne kyslé lesy dubové – časť A	104
Ls3.5.2 Sucho a kyslomilné dubové lesy – časť B.....	105
Ls3.6 Vlhko a kyslomilné brezovo-dubové lesy.....	106
Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy.....	107
Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy.....	108
Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy.....	109
Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy.....	110
Ls6.3 Lesostepné borovicové lesy	111
Ls7.1 Rašeliniskové brezové lesíky	112
LS7.2 Rašeliniskové borovicové lesy.....	112
LS7.3 Rašeliniskové smrekové lesy	113
Ls7.4 Slatinné jelšové lesy.....	114
Ls9.4 Smrekovcovo-limbové lesy.....	114
Ls10 Panónske topolové lesy s borievkou.....	115
4. Prevod jednotiek lesníckej typológie na vzácne, ohrozené a zriedkavé typy lesných biotopov	116

1. ÚVOD

Manuál poskytuje informácie potrebné pre identifikáciu a manažment vzácnych ohrozených a zriedkavých typov lesných biotopov, pre ktoré sa vylíšu lesy s veľkým spoločenským významom v rámci podkategórie 3.1.

V manuáli sú uvedené informácie len o vzácnych ohrozených a zriedkavých lesných biotopoch, neobsahuje informácie o vzácnych nelesných biotopoch.

Pri identifikácii možno používať manuál samostatne alebo v kombinácii s *Katalógom biotopov Slovenska*. Pre zaradenie územia do typu biotopu je potrebné skúmať celkový ráz danej časti lesného porastu metódami fytoecologickými (vrátane zmien drevinového zloženia). Skúma sa zastúpenie, prítomnosť/absencia konkrétnych, charakteristických, prípadne diferenciálnych druhov, vrátane drevín a porovnáva sa s charakteristikami vyčlenených jednotiek a až potom je možné rozhodnúť, či daný les alebo jeho časť je alebo nie je vzácnym, ohrozeným alebo zriedkavým biotopom.

V rámci manažmentových opatrení sú stanovené všeobecné odporúčania pre manažment všetkých zriedkavých, ohrozených a vzácnych typov lesných biotopov, ako aj špecifické odporúčania pre každý typ biotopu.

Pri každom type lesného biotopu sú uvedené nasledovné charakteristiky:

- Štruktúra a ekológia:** charakteristika porastov a ich stanovišť. Ich štruktúra a ekológia je zväčša prebratá z katalógu biotopov Slovenska. Uvádzame tiež doplňujúce informácie a poznámky napr. k reálnosti výskytu tejto jednotky.
- Druhovú zloženie:** súpis charakteristických a dominantných druhov z hľadiska fytoecologickeho zaradenia danej jednotky, prevažne z katalógu biotopov Slovenska. Boldom sú vyznačené dominanty.
- Lesnícka typológia:** pri každom type biotopu sú uvedené aj lesných typy potenciálne patriace do daného biotopu.
- Poznámky k mapovaniu:** spresňujú požiadavky na drevinové zloženie lesných spoločenstiev, ktoré je možné zaradiť do príslušného biotopu a ďalšie upozornenia pre mapovateľa. Treba zdôrazniť, že uvedené limity platia pre typické, prípadne priemerné pomery Slovenska a netreba ich preto brať ako dogmu.
- Výskyt:** regionálne naznačenie najpravdepodobnejšieho výskytu biotopu.
- Špecifické manažmentové opatrenia:** špecifické opatrenia, ktoré je potrebné dodržiavať, aby došlo k zachovaniu alebo zlepšeniu stavu biotopu.

2. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY NA MANAŽMET VZÁCNÝCH, OHROZENÝCH A ZRIEDKAVÝCH TYPOV LESNÝCH BIOTOPOV

- Udržať minimálne doterajšiu výmeru jednotlivých vzácnych, ohrozených a zriedkavých typov biotopov v danom území.
- Zachovať alebo zlepšiť ich stav.
- Obhospodarovať tieto biotopy len prírode blízkymi spôsobmi hospodárenia alebo bezzásahovým manažmentom. Využívanie holorubného hospodárskeho spôsobu je vylúčené.
- Udržať alebo zvyšovať celkové zastúpenie drevín prirodzenej druhovej skladby, znižovať zastúpenie ostatných nepôvodných druhov drevín. Prirodzená – pôvodná drevinová skladba je uvedená v tabuľkách pri jednotlivých typoch biotopov, konkrétne pre jednotlivé lesné typy potencióálne patriace do daného biotopu.
- Vylúčiť umelú obnovu nepôvodných druhov drevín alebo ich krížencov, vrátane inváznych drevín.
- Jedinice nepôvodných druhov drevín alebo ich krížencov (vrátane inváznych drevín) je potrebné pri vykonávaní plánovaných hospodárskych opatrení v lesoch (najmä pri výchovných a obnovných zásahoch) prednostne odstraňovať pri zachovaní prirodzeného zakmenenia.
- Udržiavať, prípadne podľa možností daného porastu podporovať rozrôznenie vekovej a priestorovej štruktúry lesa. Postupne vytvárať maloplošnú rozrôznenú druhovú a priestorovú štruktúru lesa zakladaním menších obnovných prvkov, ponechávaním výstavkov, používaním dlhších obnovných dôb.
- V rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne

- 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu.
- V rámci ochrany lesa a kontroly premnoženia určitých organizmov nepoužívať biocídy, vrátane geneticky modifikovaných organizmov.
- Pri certifikovaných subjektoch podľa systému FSC dodržiavať aj ďalšie opatrenia týkajúce sa obhospodarovania lesov stanovené „FSC štandardom lesného hospodárstva pre SR“.
- Dodržiavať špecifické manažmentové opatrenia stvorené pri jednotlivých typoch biotopov.

3. CHARAKTERISTIKA BIOTOPOV

Ls1.1 Vŕbovo-topolové nížinné lužné lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Vŕbovo-topolové porasty (mäkký lužný les) v najnižších miestach údolných nív väčších riek, v záľivoch, meandroch a zníženinách mŕtvych a slepých ramien, na nivných pôdach bohatých na živiny. Hlavným ekologickým faktorom sú pravidelné záplavy povrchovou vodou. Porasty nemusia byť vždy úplne zapojené. Na relatívne suchších miestach prístupujú k vŕbam domáce topole. V bylinnej vrstve sa uplatňujú hygrofilné a nitrofilné druhy. Typickým znakom je vysoká pokrývnosť a prevaha niektorých rýchlo sa šíriacich autochtónnych druhov, napr. *Urtica dioica*, *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*, ale aj zavlečených invázných druhov, ako sú *Aster* sp., *Solidago canadensis*, *S. gigantea*, *Impatiens glandulifera* a iné.
2. **Druhové zloženie:** Z drevín sa okrem dominantných vŕb *Salix alba*, *S. fragilis*, *S. x rubens*, *S. triandra* a jelše lepkavej *Alnus glutinosa* na suchších lokalitách vyskytujú najmä domáce topole *Populus alba*, *P. nigra* a tiež *Fraxinus angustifolia*. Z bylinných a trávovitých druhov sa ako diagnostické označujú *Caltha palustris*, *Carex riparia*, *Epipactis albensis*, *Galium palustre*, *Humulus lupulus*, *Iris pseudacorus*, *Leucosium aestivum*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia nummularia*, *L. vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Mentha longifolia*, *Myosotis scorpioides* agg., *Persicaria hydropiper*, *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*, *Symphytum bohemicum*, *S. officinale*, *Stachys palustris*, *Urtica dioica*, *Vitis sylvestris*.
3. **Lesnícka typológia:**
  - Lesné typy, ktoré z hladiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0922 - Ostricová vŕbová jelšina slatinná, 0923 - Chrastnicová vŕbová jelšina slatinná, 0924 - Trstová vŕbová jelšina slatinná, 0925 - Stavikrvoá vŕbová jelšina štrková
  - Lesné typy, ktoré z hladiska potenciálneho typu vegetácie s menšou pravdepodobnosťou (za určitých podmienok) patria do daného biotopu: 0921- Žihľavová vŕbová jelšina slatinná.
Uvedený lesný typ s väčšou pravdepodobnosťou patrí do Ls7.4 Slatinné jelšové lesy - ide o porasty jelše lepkavej v terénnych zníženinách, kde spravidla celoročne stagnuje voda pri úrovni povrchu alebo sú zaplavené niekoľko mesiacov stojatou povrchovou vodou. Hlbšie slatinno-rašelinové pôdy (gleje, organozemné gleje) sú ťažké a málo prevzdušnené. Typickým fyziognomickým znakom sú tzv. barlovité korene jelší, obnažené nad pôdny povrch. Niekedy však môže byť táto jednotka vymapovaná aj v blízkosti riek. Vtedy je potrebné posúdiť celkový charakter prostredia a návaznosť na ostatné biotopy.
  - V lesnej podoblasti 02 A – Podunajská rovina s prevažným pôvodným zastúpením domácich topoľov do tohto biotopu patria aj vybrané lesné typy z biotopu Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy: 0931 - Chrastnicová dubová jasenina na semigl., 0932 - Ostružinová dubová jasenina na alúviách, 0941- Chrastnicová brestová jasenina s topoľom, 0942 - Žihľavová brestová jasenina s topoľom, 0943 - Cesnaková brestová jasenina s topoľom, 0951- Vlhká brestová jasenina s hrabom, 0952- Žihľavová brestová jasenina s hrabom, 0953- Cesnaková brestová jasenina s hrabom, 0954 - Suchá brestová jasenina s hrabom
4. **Poznámka k mapovaniu:** Patria sem všetky (aj maloplošné) porasty pôvodných drevín. Nepatria sem porasty s prevahou kultivarov, ako aj porasty domácich topoľov a vŕb pestovaných ako plantáže. Podiel vŕby bielej a vŕby krehkej (prípadne topoľa čierneho a topoľa bieleho) by mal dosahovať 50%. Zastúpenie vŕby bielej, vŕby krehkej, jelše lepkavej, topoľa čierneho a topoľa bieleho by malo dosahovať viac ako 60%.
5. **Výskyt:** Záplavové územia väčších riek v nížinnom a pahorkatinnom stupni do 200 m n. m., v orografických celkoch Dolnomoravský úval, Hronská pahorkatina, Ipel'ská pahorkatina, Nitrianska pahorkatina, Podunajská rovi-

na, Trnavská pahorkatina a Východoslovenská rovina.

6. Špecifické manažmentové opatrenia:

- vylúčiť meliorácie a vodohospodárske úpravy a stavby vedúce k zrýchlenému odtoku vody z krajiny a k zamedzeniu záplav i poklesu hladiny podzemnej vody, v nevyhnutných prípadoch obnoviť vodný režim podmieňujúci existenciu týchto biotopov
- neuplatňovať spôsoby hospodárenia vytvárajúce predpoklady na šírenie invázných druhov drevín
- v rámci výchovných zásahov odstraňovať prímies šlachtených topoľov, stanovištne nevhodných a invázných drevín
- pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
- zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia o 20 – 50 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté kónary, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm)
- udržiavať terénne nerovnosti

Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy (tvrdý lužný les) na vyšších a relatívne suchších stanovištiach údolných nív so zriedkavejšími a časovo kratšími záplavami, ktoré na miestach s prúdiacou povrchovou vodou obohacujú pôdu o kalový nános. Podzemná voda v priebehu roka značne kolíše podľa klimatických podmienok a celkovej hydrologickej situácie. Pôdy sú od typologicky nevyvinutých nivných a glejových až po hnedé pôdy bohaté na živiny. Krovinné poschodie je na suchších lokalitách dobre vyvinuté a druhovo bohaté, v bylinnej vrstve sú prítomné nitrofilné, mezofilné a hygrofilné druhy s výrazným jarným aspektom.
2. **Druhové zloženie:** Nosnú kostru porastov by mal tvoriť jaseň úzkolistý *Fraxinus angustifolia subsp. danubialis* s dubom letným *Quercus robur* a v minulosti veľmi rozšírený brest hrabolistý *Ulmus minor* a väzový *Ulmus laevis*. Z ďalších drevín bývajú zastúpené *Acer campestre*, *Clematis vitalba*, *Crataegus monogyna*, *Fraxinus excelsior*, *Padus avium*, *Populus nigra*, *Tilia cordata*, *Vitis sylvestris*. V bylinnom podraze rastú *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Allium ursinum*, *Anemone ranunculoides*, *Campanula trachelium*, *Corydalis cava*, *Ficaria bulbifera*, *Gagea lutea*, *Galium aparine*, *Glechoma hederacea*, *Humulus lupulus*, *Lamium maculatum*, *Leucosium vernum subsp. carpathicum* (endemit), *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*.
3. **Lesnícka typológia:**
  - Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0931- *Chrastrnicová dubová jasenina na semiglejoch*, 0932- *Ostružinová dubová jasenina humózných alúviách*, 0941- *Chrastrnicová brestová jasenina s topoľom*, 0942- *Žihľavová brestová jasenina s topoľom*, 0943- *Cesnaková jasenina s topoľom*, 0951- *Vlhká brestová jasenina s hrabom*, 0952- *Žihľavová brestová jasenina s hrabom*, 0953- *Cesnaková brestová jasenina s hrabom*
  - V lesnej podoblasti 02 A – Podunajská rovina s prevažným pôvodným zastúpením domácich topoľov z tohto biotopu patria vybrané lesné typy do biotopu Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy, ktorých prehľad je uvedený pri jeho charakteristikách.
  - Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s menšou pravdepodobnosťou (za určitých podmienok) patria do daného biotopu: 0954-*Suchá brestová jasenina s hrabom*
4. **Poznámky k mapovaniu:** Patria sem všetky porasty, kde podiel jaseňa úzkolistého, duba letného a brestu je vyšší ako 50 %, bez ohľadu na štruktúru. Nepatria sem umelo založené porasty charakteru monokultúr, napr. jaseňové monokultúry.
5. **Výskyt:** Alúviá väčších riek v nížinách a teplejších oblastiach pahorkatín do nadmorskej výšky 300 m.
6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**
  - vylúčiť meliorácie a vodohospodárske úpravy a stavby vedúce k zrýchlenému odtoku vody z krajiny a k zamedzeniu záplav i poklesu hladiny podzemnej vody, v nevyhnutných prípadoch obnoviť vodný režim podmieňujúci existenciu týchto biotopov
  - neuplatňovať spôsoby hospodárenia vytvárajúce predpoklady na šírenie invázných druhov drevín

- pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
- robiť opatrenia na obnovenie dvoj a viacvrstvovej štruktúry porastov
- v rámci výchovných zásahov odstraňovať prímies šlachtených topoľov, stanovištne nevhodných a invázných drevín
- zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia o 20 – 50 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm)
- nevykonávať ťažbu brehových porastov v bezprostrednej blízkosti vodných tokov
- udržiavať terénne nerovnosti

Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Jaseňovo-jelšové lesy v užších údolných nivách potokov a menších riek ovplyvňovaných povrchovými záplavami alebo podmáčaných prúdiacou podzemnou vodou. Menej typickým stanovišťom sú svahové prameniská alebo terénne znížneniny, kde podzemná voda stagnuje blízko pod povrchom pôdy. Pôdy sú hlinité, stredne ťažké, niekedy oglejené, humózne, s dostatkom živín. Porasty sú spravidla viacposchodové, krovinové poschodie je druhovo bohaté. V bylinnej synúzii sa charakteristicky uplatňujú nitrofilné a hygrofilné druhy.
2. **Druhové zloženie:** Z drevín sa okrem dominantnej jelše lepkavej *Alnus glutinosa* a pomiestne primiešaného jaseňa štíhleho *Fraxinus excelsior* môže vyskytnúť *Acer pseudoplatanus*, *Alnus incana*, *Padus avium*, *Ribes uva-crispa*, *Salix fragilis*, *Sambucus nigra*, *Viburnum opulus*. V bylinnom podraze sú zastúpené *Aegopodium podagraria*, *Astrantia major*, *Caltha palustris* subsp. *laeta*, *Cardamine amara* subsp. *amara*, *Carex remota*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Chrysosplenium alternifolium*, *Circaea x intermedia*, *Cirsium oleraceum*, *Crepis paludosa*, *Equisetum sylvaticum*, *Ficaria bulbifera*, *Filipendula ulmaria*, *Geum rivale*, *Glechoma hederacea*, *Lamium maculatum*, *Lysimachia nemorum*, *Myosotis scorpioides* agg., *Primula elatior*, *Rubus* sp., *Stachys sylvatica*, *Stellaria nemorum*, *Urtica dioica*.
3. **Lesnícka typológia:**
  - Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0901- Jaseňová jelšina, 0912* -Vrbina s vršbou krehkou
4. **Poznámky k mapovaniu:** Mapujú sa všetky porasty so zachovaným druhovým zložením drevín, kde je podiel jelše lepkavej, jelše sivej a jaseňa štíhleho či vrby krehkej vyšší ako 50 %, vrátane čiastočne zmenených porastov v prospech niektorých z pôvodných drevín. Vo vyšších polohách by podiel smreka nemal presiahnuť 30%. Redukované brehové porasty široké len niekoľko metrov mapujeme v komplexe s okolitou bylinnou vegetáciou.
5. **Výskyt:** Jaseňovo-jelšové lesy lemujúce brehy riek a potokov v podhorských polohách, kde výškovo nadväzujú na vrbovo-topoľové lužné lesy nížin a pahorkatín.
6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**
  - vylúčiť regulácie, meliorácie a vodohospodárske úpravy a stavby vedúce k zrýchlenému odtoku vody z krajiny a k zamedzeniu záplav i poklesu hladiny podzemnej vod, v nevyhnutných prípadoch obnoviť vodný režim podmieňujúci existenciu týchto biotopov
  - na úpravu priestorovej výstavby použiť účelový výber, veľkosť obnovných prvkov by nemala presiahnuť 0,3 ha
  - zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia min o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov
  - v rámci výchovy porastov odstraňovať prímies kultivarov topoľa šlachteného
  - pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne)
  - robiť opatrenia na obnovenie dvojrstvovej štruktúry porastov
  - v rámci zásahov neodstraňovať krovinu, ak to nie sú invázne druhy krov a stromov
  - pri obnove neodstraňovať dreviny rastúce v toku, alebo v jeho bezprostrednom okolí
  - udržiavať terénne nerovnosti a tam, kde to nemôže ohroziť urbánne celky a stavby

* lesy s ochranným charakterom

- ponechávať mŕtve drevo v toku, a to aj v prípade, že spôsobí časovo a lokálne obmedzené záplavy (spomalenie odtoku vody)
- v obnovovaných porastoch zvýšiť zastúpenie jaseňa na cca 20 – 30 %

Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Porasty jelše sivej s prímiesou smreka, zriedkavo ďalších drevín na brehoch horských tokov v chladných údoliach. Pôdy sú piesočnaté, štrkovité až kamenisté. Typická je viacposchodová štruktúra, v krovinovom poschodí dominujú zmladené jedince jelše. V bylinnom podraste sa charakteristicky uplatňujú nitrofilné a hygromofilné druhy. V porastoch asociácie Piceo-Alnetum, stojacich na prechode k podmáčaným smrekovým lesom, je na kyslých mokrých až zbahnených glejových pôdach hojnejšia jelša lepkavá. Z bylín sa hojne objavuje druh *Calamagrostis villosa*. Asociácia *Cardamine amarae*-*Alnetum incanae* sa vyskytuje na lesných svahových prameniskách, na glejoch.

2. **Druhovú zloženie:** *Alnus glutinosa*, *A. incana*, *Corylus avellana*, *Fraxinus excelsior*, *Padus avium*, *Picea abies*, *Salix purpurea*, *Viburnum opulus*, *Aconitum firmum*, *Aegopodium podagraria*, *Anthriscus nitidus*, *Astrantia major*, *Caltha palustris* subsp. *laeta*, *Calamagrostis villosa*, *Cardamine amara*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Chrysosplenium alternifolium*, *Cicerbita alpina*, *Cirsium oleraceum*, *Crepis paludosa*, *Doronicum austriacum*, *Equisetum sylvaticum*, *Filipendula ulmaria*, *Geranium phaeum*, *Knautia maxima*, *Leucanthemum waldsteinii* (endemit), *Ligularia sibirica* (anexový druh), *Lysimachia nemorum*, *Matteuccia struthiopteris*, *Petasites albus*, *P. hybridus*, *Primula elatior*, *Silene dioica*, *Stellaria nemorum*, *Thalictrum aquilegifolium*, *Veratrum album*.

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0012*- *Brezová jelšina na fluvio-glaciálne*, 0013*- *Brezová jelšina na glejovej pôde*, 0911*- *Jelšina (jelše sivej)*
Uvedený druhý lesný typ s väčšou pravdepodobnosťou patrí do Ls7.4 Slatinné jelšové lesy - ide o porasty jelše lepkavej v terénnych zníženinách, kde spravidla celoročne stagnuje voda pri úrovni povrchu, alebo sú zaplavené niekoľko mesiacov stojatou povrchovou vodou. Hlbšie slatinno-rašelinové pôdy (gleje, organozemné gleje) sú ťažké a málo prevzdušnené. Typickým fyziognomickým znakom sú tzv. barlovité korene jelší, obnažené nad pôdny povrch. Niekedy však môže byť vymapovaný aj v blízkosti riek. Vtedy je potrebné posúdiť celkový charakter prostredia a návaznosť na biotop Ls1.4, v ktorom je zastúpená jelša sivá s prímiesou smreka na brehoch potokov.

4. **Poznámky k mapovaniu:** Mapujú sa všetky porasty so zachovaným druhovým zložením drevín, kde podiel jelší sivej je vyšší ako 45%, vrátane čiastočne zmenených porastov v prospech niektorých z pôvodných drevín. Podiel smreka obyčajného, jedle, borovice a smrekovca nesmie presiahnuť 50%. Redukované brehové porasty široké len niekoľko metrov mapujeme v komplexe s okolitou bylinnou vegetáciou.

5. **Výskyt:** Brezové jelšiny a jelšinové lesy lemujúce brehy riek a potokov v horských polohách, kde výskovo nadväzujú na jaseňovo-jelšové lesy. Nachádzajú sa v nadmorských výškach od 750 m do 1100 m n.m.

6. Špecifické manažmentové opatrenia:

- vylúčiť regulácie, meliorácie a vodohospodárske úpravy a stavby vedúce k zrýchlenému odtoku vody z krajiny a k zamedzeniu záplav i poklesu hladiny podzemnej vod
- dodržať viacvrstvové usporiadanie, v krovitej vrstve sa môže nachádzať aj baza čierna a strapcovitá
- na úpravu priestorovej výstavby použiť účelový výber, veľkosť obnovných prvkov by nemala presiahnuť 0,3 ha
- zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia minimálne o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne)
- v rámci zásahov neodstraňovať kroviny, ak to nie sú invázne druhy krov a stromov
- pri obnove neodstraňovať dreviny rastúce v toku, alebo v jeho bezprostrednom okolí
- udržiavať terénne nerovnosti a tam, kde to nemôže ohroziť urbánne celky a stavby, ponechávať mŕtve drevo v toku, a to aj v prípade, že spôsobí časovo a lokálne obmedzené záplavy (spomalenie odtoku vody)

* lesy s ochranným charakterom

LS2.3.1 Dubovo-hrabové lesy lipové – časť A

1. **Štruktúra a ekológia:** Porasty dubov, líp a javorov s prímiesou jedle (v niektorých lesných typoch môže byť jedľa aj dominantná). Oproti iným skupinám dubovo-hrabových lesov je hrab menej zastúpený. Buk možno považovať za autochtónnu drevinu s nižším zastúpením než vo väčšine 4. vegetačného stupňa. V tejto podjednotke sa smrek prirodzene nevyskytuje. Typické sú hlbšie pôdy na flyši, často s prekryvmi sprašových hĺn a pravidelné, nie príliš strmé svahy. Pozoruhodné je zloženie podrastu, kde dominujú mezofytné a mezotrofné druhy a prelínajú sa sprievodcovia dubín s chladnomilnejšími prvkami. Diverzita drevín i bylinného podrastu je vysoká.
2. **Druhové zloženie:** *Abies alba*, *Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*, *Corylus avellana*, *Lonicera xylosteum*, *L. nigra*, *Picea abies*, *Populus tremula*, *Quercus petraea* agg., *Q. robur* agg., *Sorbus aucuparia*, *Tilia cordata*, *Tilia platyphyllos*, *Fagus sylvatica*, *Fraxinus excelsior*, *Ulmus* sp., *Cerasus avium*, *Aegopodium podagraria*, *Astrantia major*, *Carex digitata*, *C. pilosa*, *Dryopteris filix-mas*, *Fragaria vesca*, *Hepatica nobilis*, *Galium schultesii*, *Gentiana asclepiadea*, *Lathyrus vernus*, *Luzula luzuloides*, *L. pilosa*, *Maianthemum bifolium*, *Melampyrum nemorosum*, *Melica nutans*, *Melittis melisophyllum*, *Mycelis muralis*, *Oxalis acetosella*, *Phyteuma spicatum*, *Poa nemoralis*, *Prenanthes purpurea*, *Pulmonaria officinalis* agg., *Ranunculus auricomus* agg., *Sanicula europaea*, *Stellaria holostea*, *Symphytum tuberosum*, *Thalictrum aquilegifolium*, *Viola reichenbachiana*.
3. **Lesnícka typológia:**
  - Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 4331- *Suchá kotlinová jedľová dúbrava*, 4332- *Svetlomilná kotlinová jedľová dúbrava*, 4333- *Živná kotlinová jedľová dúbrava*, 4411- *Cesnaková kotlinová jedľová dúbrava s lipou*, 4412- *Hluchavková kotlinová jedľová dúbrava s lipou*
  - Dubové lesy a ich jednotlivé podjednotky sú často od seba ťažko odlišiteľné na úrovni lesných typov, preto doporučujeme sa opierať o jednoznačné zaradenie fytoecologickými metódami. Platí to pre všetky lesy s dominanciou dubov.
4. **Poznámky k mapovaniu:** Mapujeme lesy a maloplošné fragmenty, kde je podiel dubov viac ako 30%, pričom spolu s jedľou, lipou malolistou, lipou veľkolistou, javorom horským, javorom mliečnym, brestom horským a jaseňom štíhlym musia mať podiel vyšší ako 50%. Pôvodné nenarušené porasty sa prakticky nezachovali, dnešné lesy majú často nízky tvar alebo sú premenené na smrekové a borovicové monokultúry. Pri nízkom lese sa mapujú aj porasty s drevinovým zložením posunutým v prospech drevín znášajúcich výmladkové hospodárenie (lipa, hrab, osika, breza, lieska), pričom rozhoduje zachovanosť bylinnej synúzie.
5. **Výskyt:** Výskyt biotopu sa na území Slovenska predpokladá len na rozhraní Levočských vrchov a Hornádskej kotliny. Teoreticky by mal byť podmienený predovšetkým klimaticky. Klimatické ukazovatele dostatočne nepotvrdzujú výraznú odlišnosť predmetného územia od normálu, existencia celej jednotky je preto diskutabilná. Súčasný stav môže byť do určitej miery výsledkom dlhodobej ľudskej činnosti.
6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**
  - neuplatňovať spôsoby hospodárenia vytvárajúce predpoklady na šírenie invázných druhov drevín
  - pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
  - zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia minimálne o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 20 rokov
  - využitie geneticky vhodnej prirodzenej obnovy
  - postupnými zásahmi znížiť zastúpenie nepôvodných drevín (najmä smreka, borovice a invázných drevín)
  - podporovať zastúpenie dubov a líp, prípadne aj hraba obyčajného
  - výmladkové lesy neprevádzať na vysoký tvar lesa
  - v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 10 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu.
  - udržiavať rozvoľnenejšiu štruktúru porastov, ak to dovoľujú podmienky
  - pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm)
  - v ochranných lesoch ponechať bez zásahu (prípustné je odstraňovanie stanovištne nepôvodných druhov drevín)

Ls2.3.2 – Dubovo-hrabové lesy lipové - časť B

1. **Štruktúra a ekológia:** Dubovo-hrabové lesy lipové s prirodzeným zastúpením (ale nie prevahou) smreka tvoria prechod medzi podjednotkami Ls2.3.1 a Ls2.3.3. Reliéf a pôdne prostredie sú podobné ako v podjednotke Ls2.3.1, ale kontrast druhov rôznych ekologických a chorologických skupín nie je taký výrazný. Z uvedeného dôvodu je prakticky veľmi ťažko mapovateľná a je nutné sa zamyslieť nad jej opodstatnenosťou.
2. **Druhové zloženie:** *Abies alba*, *Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*, *Fagus sylvatica*, *Fraxinus excelsior*, *Corylus avellana*, *Lonicera xylosteum*, *L. nigra*, *Picea abies*, *Pinus sylvestris*, *Populus tremula*, ***Quercus petraea* agg.**, ***Q. robur* agg.**, *Sorbus aucuparia*, *Tilia cordata*, *Aegopodium podagraria*, *Astrantia major*, *Carex digitata*, *C. pilosa*, *Dryopteris filix-mas*, *Fragaria vesca*, *Hepatica nobilis*, *Galium schultesii*, *Gentiana asclepiadea*, *Lathyrus vernus*, *Luzula luzuloides*, *L. pilosa*, *Maianthemum bifolium*, *Melampyrum nemorosum*, *Melica nutans*, *Melittis melissophyllum*, *Mycelis muralis*, *Oxalis acetosella*, *Phyteuma spicatum*, *Poa nemoralis*, *Prenanthes purpurea*, *Pulmonaria officinalis* agg., *Ranunculus auricomus* agg., *Sanicula europaea*, *Stellaria holostea*, *Symphytum tuberosum*, *Thalictrum aquilegifolium*, *Viola reichenbachiana*
3. **Lesnícka typológia:**
  - Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s menšou pravdepodobnosťou (za určitých podmienok) patria do daného biotopu: 4315- Vlhká typická bučina, 4331- Suchá kotlinová jedľová dúbrava, 4332- Svetlomilná kotlinová jedľová dúbrava, 4333- Živná kotlinová jedľová dúbrava, 4411- Cesnaková kotlinová jedľová dúbrava s lipou, 4412- Hluchavková kotlinová jedľová dúbrava s lipou
4. **Poznámky k mapovaniu (L, P):** Mapujeme len prirodzené spoločenstvá a maloplošné fragmenty, kde je podiel dubov aspoň 30%, pričom spolu s jedľou, lipou malolistou, lipou veľkolistou, javorom horským, javorom mliečnym, brestom horským a jaseňom štíhlym musia mať podiel vyšší ako 50%.
5. **Výskyt:** S pomerne malou mierou pravdepodobnosti na rozhraní vnútrohorských kotlín a priľahlých pohorí, prípadne v kotlinách samotných (Hornádska, Turčianska a podobne).
6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**
  - pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
  - zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia minimálne o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 20 rokov
  - využitie geneticky vhodnej prirodzenej obnovy
  - postupnými zásahmi znížiť zastúpenie nepôvodných drevín (najmä smreka, borovice)
  - podporovať zastúpenie dubov a líp, prípadne aj hraba obyčajného
  - výmladkové lesy neprevádzať na vysoký tvar lesa
  - v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dozitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 10 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu
  - udržiavať rozvoľnenejšiu štruktúru porastov, ak to dovoľujú podmienky
  - pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať hrubé minimálne 20m³/ha mŕtveho dreva
  - v ochranných lesoch ponechať bez zásahu (prípustné je odstraňovanie stanovištne nepôvodných druhov drevín)
  - využitie geneticky vhodnej prirodzenej obnovy

Ls2.3.3. Dubovo hrabové lesy lipové – časť C

1. **Štruktúra a ekológia:** Kotlinové smrekové lesy – prirodzené mezotrofné smrečiny s borovicou a vtrúsenou lipou malolistou a jarabinou vtáčou. Dub je už zriedkavý. Stojá na prechode dubovo-hrabových lesov lipových k smrekovým a jedľovo – smrekovým lesom.
2. **Druhové zloženie:** *Corylus avellana*, *Lonicera xylosteum*, ***Picea abies***, ***Pinus sylvestris***, *Quercus robur* agg., *Sorbus aucuparia*, *Tilia cordata*, *Dryopteris filix-mas*, *Fragaria vesca*, *Galium schultesii*, *Hieracium murorum*, *Lathyrus*

vernus, Luzula luzuloides, L. pilosa, Maianthemum bifolium, Melica nutans, Mycelis muralis, Oxalis acetosella, Poa nemoralis, Ranunculus auricomus agg., Stellaria holostea.

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 4321- *Vlhká smreková Borina vst.*, 4322- *Živná smreková Borina vst.*

4. **Poznámky k mapovaniu:** Mapujeme len prirodzené porasty s podielom borovice lesnej, smreka obyčajného, lipy malolistej, lipy veľkolistej, bresta horského, jaseňa štíhleho, javora mliečného, javora horského a dubov viac ako 40%. Podiel smreka obyčajného nesmie presiahnuť 30% a borovice lesnej 40%. V mnohých prípadoch je ich rozlíšenie od pestovaných smrekových monokultúr, ktoré nemapujeme, obťažné (kategória B). Je potrebné rozlíšiť ich aj od podobných jedľovo-smrekových lesov (**Ls8**), s ktorými môžu susediť.

5. **Výskyt :** Ako regionálne špecifikum len v Liptovskej a Popradskej kotline.

6. Špecifické manažmentové opatrenia:

- využitie geneticky vhodnej prirodzenej obnovy
- prioritné využitie podrastového hospodárskeho spôsobu, pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
- postupná úprava drevinového zloženia k prirodzenejšiemu stavu (zníženie zastúpenia smreka, borovice)
- podporovať zastúpenie dubov a líp, prípadne aj hraba obyčajného
- zlepšenie štruktúry porastov (horizontálna a vertikálna diferenciácia)
- dostatočná ochrana mladín pred zverou
- zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia minimálne o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 20 rokov
- v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 10 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu
- udržiavať rozvoľnenejšiu štruktúru porastov, ak to dovoľujú podmienky
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm
- v ochranných lesoch ponechať bez zásahu (prípustné je odstraňovanie stanovištne nepôvodných druhov drevín)

Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Najxerofilnejšie dubové lesy vyskytujúce sa na výslunných expozíciách v teplých a suchých oblastiach, najčastejšie na karbonátoch a bázických horninách. Zaberajú extrémnejšie reliéfové tvary s plytkými pôdami typu rendzín a rankrov. V typickej podobe sú to rozvoľnené porasty duba plstnatého a teplomilných krov dosahujúcich výškou stromovú úroveň. Vo vyšších a chladnejších polohách sa významnejšie uplatňuje dub zimný. Jednotka často tvorí komplex so xerotermofilnými travinnými spoločenstvami a charakteristická je veľká druhová diverzita v krovinovej a bylinnej vrstve. Porasty tohto biotopu sú tvorené prevažne jednou až dvoma vrstvami drevín, kde v hornej vrstve dominuje dub plstnatý a dub zimný, v spodnej vrstve sa môže vyskytovať hrab obyčajný, javor poľný, jarabina brekyňa s jarabinou mukuňou. Na najextrémnejších stanovištiach všetky spomenuté dreviny obyčajne vytvárajú jednu vrstvu s prípadne i ďalšími teplomilnými druhmi, ktoré sú schopné znášať i dlhotrvajúce obdobie nedostatku vody v pôde.

2. **Druhové zloženie:** *Cornus mas, Fraxinus ornus, Quercus petraea agg., Q. pubescens agg., Sorbus torminalis, Viburnum lantana.* Bylinný podrast: *Brachypodium pinnatum, Carex humilis, C. michelii, Clematis recta, Dictamnus albus, Festuca pallens, F. pseudodalmatica, Galium glaucum, Geranium sanguineum, Himantoglossum adriaticum, Inula hirta, Limodorum abortivum, Lithospermum purpureoaceruleum, Melica uniflora, Melittis melissophyllum, Ophrys apifera, Orchis purpurea, Sesleria albicans, Silene nemoralis, Stachys recta, Tithymalus epithymoides, Veronica teucrium, Vincetoxicum hirundinaria, Viola hirta.*

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného bio-

topu: 1310*- Suchá hrabová dúbrava na rôznych horninách, 1601*- Skalné-sutinové stepi, 1602*- Drieňová dúbrava s dubom plstnatým, 1603- Drieňová dúbrava s hrabom, 1604- Drieňová dúbrava s javorom, 2317*- Silno skeletnatá vápencová buková dúbrava, 2601*- Drieňová dúbrava s bukom, 2611*- Extrémna dealpínska buková dúbrava, 2612*- Trávnatá dealpínska buková dúbrava

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s menšou pravdepodobnosťou (za určitých podmienok) patria do daného biotopu: 2316*- Slaboskeletnatá vápencová buková dúbrava, 2317*- Silno skeletnatá vápencová buková dúbrava

4. **Poznámky k mapovaniu:** Dubiny s dubom plstnatým boli v minulosti zmenené vypaľovaním a pastvou. Mapujeme najmä porasty charakteru lesa, toleruje sa však aj nižší zápoj stromovej zložky a vyššia účasť krov. Podiel duba plstnatého, duba zimného, duba cerového by mal byť vyšší ako 40%. Podiel hraba obyčajného a borovice by nemal presiahnuť 40%.

5. **Výskyt:** Južné predhoria Západných Karpát do nadmorskej výšky 400 – 600 m, fragmentárne vo vnútrokarpatských kotlinách a pohoriach.

6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**

- zachovať alebo zvýšiť podiel duba plstnatého v druhovej skladbe porastov
- podporovať vhodné spôsoby obnovy porastov s maximálnym podielom prirodzenej obnovy
- ponechať rozvoľnený charakter porastov, zachovať menšie plôšky o veľkosti < 0,2ha trvalo odlesnené (pozostatky po bývalej pastve alebo trvalo odlesnené časti na extrémnych stanovištiach – ako sú skaly, extrémne sklonité terény, sutiny a pod.
- vzhľadom na citlivosť a ohrozenosť biotopu snažiť sa o čo najmenšie zásahy v prípade zodpovedajúcej drevinovej skladby, v ochranných lesoch ponechať bez zásahu (prípustné je odstraňovanie stanovištne nepôvodných druhov drevín)
- znižovať podiel nepôvodných drevín, najmä invázných drevín, borovice čiernej a borovice lesnej, prípadne jaseňa mannového
- neuplatňovať spôsoby hospodárenia vytvárajúce predpoklady na šírenie invázných druhov drevín
- pri obhospodovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
- zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia minimálne o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov
- výmladkové lesy neprevádzkať na vysoký tvar lesa
- v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu a minimálne 5 hrubých stromov (je žiaduce, aby to boli dutinové stromy, prípadne inak narušené alebo „poškodené“ stromy) z prirodzenej drevinovej skladby tohto typu biotopu
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté kónary, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm

Ls3.2 Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku

1. **Štruktúra a ekológia:** Xerotermofilné zapojené lesy duba letného, duba jadranského a ďalších dubov s prímiesou teplomilných javorov (*Acer tataricum*, *A. campestre*) a brešta (*Ulmus minor*). Vyskytujú sa v sprašových pahorkatinách južného Slovenska, na starých riečnych terasách nížin, veľmi vzácne na alkalických a mierne kyslých pieskoch. Viazu sa na hlboké pôdy typu černoze a hnedozemí s dostatkom vápnika, ale aj voľnejšie viazaných iónov soli. Typické sú ploché tvary reliéfu alebo len mierne svahy. Floristicky sú to bohaté spoločenstvá, v nenarušenom stave s bohatým podrastom krovín a charakteristickou prítomnosťou lesostepných prvkov znášajúcich v letných mesiacoch vysychanie pôdy a súčasne aj alkalickú pôdnu reakciu.

2. **Druhové zloženie:** Z drevín sa okrem dominantných dubov *Quercus robur* agg. (najmä *Quercus pedunculiflora*), *Quercus virgiliana*, *Quercus cerris*, *Quercus frainetto* vyskytujú *Acer campestre*, *A. tataricum*, *Cornus mas*, *Lonicera xylosteum*, *Ulmus minor*. V nedrevnatom podraze sú zastúpené *Carex michelii*, *Convallaria majalis*, *Cruciat*

* lesy s ochranným charakterom

laevipes, Dactylis polygama, Dictamnus albus, Festuca heterophylla, F. rupicola, Iris variegata, Lathyrus lacteus, Lithospermum purpureocaeruleum, Melica picta, Serratula tinctoria a na pieskoch *Carex fritschii*.

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0961*-*Vápnité brestové porasty*, 0962*-*Extrémne porasty na riečnych nivách*, 1307-*Mrvicová hrabová dúbrava na spraši*

4. **Poznámky k mapovaniu:** V súčasnosti sú pôvodné a nenarušené porasty veľmi vzácne. Mapujeme aj maloplošné fragmenty so zachovaným podrastom. V zložení stromovej zložky môžu byť posuny. Pri mapovaní sa toleruje aj prímies cudzích, nepôvodných drevín, ale edifikátorom biotopu musia byť pôvodné dreviny. Podiel duba letného (duba cerového, prípadne aj duba zimného) by mal dosahovať aspoň 40%, pričom spolu s brestom poľným, lipou malolistou, čerešňou vtáčou, javorom poľným, hrabom a osikou by mal byť vyšší ako 60 %. Podiel hraba by nemal byť vyšší ako 40%.

5. **Výskyt:** Skupina ponticko-panónskych dubových lesov má na našom území severozápadnú hranicu areálu výskytu. Mnohé stanovišťa boli premenené na poľnohospodársku pôdu. Najzachovanejšie porasty sa udržali v NPR Dubník a v Martinskom lese pri Senci.

6. Špecifické manažmentové opatrenia:

- porasty obnovovať podrastovými hospodárskymi spôsobmi, pričom je potrebné zamedziť šíreniu invázných drevín
- znižovať podiel nepôvodných, najmä invázných drevín
- robiť opatrenia na obnovenie dvoj- a viacvrstvovej štruktúry porastov
- v rámci výchovných zásahov odstraňovať prímies stanovištne nevhodných a invázných drevín
- ponechať rozvoľnený charakter porastov, zachovať menšie plôšky o veľkosti < 0,2ha trvalo odlesnené (pozostatky po bývalej pastve alebo trvalo odlesnené časti na extrémnych stanovištiach – ako sú skaly, extrémne sklonité terény, sutiny a pod.)
- pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
- zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia minimálne o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov
- výmladkové lesy neprevádzkať na vysoký tvar lesa
- podporovať hrubé a zvlášť cenné stromy, hrubé mŕtve drevo ponechať v porastoch
- v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dozretie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu a min 5 hrubých stromov (je žiaduce, aby to boli dutinové stromy, prípadne inak narušené alebo „poškodené“ stromy) z prirodzenej drevinovej skladby tohto typu biotopu
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm
- v ochranných lesoch ponechať bez zásahu (prípustné je odstraňovanie stanovištne nepôvodných druhov drevín)

Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Edaficky podmienené, floristicky bohaté dubiny, ktoré sú charakteristické pre vnútrokarpat-ské kotliny, kde sa viažu na plošiny a mierne svahy pahorkatín s príkrovmi sprašových hĺn a ílov a s ilimerizovanými hnedozemnými pôdami až pseudoglejmi. Okrem dubov je často aj prítomná borovica a breza. V podraсте sa vyskytujú prvky dubín, mezofilné, ale tiež acidofilné druhy. Typické sú druhy ťažkých pôd znášajúce zamokrenie a vysušenie.

2. **Druhové zloženie:** Z drevín sa okrem dominantných dubov *Quercus robur*, *Q. petraea* a krušiny jelšovej *Frangula alnus* môžu vyskytnúť *Corylus avellana* a *Pinus sylvestris*. V nedrevnatej synúzii podrastu sú zastúpené *Betonica officinalis*, *Carex montana*, *Dianthus superbus*, *Galium boreale*, *Lathyrus niger*, *Luzula luzuloides*, *Melica picta*, *Molinia arundinacea*, *Potentilla alba*, *Pulmonaria murini*, *Ranunculus polyanthemus*, *Serratula tinctoria*, *Vicia cassubica*.

* lesy s ochranným charakterom

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 2313- *Oglejená buková dúbrava*
- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s menšou pravdepodobnosťou (za určitých podmienok) patria do daného biotopu: 0004- *Krušinová brezová dúbrava*

4. **Poznámky k mapovaniu:** Všetky porasty so zachovaným drevinovým zložením, kde podiel dubov je vyšší ako 50 %. Tolerujú sa aj posuny v drevinovej skladbe, ale musí byť zachovaný základný charakter podrastu.

5. **Výskyt:** Skupina dubových nátržníkových lesov sa vyskytuje v kolínnom až nižšom horskom stupni v nadmorských výškach 150 – 600 m n. m., najčastejšie vo vnútrokarpatských kotlinách a nížinách.

6. Špecifické manažmentové opatrenia:

- vylúčiť regulácie, meliorácie a vodohospodárske úpravy a stavby vedúce k zrýchlenému odtoku vody z krajiny a poklesu hladiny podzemnej vody, v nevyhnutných prípadoch obnoviť vodný režim podmieňujúci existenciu týchto biotopov
- v maximálnej miere využívať účelový výber; pri obhospodovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 0,5 ha nepravidelných tvarov
- robiť opatrenia na obnovenie dvoj a viacvrstvovej štruktúry porastov
- v rámci výchovných zásahov odstraňovať nadmernú prímes borovice, hraba, brezy a iné stanovištne nevhodné dreviny
- podporovať hrubé a zvlášť cenné stromy; hrubé mŕtve drevo ponechať v porastoch
- v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu a min 5 hrubých stromov (je žiaduce, aby to boli dutinové stromy, prípadne inak narušené alebo „poškodené“ stromy) z prirodzenej drevinovej skladby tohto typu biotopu
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté kónare, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm
- nenarušiť lokálne zmeny reliéfu (vyvýšeniny, znížneniny, depresie medzi pieskovými dunami)

Ls3.5.1 – Subkontinentálne kyslé lesy dubové – časť A

1. **Štruktúra a ekológia:** Zväčša odrastenejšie, acidofilné dubové lesy na minerálne chudobných silikátových horninách (kremence, ruly, žuly, granodiority, ryolity, prípadne aj andezity), stredne hlbokých až plytkých pôdach typu oligotrofných kambizemí, resp. rankrov. V drevinovej skladbe prevláda dub zimný, rôzne veľká je prímes borovice, v 2. lvs pristupuje buk. Bylinná synúzia má trávnatý charakter, na extrémnejších skalnatých miestach sú drobné kríčky, napr. *Lembotropis nigricans*, *Calluna vulgaris*. Bohato vyvinuté je poschodie machov a lišajníkov. Porasty sú obyčajne jednovrstvové až dvojvrstvové, kde v hornej vrstve sa nachádza dub zimný (menej dub letný) s bukom a v podúrovni hrab s javorom poľným, brestom poľným a prípadne inými vtrúsenými drevinami, vo výmladkových porastoch býva štruktúra jednovrstvová. Biotopy tohto typu majú sklon k premenám na čisté ceriny prípadne v druhom vegetačnom stupni na hrabiny (flyš).

2. **Druhové zloženie:** *Betula pendula*, *Fagus sylvatica*, *Pinus sylvestris*, ***Quercus petraea* agg.**, *Q. robur* agg., **bylinný podrast:** *Anthericum ramosum*, *Avenella flexuosa*, *Calamagrostis arundinacea*, *Calluna vulgaris*, *Dianthus carthusianorum*, *Festuca ovina*, *Genista germanica*, *G. tinctoria*, *Hieracium lachenalii*, *H. murorum*, *Luzula luzuloides*, *Melampyrum pratense*, *Pilosella officinarum* agg., *Poa nemoralis*, *Silene nutans*, *Teucrium scorodonia*, *Vaccinium myrtillus*, *Veronica officinalis*, *Steris viscaria*

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 1112- *Dúbrava normálneho vzrastu*, 1113- *Dúbrava s bukom*, 1114- *Kostravová dúbrava na pieskoch*, 1115- *Kostravovo-lipnicová produkčná dúbrava na pieskoch*, 2102- *Metlicovo-čučoriedková kyslá dubová bučina nst*, 2103- *Chlpaňová kyslá dubová bučina nst*, 2301- *Zakyslená buková dúbrava*

4. **Poznámky k mapovaniu:** Všetky biotopy so zachovanou drevinovou skladbou. Porasty s prevahou borovice, ktoré sú reliktného charakteru, mapujeme ako jednotku **Ls6.1** v rámci kyslomilných borovicových a dubovo-borovicových lesov. Pre zaradenie do biotopu je rozhodujúca neúčast' cera v 2. vegetačnom stupni a hraba max. do 40 % a maximálne zastúpenie borovice, smrekovca, brezy a osiky do 40 %. Podiel duba zimného by mal byť vyšší ako 45%. Na viatych pieskoch je možné zastúpenie aj borovice lesnej a na živnejších stanovištiach aj podiel buka. Podiel hraba, brezy a osiky by nemal presiahnuť 40%.
5. **Výskyt:** Mozaikovito, na malých plochách, na vhodných stanovištiach v nadmorských výškach 250 – 500 (700) m n. m., v orografických celkoch Ipel'ská kotlina, Košická kotlina, Krupinská planina, Lučenská kotlina, Malá Fatra, Malé Karpaty, Pohronský Inovec, Považský Inovec, Revúcka vrchovina, Rimavská kotlina, Slanské vrchy, Štiavnické vrchy, Tribeč, Vihorlatské vrchy a Volovské vrchy.
6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**
- zamedziť expanzii duba cerového, hraba a brezy na úkor duba zimného
  - v ochranných lesných typoch dôsledne dodržiavať ich protieróznou funkciu
  - robiť opatrenia na obnovenie dvoj a viacvrstvovej štruktúry porastov
  - v maximálnej miere využívať účelový výber
  - robiť opatrenia na obnovenie dvoj a viacvrstvovej štruktúry porastov
  - v rámci výchovných zásahov odstraňovať nadmernú prímies borovice, hraba, brezy a iné stanovištne nevhodné dreviny
  - podporovať hrubé a zvlášť cenné stromy; hrubé mŕtve drevo ponechať v porastoch
  - v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu a min 5 hrubých stromov (je žiaduce, aby to boli dutinové stromy, prípadne inak narušené alebo „poškodené“ stromy) z prirodzenej drevinovej skladby tohto typu biotopu
  - z dôvodu vyrovnania živinovej kapacity stanovišťa pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm

Ls3.5.2 – časť B Sucho a kyslomilné dubové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Edaficky podmienené xerofilné acidofilné dubiny na minerálne chudobných silikátových horninách (kremence, ruly, žuly, granodiority, ryolity, prípadne aj andezity), plytkých rankroch, vyskytujúce sa na extrémnych reliéfnych tvaroch (strmé skalnaté svahy, bralá, hrebene) a južných expozíciách. Vo floristicky chudobných, rozvoľnených, nízkych porastoch dubov s rôzne veľkou prímiesou borovice a veľmi vzácne aj buka sa typicky uplatňujú drobné kríčky, napr. *Genista pilosa*, *Lembotropis nigricans*, *Calluna vulgaris*. Bohato vyvinuté je aj poschodie machov a lišajníkov.
2. **Druhové zloženie:** Drevinová zložka je pomerne chudobná. Okrem dominantného duba zimného *Quercus petraea* agg. sa vyskytujú *Betula pendula*, *Fagus sylvatica*, *Pinus sylvestris*. V nedrevnatom podraсте dominujú sucho a kyslomilné druhy *Acetosella multifida* agg., *Agrostis vinealis*, *Anthericum ramosum*, *Avenella flexuosa*, *Calluna vulgaris*, *Dianthus carthusianorum*, *Festuca ovina*, *Genista pilosa*, *Jasione montana*, *Linaria genistifolia*, *Luzula luzuloides*, *Melampyrum pratense*, *Pilosella officinarum* agg., *Sedum sexangulare*, *Teucrium scorodonia*, *Thymus praecox*, *Steris viscaria*.
3. **Lesnícka typológia:**
- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 1111*- *Dúbrava obmedzeného vzrastu*, 2101*- *Machová kyslá dubová bučina nst*
4. **Mapujeme:** Všetky biotopy so zachovanou drevinovou skladbou s podielom duba zimného aspoň 40 %.
5. **Výskyt:** Tieto biotopy sa zväčša nachádzajú v tých geomorfologických jednotkách karpatského oblúka na Juhozápadnom Slovensku, ktoré buď bezprostredne susedia s Panónskou nížinou, alebo priamo do nej vbiehajú v nadmorských výškach 250 – 600 m n. m.

* lesy s ochranným charakterom

6. Špecifické manažmentové opatrenia:

- robiť opatrenia na obnovenie dvojvrstvovej štruktúry porastov
- v rámci výchovných zásahov, ak to stav porastov dovoľí odstraňovať nadmerné zastúpenie borovice, brezy a iných stanovištno nevhodných drevín
- podporovať hrubé a zvlášť cenné stromy; hrubé mŕtve drevo ponechať v porastoch
- v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu a minimálne 5 hrubých stromov (je žiadúce, aby to boli dutinové stromy, prípadne inak narušené alebo „poškodené“ stromy) z prirodzenej drevinovej skladby tohto typu biotopu
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne)
- v ochranných lesoch ponechať bez zásahu (prípustné je odstraňovanie stanovištno nepôvodných druhov drevín)

Ls3.6 Vlhko a kyslomilné brezovo-dubové lesy

- Štruktúra a ekológia:** Porasty dubov lokalizované v terénnych depresiách nížin a pahorkatín s rôzne veľkou prímесou brezy a v Borskej nížine aj so zastúpením borovice sosny a jelše lepkavej. Porasty sú edaficky podmienené, na jar a v lete počas dažďov ovplyvňované stagnujúcou dažďovou vodou. V suchom období acidofilné pseudoglejové pôdy vysychajú, prejavuje sa proces podzolizácie. V hlbších zníženinách vplyvom zvýšenej hladiny spodnej vody dochádza k tvorbe slatiny, pričom tieto lokality už môžu tvoriť plynulý prechod k biotopu národného významu Ls7.4 Slatinné jelšové lesy. Pôvodné porasty sú viacposchodové, v krovinovom poschodí je častým druhom *Frangula alnus*. V bylinnom poschodí je charakteristickým znakom dominantné zastúpenie druhu *Molinia arundinacea* v sprievode acidofilných, vlhkomilných, niekedy aj slatinných druhov.
- Druhové zloženie:** Z drevín by mal byť dominantný dub letný *Quercus robur* s častou prímесou briez *Betula pendula*, *B. pubescens* a krušiny jelšovej *Frangula alnus*. Ďalej sú to *Populus tremula*, *Quercus petraea*, *Sorbus aucuparia*. Z bylín a tráv sú zastúpené vlhko a zároveň kyslomilné druhy: *Carex brizoides*, *Deschampsia cespitosa*, *Dryopteris carthusiana*, *Hippochaete hyemalis*, *Lysimachia vulgaris*, *Molinia arundinacea*, *Potentilla erecta*, *Scutellaria galericulata*, *Thelypteris palustris*.
- Lesnícka typológia:**
  - Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0001- Papradková brezová dúbrava, 0002- Bezkolencová brezová dúbrava, 0003- Metlicová brezová dúbrava, 0004- Krušinová brezová dúbrava
- Poznámky k mapovaniu:** Maloplošné biotopy, dnes zachované len vo veľmi narušených fragmentoch. Mapujeme aj zmenené porasty s prevahou brezy. Spravidla sa dajú mapovať ako komplex jednotiek. Podiel duba zimného, duba letného by mal byť aspoň 35%. Dub letný, dub zimný spolu s jelšou a brezou by mali mať podiel vyšší ako 50%.
- Výskyt:** Prevažne na podloží kremitých pieskov v Borskej nížine.
- Špecifické manažmentové opatrenia:**
  - vylúčiť regulácie, meliorácie a vodohospodárske úpravy a stavby vedúce k zrýchlenému odtoku vody z krajiny a poklesu hladiny podzemnej vody, v nevyhnutných prípadoch obnoviť vodný režim podmieňujúci existenciu týchto biotopov
  - nepoužívať plantážny spôsob hospodárenia s odsunom pôdnych horizontov do depónií
  - zabrániť nadmernej výsadbe borovice lesnej a šíreniu jelše, brezy
  - pri vykonávaní hospodárskych opatrení prednostne odstraňovať invázne dreviny pri zachovaní prirodzeného zakmenenia
  - dubové porasty obnovovať maloplošnými formami podrastového hospodárskeho spôsobu s obnovnými prvkami nepravidelných tvarov do veľkosti plochy 0,5 ha
  - v maximálnej miere využívať účelový výber; pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 0,5 ha nepravidelných tvarov

- podporávať hrubé a zvlášť cenné stromy; hrubé mŕtve drevo ponechať v porastoch
- v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dožitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu a minimálne 5 hrubých stromov (je žiadúce, aby to boli dutinové stromy, prípadne inak narušené alebo „poškodené“ stromy) z prirodzenej drevinovej skladby tohto typu biotopu
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm
- nenarušiť lokálne zmeny reliéfu (vyvýšeniny, zníženiny, depresie medzi pieskovými dunami)

Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Azonálne, edaficky podmienené spoločenstvá zmiešaných javorovo-jaseňovo-lipových lesov prevažne ochranného charakteru na svahových, úžlabinových a roklinových sutinách. Vyskytujú sa na vápencovom podloží alebo na minerálne bohatších silikátových horninách. Pôdy sú hlbšie s vysokým obsahom skeletu, bohaté na živiny a veľmi dobrou mineralizáciou humusu. Veľkú diverzitu drevín zvyšuje prímies druhov z kontaktných zónálnych spoločenstiev. Krovinové poschodie je bohato vyvinuté. V synúzii bylín sa dominantne uplatňujú nitrofilné a heminitrofilné druhy. Vďaka špecifickým podmienkam a druhej rozmanitosti lesných drevín sa spravidla jedná o štruktúrne bohaté porasty s rôznym stupňom zápoja, avšak vplyv zveri a spôsob hospodárenia v minulosti mohol podmieniť aj vznik porastov jednoetážových prípadne výmladkových.

2. **Druhové zloženie:** *Abies alba*, *Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*, *Carpinus betulus*, *Fagus sylvatica*, *Fraxinus excelsior*, *Picea abies*, *Quercus petraea*, *Ribes alpinum*, *Taxus baccata*, *Tilia cordata*, *T. platyphyllos*, *Ulmus glabra*.
Bylinný podrast *Aconitum moldavicum* (endemit), *A. variegatum*, *A. vulparia*, *Actaea spicata*, *Alliaria petiolata*, *Aruncus vulgaris*, *Campanula rapunculoides*, *Chelidonium majus*, *Clematis alpina*, *Cortusa matthioli*, *Cystopteris montana*, *C. sudetica*, *Geranium robertianum*, *Hesperis matronalis* subsp. *nivea* (endemit), *Lamium maculatum*, *Lunaria rediviva*, *Mercurialis perennis*, *Phyllitis scolopendrium*, *Polystichum aculeatum*, *Urtica dioica*.

3. **Lesnícka typológia:**

- Lesné typy, ktoré z hladiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 1501*- *Zádušníková hrabová javorina nst*, 1502*- *Cesnačková hrabová javorina nst*, 2501*- *Kamenitá hrabová javorina vst*, 2502*- *Hluchavková hrabová javorina vst*, 2503*- *Zádušníková hrabová javorina vst*, 3401*- *Chlpaňovo-bažanková dubová bučina s lipou*, 3402- *Medničkovno-bažanková dubová bučina s lipou*, 3501*- *Balvanovitá lipová javorina nst*, 3502*- *Kamenitá lipová javorina nst*, 3503*- *Rancesnaková hrebeňová lipová javorina nst*, 3504*- *Vápencová lipová javorina nst*, 3505- *Mesačnicová podsvahová lipová javorina nst*, 3506*- *Marinková živná lipová javorina nst*, 3507*- *Ostricová lipová javorina nst*, 4406*- *Kamenitá lipová bučina*, 4501*- *Balvanovitá lipová javorina vst*, 4502*- *Kamenitá lipová javorina vst*, 4503*- *Vápnitá lipová javorina vst*, 4504*- *Mesačnicová lipová javorina vst*, 4505*- *Zubačková lipová javorina vst*, 4506*- *Rancesnaková hrebeňová lipová javorina vst*, 5403*- *Kamenitá buková javorina nst*, 5404*- *Mesačnicová buková javorina nst*, 5405*- *Deväťsilová kamenitá buková javorina nst*, 5409*- *Kamenitá jedľová javorina nst*, 5501*- *Hrebeňová mesačnicová jaseňová javorina nst*, 5502*- *Sutinová mesačnicová jaseňová javorina nst*, 5503- *Úžlabinová deväťsilová jaseňová javorina nst*, 6403*- *Mesačnicová buková javorina vst*, 6404*- *Deväťsilová kamenitá buková javorina vst*, 6409*- *Vápencová buková javorina vst*, 6501*- *Hrebeňová mesačnicová jaseňová javorina vst*, 6502*- *Sutinová mesačnicová jaseňová javorina vst*, 6503*- *Úžlabinová deväťsilová jaseňová javorina vst*, 6511*- *Roklinová jedľová javorina vst*
- Lesné typy, ktoré z hladiska potenciálneho typu vegetácie s menšou pravdepodobnosťou (za určitých podmienok) patria do daného biotopu: 4405- *Mesačnicovo-bažanková lipová bučina*, 5403- *Kamenitá buková javorina nst*, 5404- *Mesačnicová buková javorina nst*, 5405- *Deväťsilová kamenitá buková javorina nst*, 5408- *Mesačnicová buková javorina nst*, 6403- *Mesačnicová buková javorina vst*, 6404- *Deväťsilová kamenitá buková javorina vst*, 2317*- *Silno skeletnatá vápencová buková dúbrava*, 2314*- *Štrkovitá hrebienková nitrofilná buková dúbrava*, 2401*- *Buková dúbrava s jv na plytkých pôdach*

* lesy s ochranným charakterom

Pri spoločenstvách, kde sú vymapované tieto lesné typy, je potrebné skúmať, či povaha prostredia indikovaná bylínym podrastom vykazuje viac sutinový charakter, alebo naopak ide už o stabilizované skeletnaté prostredie s prevahou znakov zodpovedajúcich kvetnatým bučinám.

4. **Poznámky k mapovaniu:** Mapujeme porasty so zachovanou drevinovou skladbou, aj maloplošné fragmenty. Spoločný podiel javora horského, javora mliečneho, lipy malolistej, lipy veľkolistej, brestov vrátane edifikátorov (dub zimný, buk lesný) by mal byť vyšší ako 45%. Podiel hraba obyčajného, smreka obyčajného, borovice lesnej a smrekovca opadavého by nemal presiahnuť 30%. **Medzi LVSV zaraďujeme len porasty, ktoré majú ochranný charakter (HSLT 117, 217, 292, 296, 317, 396, 417, 496, 517, 589, 596, 617, 637, 692, 696).**

5. **Výskyt:** Často maloplošné biotopy sutinových lesov sú rozšírené od kolínneho stupňa po horský stupeň v nadmorských výškach 150 – 1 100 (1 200) m na rôznych podložiach. Najlepšie vyvinuté sa vyskytujú na vápencových sutiach, často ako mozaika s inými prevažne bukovými biotopmi.

6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**

- prípadné plánované obnovné zásahy musia rešpektovať pôdochrannú funkciu porastu a podľa možnosti túto funkciu podporovať
- maximálne využívanie prirodzeného zmladenia, v extrémnych lokalitách aj z výmladkov listnatých drevín, pri obnove lesných porastov s týmto typom biotopu minimálne 2/3 (66%) obnovovať z prirodzeného zmladenia, v prípade nadmerných stavov zveri zabezpečiť ochranu stanovištne vhodných drevín pred zverou
- lesné porasty na strmých k erózií náchylných svahoch je nutné zaradiť do ochranných lesov, pokiaľ už nie sú v tejto kategórii zaradené
- minimalizovať hospodárske zásahy (minimalizovať početnosť, frekvenciu hospodárskych zásahov)
- preferovať čo najjemnejšie spôsoby hospodárenia (hospodársky spôsob účelový), veľkosť obnovných prvkov musí byť menšia ako 0,5ha
- predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov oproti plánovanej, a ak je to možné predĺžiť, minimálne o 10 rokov aj rubnú dobu
- porasty v ochranných lesoch a porasty na extrémnych stanovištiach (HSLT 317, 417, 517, 617) ponechať bez zásahu
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté kónary, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm

Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Vysokobylinné, horské až vysokohorské javorovo-bukové lesy s prímiesou sutinových drevín, prípadne jedle a smreka na hrebeňových a svahových podhrebeňových, často sutinových stanovištiach vyšších pohorí. Optimum majú tam, kde hornú hranicu lesa tvorí buk (pre jednotku sú typické javorovo-bukové lesy s obmedzeným vzrastom na hornej hranici lesa), na živných substrátoch, predovšetkým na vápencoch a dolomitoch, prípadne neutrálnych a zásaditých vulkanitoch. Pôdy sú plytké, s vyšším obsahom skeletu a priaznivou humifikáciou, charakteristické zvýšeným obsahom nitrátov. Na slienitých vápencoch, slieňoch a vápnitých bridliciach sú to pôdy hlinité až ílovitohlinité, stredne hlboké. Krovinové poschodie je chudobné, resp. tvoria ho zmladzujúce jedince drevín. Priestorové usporiadanie je dvoj- až trojvrstvové, zmiešanie buka ostrovčekovité až plošné, cenných listnáčov hlúčkovitých, ihličnany sú vmiešané jednotlivo. Porasty v SLT Fac hum sú prevažne výmladkové s typickým fajkovitým zahnutím kmeňov. Bylinná synúzia je druhovo bohatá. Charakteristické sú horské vysokobylinné druhy.

2. **Druhové zloženie:** *Acer pseudoplatanus*, *Fagus sylvatica*, *Lonicera nigra*, *Ribes alpinum*, *Acetosa arifolia*, *Aconitum firmum* (endemit), *Adenostyles alliariae*, *Allium victorialis*, *Anthriscus nitidus*, *Athyrium distentifolium*, *Cicerbita alpina*, *Cortusa matthioli*, *Crepis paludosa*, *Cystopteris sudetica*, *Delphinium elatum*, *Epilobium alpestre*, *Geranium phaeum*, *G. sylvaticum*, *Hesperis matronalis* subsp. *nivea* (endemit), *Petasites albus*, *Polystichum lonchitis*, *Ranunculus lanuginosus*, *R. platanifolius*, *Senecio subalpinus*, *Soldanella carpatica* (endemit), *Stellaria nemorum* agg., *Valeriana excelsa* subsp. *sambucifolia*, *V. tripteris*, *Viola biflora*.

3. **Lesnícka typológia:**

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného bioto-

pu: 5440*- Javorová bučina pod extrémnym klimatickým vplyvom nst, 6221*- Horské bučiny obmedzeného vzrastu vst, 6405- Cesnaková bukovaná javorina vst, 6406- Mačuchová bukovaná javorina vst, 6411*- Nízka bukovaná javorina vst

- 4. Poznámky k mapovaniu:** Porasty so zachovalou drevinovou skladbou a požadovanou štruktúrou, kde podiel buka lesného (jedle), javora horského, brešta horského a jaseňa štíhleho by mal byť vyšší ako 60%. Podiel smreka by nemal presiahnuť 40%. Prekážkou nie sú ani porasty so zmeneným tvarom lesa (výmladkové, zvlášť v LT 6411).
- 5. Výskyt:** V horských a vysokohorských polohách podhrebeňových častí pohorí Slovenska s hôlnym reliéfom, kde hornú hranicu lesa tvorí buk.
- 6. Špecifické manažmentové opatrenia:**
- prípadné plánované obnovné zásahy musia rešpektovať pôdochrannú funkciu porastu a podľa možností túto funkciu podporovať
  - pestovnými postupmi vytvárať bohatšiu hrúbkovú a výškovú štruktúru porastov
  - obnovné zásahy orientovať tak, aby nedošlo k neodvratnej zmene biotopu, prioritne ochraňovať proti erózii
  - maximálne využívanie prirodzeného zmladenia, pri obnove lesných porastov s týmto typom biotopu minimálne 2/3 (66%) obnovovať z prirodzeného zmladenia, v prípade nadmerných stavov zveri zabezpečiť ochranu stanovištne vhodných drevín pred zverou
  - nezvyšovať zastúpenie smreka nad úroveň modelu pôvodného zastúpenia drevín
  - v SLT F hum a FAc vst podpora jedle
  - lesné porasty na k erózii náchylných svahoch je nutné zaradiť do ochranných lesov, pokiaľ už nie sú v tejto kategórii zaradené
  - minimalizovať hospodárske zásahy (minimalizovať početnosť, frekvenciu hospodárskych zásahov)
  - preferovať čo najjemnejšie spôsoby hospodárenia (hospodársky spôsob účelový), veľkosť obnovných prvkov musí byť menšia ako 0,5ha
  - predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov oproti plánovanej, a ak je to možné, predĺžiť minimálne o 10 rokov aj rubnú dobu
  - porasty v ochranných lesoch ponechať bez zásahu
  - pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté kónary, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm

Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy

- 1. Štruktúra a ekológia:** Porasty borovice lesnej s prímiesou dubov na viatych pieskoch a pôdach typu regosolov a nenasýtených kambizemí náležiacich do kyslého radu s nízkym obsahom ílovitých častíc v pôdnom profile. V pohoriach sa vyskytujú na strmších svahoch, minerálne veľmi chudobných horninách a plytkých málo vododržných pôdach typu rankrov. V bylinnej synúzii prevládajú oligotrofné až acidofilné druhy, s veľkou pokrývnosťou sa vyskytujú lišajníky a machorasty.
- 2. Druhové zloženie:** Nosnú kostru porastov tvorí borovica lesná *Pinus sylvestris* s možnou prímiesou ďalších drevín - *Betula pendula*, *Fagus sylvatica*, *Quercus petraea* agg., *Q. robur* agg.. Z bylín a tráv tu rastú druhy znášajúce kyslú pôdnu reakciu: *Avenella flexuosa*, *Antennaria dioica*, *Calluna vulgaris*, *Carex ericetorum*, *Chimaphilla umbellata*, *Corynephorus canescens*, ***Festuca ovina***, *F. dominii* (endemit), *Lembotropis nigricans*, *Luzula luzuloides*, *Melampyrum pratense*, *Orthilia secunda*, *Thymus serpyllum*, *Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea*.
- 3. Lesnícka typológia:**
- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 1101*- Lišajníková borovicová dúbrava, 1102*- Machová borovicová dúbrava, 1103*- Kostravovo-machová borovicová dúbrava, 3104 - Chlpaňová dubová borina nst, 4101* - Lišajníková dubová borina, 4102* - Brusnicová dubová borina, 4103* - Čučoriedková dubová borina, 4104 - Chlpaňová dubová borina,
- 4. Poznámky k mapovaniu:** Porasty so zachovaným drevinovým zložením a typickým charakterom podrastu. Na Borskej nížine sa uvádzajú alebo predpokladajú výskyt viacerých spoločenstiev fytoecologicky patriacich k acidofilným dubovým lesom zväzov *Pino-Quercion* a *Genisto germanicae-Quercion*. Mapujú sa porasty v ktorých prevlá-

* lesy s ochranným charakterom

dajú machy a lišajníky, zvyčajne na vrcholoch pieskových dún. Aj staršie porasty borovíc na vrcholoch dún bývajú nízke a pomerne veľmi tenké. Porasty so zmenenou štruktúrou po hospodárení sa nezaraďujú do tejto jednotky. Z nížinných lesov medzi LVSV zaradzujeme len prirodzené lesné porasty, s výskytom lesných typov 1101 – Lišajníková borovicová dúbrava, 1102 – Machová borovicová dúbrava a Kostravovo-machová borovicová dúbrava. Acidofilné zmiešané lesy borovice a duba v karpatských pohoriach fytoecologicky viac-menej spadajú do rámca kyslomilných dubín (zväz *Genisto germanicae-Quercion*) a nie borín. Na účely mapovania je lepšie aplikovať exaktnejšie jednotky lesníckej typológie. Jednoznačne ku kyslomilným borovicovým a dubovo-borovicovým lesom zaradzujeme porasty reliktného charakteru s podielom borovice aspoň 40 % na takých stanovištiach, na ktorých ju ostatné dreviny v rámci prirodzenej sukcesie nedokázali nahradiť a jej porasty tu predstavujú klimaxové štádium. Z karpatských lesov medzi LVSV zaradzujeme lesné typy: 3104, 4101, 4102, 4103, 4104 a 4115.

5. **Výskyt:** v Borskej nížine predovšetkým v okolí Lakšárskej Novej Vsi, Borského Mikuláša a Šajdíkových Humenciach, roztrúsene a vzácné v predhorách Karpát od 300 do 750 m n. m.

6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**

- nepoužívať celoplošné prípravy plôch s odsunom pňov, zvyškov po ťažbe a zvrškov pôdnych horizontov do depónii alebo terénnych znížení
- nepoužívať likvidáciu prirodzených vyvýšení terénu (vrcholy pieskových dún)
- nepoužívať plantážny spôsob hospodárenia s odsunom pôdnych horizontov do depónii
- vylúčeníť rozširovanie invázných druhov drevín umelou obnovou. Počas vykonávania plánovaných hospodárskych opatrení ich prednostne odstraňovať pri zachovaní prirodzeného zakmenenia
- zvyšky po ťažbe rozštiepkovať, rozprestrieť rovnomerne po ploche alebo rovnomerne zapracovať do pôdy
- zvýšiť podiel prirodzenej obnovy drevinami so zodpovedajúcim genofondom
- počas výchovy podporiť prímes duba, brezy, a v Karpatoch aj buka
- v rámci výchovných zásahov odstraňovať prímes nevhodných a invázných drevín
- v ochranných lesoch podporovať hrubé a zvlášť cenné stromy; hrubé mŕtve drevo ponechať v porastoch
- Lišajníkové borovicové lesy – lesný typ 1101 ponechať bez zásahu

Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Skupinové, riedke reliktné porasty borovice lesnej alebo smrekovca opadavého, v nižšom vegetačnom stupni sa k borovici pridružuje dub plstnatý a cerový, v spodnej vrstve sú prítomné vápnomilné kroviny. Tieto dreviny sa viažu na extrémne skalné stanovištia (vápence, dolomity, slienité vápence a vápnité zlepenice), ostrovčekovito rozšírené od submontánneho stupňa po supramontánny. Stanovištia sa vyznačujú členitým reliéfom a vysokým celkovým sklonom. Pôdy sú plytké, vysychavé, humózne a silne skeletnaté. Najčastejšie osídľujú výslnné polohy s vysokou insoláciou. Naopak, niektoré borovicové a smrekovcové porasty so smrekom osídľujú chladné inverzné rokliny a severné svahy buď s plytkou pôdou, alebo na miestach, kde sa hromadí nerozložený humus. Endemický zväz Západných Karpát, analogický alpskému zväzu *Erico-Pinion*, od ktorého je diferencovaný absenciou alpských taxónov, ako sú *Erica carnea* a *Polygala chamaebuxus*.

2. **Druhové zloženie:** *Amelanchier ovalis*, *Cotinus coggygia*, *Cotoneaster integerrimus*, *C. tomentosus*, ***Pinus sylvestris***, ***Larix decidua* subsp. *polonica*** (endemit), *Sorbus austriaca*, *S. pekarovae* (endemit), (*Cornus mas*, v SLT PiL je to aj *Sorbus aucuparium*, *Pinus Mugo*), v podraste *Allium ochroleucum*, *A. senescens* subsp. *montanum*, *Anthericum ramosum*, ***Arctostaphylos uva-ursi***, *Asplenium ruta-muraria*, *Asperula tinctoria*, *Aster alpinus* subsp. *glabratus*, *Bellidiastrum michelii*, *Biscutella laevigata* subsp. *hungarica* (endemit), *Bromus monocladus* (endemit), ***Calamagrostis varia***, *Campanula carpatica* (endemit), *C. cochlearifolia*, *C. serrata* (endemit a anexový druh), ***Carex alba***, ***C. humilis***, *Coronilla vaginalis*, *Crepis alpestris*, *C. jacquinii*, *Cyanus triumfettii* subsp. *dominii* (endemit), ***Daphne arbuscula*** (endemit a anexový druh), *D. cneorum*, ***Dianthus nitidus*** (endemit a anexový druh), *D. praecox* subsp. *praecox* (endemit), *Dryas octopetala*, *Epipactis atrorubens*, *Erysimum wittmannii* (endemit), *Festuca pallens*, ***F. tatrae*** (endemit), *Galium pumilum* agg., *G. fatrense* (endemit), *Genista pilosa*, *Gentiana clusii*, *Gentianella fatrae* (endemit), *G. lutescens* subsp. *carpatica* (endemit), *Goodyera repens*, *Gymnadenia odoratissima*, *Hieracium bifidum*, *H.*

* lesy s ochranným charakterom

bupleuroides, *Inula ensifolia*, *Jovibarba globifera* subsp. *glabrescens* (endemit), *Kernera saxatilis*, *Knautia kitaibelii* (endemit), *Koeleria tristis* (endemit), *Leontodon incanus*, *Leontopodium alpinum*, *Listera cordata*, *Minuartia langii* (endemit), *Phyteuma orbiculare*, *Polygala amara* subsp. *brachyptera*, *Primula auricula* subsp. *hungarica* (endemit), *Pulsatilla slavica* (endemit a anexový druh), *P. subslavica* (endemit a anexový druh), *Pyrola chlorantha*, *Scabiosa lucida*, *Seseli osseum*, ***Sesleria albicans***, *Silene donetzica* subsp. *sillingeri* (endemit), *Soldanella carpatica* (endemit), *Teucrium montanum*, *Thesium alpinum*, *Thymus pulcherrimus* subsp. *sudeticus* (endemit), *Trisetum alpestre*, *Valeriana tripteris*, ***Vaccinium vitis-idaea***.

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 2621* - *Dealpínska Borina nst*, 3621*- *Dealpínska Borina vst*, 6611*- *Smrekovcová Borina nst*, 7611*- *Smrekovcová Borina vst*
- 4. **Poznámky k mapovaniu:** mapujú sa všetky reliktné porasty na bralnatých stanovištiach, kde sú zachované pôvodné dreviny. Podiel borovice lesnej alebo smrekovca v 2. až 7. vls by mal byť minimálne 50%.
- 5. **Výskyt:** Zaberajú vápencové a dolomitové extrémne bralnaté stanovištia, ktoré ostali vzhľadom na svoju neprístupnosť nedotknuté ľudskou činnosťou. Vyskytuje sa vo všetkých vápencových horských ale aj kotlinových komplexoch na Slovensku. Výškové rozpätie výskytu je veľmi široké (300 – 1400 m n. m.).

6. Špecifické manažmentové opatrenia:

- minimalizovať hospodárske zásahy
- zachovať a podporovať zastúpenie jestvujúcich hlavných drevín podľa jednotlivých modelov pôvodného zastúpenia drevín, zvýšiť zastúpenie listnatých druhov (najmä krov)
- pri obnove používať výlučne účelový výber (v rámci účelového výberu je možné odstraňovať stanovištne nepôvodné druhy drevín)

LS6.3 Lesostepné borovicové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Borovicové lesy lesostepného charakteru, v nižších polohách s rôzne veľkou prímесou duba. Typickými stanovištami sú výslnné svahy v kotlinách a k nim prilahlých pohoriach, na vápnom flyši, melafýre alebo vápenci, prípadne iných horninách. Jednotka je miestami v kontakte s mezofilnejšími typmi submediteránnych teplomilných dubín vo vyšších polohách. Jednotka je veľmi nehomogénna po stránke vegetačnej stupňovitosti i po pôdnej stránke. Keďže väčšina lesných typov zaradených do tejto jednotky sa vyznačuje vysokým stupňom zakmenenia i zápoja, možno do určitej miery pochybovať o ich lesostepnom charaktere, ku ktorému sa snáď blížila len lesné typy 5611 a 5612. Zastúpenie drevín je tiež pestrejšie než je uvedené v charakteristike biotopu (viď pôvodné zastúpenie drevín podľa lesných typov).

2. **Druhové zloženie:** *Abies alba*, *Cotoneaster melanocarpus*, ***Pinus sylvestris***, *Quercus petraea* agg., *Swida sanguinea*, *Achillea distans*, *Anemone sylvestris*, *Anthericum ramosum*, *Aster amelloides*, ***Brachypodium pinnatum***, *Carex flacca*, *C. mon-tana*, *Chamaecytisus hirsutus*, *Ch. ratisbonensis*, *Colymbada scabiosa*, *Epipactis atrorubens*, *Gali-um schultesii*, *Inula salicina*, *Lathyrus niger*, *Lembotropis nigricans*, *Lithospermum purpureocaeruleum*, ***Luzula luzuloides***, *Melica nutans*, *Melittis melissophyllum*, *Pulsatilla slavica* (endemit a anexový druh), *Pyrethrum clusii* (endemit), *Ranunculus polyanthemos*, *Melica nutans*, *Poa nemoralis*, *Tithymalus epithymoides*, *Trommsdorffia maculata*, *Vicia tenuifolia*, *Viola collina*.

3. Lesnícka typológia:

- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 3319- *Kotlinová smreková Borina nst*, 3622- *Kotlinová lesostepná Borina vst*, 5611* - *Vápencová (dealpínska) smreková Borina s mrvicou*, 5612*- *Kamenitá vápencová (dealpínska) smreková Borina*, 5613- *Vápencová smreková Borina*
- 4. **Poznámky k mapovaniu:** Je potrebné sa zamerať na výsušné lokality (hlavne na karbonátovom podloží), so zníženým zastúpením listnáčov. Podiel borovice lesnej by mal dosahovať aspoň 20%. Zastúpenie borovice lesnej, lipy malolistej, lipy veľkolistej, javora horského, javora mliečneho, bresta horského do 3.vls by mal byť minimálne 40%.

* lesy s ochranným charakterom

Borovica lesná by nemala mať podiel vyšší ako 60%. Vo vyšších vls. by mal byť podiel borovice lesnej, jedle, smrekovca opadavého, buka a javora horského minimálne 50%. Podiel borovice lesnej by nemal presiahnuť 60%, smreka obyčajného 30 % a smrekovca 40%.

5. **Výskyt:** Najmä v Popradskej a Hornádskej kotline a príľahlých pohoriach.

6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**

- postupná úprava drevinového zloženia k prirodzenejšiemu stavu (zníženie zastúpenia smreka a stanovištné nepôvodných druhov drevín)
- využitie geneticky vhodnej prirodzenej obnovy
- dostatočná ochrana mladín pred zverou
- pri obnove používať podrastový hospodársky spôsob a účelový výber

LS7.1 Rašeliniskové brezové lesíky

1. **Štruktúra a ekológia:** Mezotrofné až oligotrofné porasty brezy bielej s krušinou a neraz s prímiesou smreka a borovice, ktoré sa najčastejšie vyskytujú na okrajoch rašelinísk alebo v terénnych depresiách a zníženiach na oglejených, podzolaných pôdach. Sú ovplyvňované dažďovou vodou. Breza dosiahne miestami až skupinové zastúpenie, smrek a borovica sú jednotlivo až skupinovo usporiadané. Spodnú vrstvu a okraje ihličnanov obsadzuje krušina. Zápoj drevín je rozvolnený a pokryvnosť bylinného poschodia je menšia ako pokryvnosť machorastov.

2. **Druhové zloženie:** *Betula pubescens*, *Frangula alnus*, *Picea abies*, *Pinus sylvestris*, v podraсте *Carex canescens*, *Comarum palustre*, *Dryopteris carthusiana*, *Eriophorum vaginatum*, *Molinia caerulea* agg., *Oxycoccus palustris*, *Trientalis europaea*, *Vaccinium myrtillus*. V poschodí machorastov *Calliergon stramineum*, *Polytrichum strictum*, *Sphagnum fallax*, *S. flexuosum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. squarrosum*, *Warnstorfia exannulata*, *W. fluitans*.

3. **Lesnícka typológia:**

- Lesné typy, ktoré z hladiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0014*- *Brezová jelšina na rašelinovej pôde*

4. **Poznámky k mapovaniu:** všetky fragmenty zachovalých biotopov ale aj s čiastočne pozmeneným zastúpením drevín, ak ostala zachovaná bylinná zložka. Podiel brezy plstnatej viac ako 5%. Veľmi cenné sú plochy so zachovalým porastom a nenarušeným vodným režimom.

5. **Výskyt:** Biotop pomerne vzácne v kotlinových častiach Slovenska, v Borskej nížine ale aj v Tatrách.

6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**

- na prirodzene rozvolnených plochách zachovať medzernatú štruktúru
- obnovná doba nepretržitá
- neobnovovať umelým spôsobom
- neodstraňovať prípravné dreviny
- nepovoliť ťažbu rašeliny v predmetných lokalitách biotopov
- nezasahovať do vodného režimu plochy biotopu a jej okolia, ktorým by mohlo dôjsť k ovplyvneniu lokality biotopu

LS7.2 Rašeliniskové borovicové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Rozvolnené porasty borovice lesnej s prímiesou smreka, kosodreviny, pomiestne v jednotlivom a hlúčkovom usporiadaní sú prítomné ostatné listnáče veľmi zníženého až zakrpateného vzrastu. Zastúpenie smreka by sa malo držať modelu pôvodného zastúpenia drevín na rašelinových pôdach suchších okrajov vrchovísk. Nie je to typické ombrotrofné vrchovisko, pretože je dosycované aj podzemnou vodou. V monotónne ladenom podraسته s jednoduchou štruktúrou dominujú drobné kríčky, ostrice a machorasty.

2. **Druhové zloženie:** *Picea abies*, *Pinus mugo*, *P. sylvestris*, *Andromeda polifolia*, *Calluna vulgaris*, *Empetrum nigrum*, *Eriophorum vaginatum*, *Ledum palustre*, *Oxycoccus palustris*, *Vaccinium uliginosum*. Z machorastov prevládajú *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum strictum*, *Sphagnum fallax*, *S. fuscum*, *S. magellanicum*.

3. **Lesnícka typológia:**

- a) Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0031* - *Páperníková rašelinová Borina*, 0032* - *Rojovníková rašelinová Borina*
4. **Poznámky k mapovaniu:** nielen cenné a zachovalé lokality ale aj fragmenty so zachovalým vodným režimom a bylinnou vrstvou. Podiel kosodreviny a borovici lesnej by mal byť minimálne 45%.
5. **Výskyt:** Vzácný. Na Orave a na rovinách Vysokých Tatier.
6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**
- udržiavať druhovú a výškovú rozrôznenosť
  - zamedziť odvodňovacím a ťažbovým zásahom v akomkoľvek rozsahu
  - obnovná doba nepretržitá
  - nezalesňovať prirodzene rozvoľnené plochy, zachovať medzernatú štruktúru
  - neobnovovať umelým spôsobom
  - neodstraňovať prípravné dreviny
  - upraviť zastúpenie smreka na úroveň modelu prirodzeného zastúpenia drevín
  - nepovolíť ťažbu rašeliny v predmetných lokalitách biotopov
  - nezasahovať do vodného režimu plochy biotopu a jej okolia, ktorým by mohlo dôjsť k ovplyvneniu lokality biotopu

LS7.3 Rašeliniskové smrekové lesy

1. **Štruktúra a ekológia:** Rašeliniskové smrečiny na kyslom podklade vo vlhkých a chladných horských oblastiach, na glejových alebo organogénnych pôdach v 700 – 1 100 m n. m. Viažu sa na vysokú hladinu podzemnej vody. Na povrchu sa hromadí surový humus so známkami rašelinenia (niekedy je vytvorená až 1 m hrubá vrstva rašeliny). Vyskytujú sa na rovných plochách, niekedy s povrchom mierne skloneným – rovné dná dolín, pramenísk, fluvio-glaciálne terasy a kužele, okraje rašelinísk. Porasty sú nepravidelne až riedko zapojené, usporiadanie drevín je hlúčkovité až skupinovité. Dreviny sú často nízkeho vzrastu (v závislosti od zamokrenia), druhová štruktúra je chudobná. Obsadzujú suchšie kopčekovité plochy, kde sa uplatňujú predovšetkým ihličnany, jeľa len sporadicky na okrajoch. Ostatné listnáče sú nižšieho vzrastu, miestami až zakrslé. Pokryvnosť bylinného poschodia je veľmi nízka. **Naopak, pokryvnosť machorastov s prevahou rašelinníkov dosahuje až 90 %.**
2. **Druhové zloženie:** *Betula pubescens*, *Picea abies*, *Sorbus aucuparia*, *Calamagrostis villosa*, *Carex canescens*, *Equisetum sylvaticum*, *Eriophorum angustifolium*, *E. vaginatum*, *Listera cordata*, *Luzula luzuloides*, *Lycopodium annotinum*, *Trientalis europaea*, *Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea*, z machorastov *Polytrichum commune*, *Sphagnum capillifolium*, *S. centrale*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. squarrosum*.
3. **Lesnícka typológia:**
- Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0021* - *Rašelinovo-glejová jedľová smrečina*, 0022* - *Oglejená jedľová smrečina*, 0023* - *Rašelinová jedľová smrečina*
4. **Poznámky k mapovaniu:** Fragmenty zachovalých biotopov, ale aj s čiastočne pozmeneným zastúpením drevín, ak zostala zachovaná bylinná zložka. Podiel smreka by mal dosahovať aspoň 40% a nemal by presahovať 80%. Veľmi cenné sú plochy so zachovalým porastom a nenarušeným vodným režimom.
5. **Výskyt:** V chladných horských oblastiach pohorí Nízkych, Vysokých a Západných Tatier, Stolických a Volovských vrchov, ale aj na Orave, v Liptovskej a Popradskej kotline a v Podtatranskej brázde. Biotop nezaberá súvislé rozsiahle plochy.
6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**
- pri vysokom zastúpení smreka udržiavať členitú priestorovú výstavbu aj za pomoci prípravných drevín
  - vytvárať podmienky pre prirodzené zmladenie jedle a postupne zvyšovať jej zastúpenie, ochrániť pred poškodením zverou
  - pestovnými opatreniami diferencovať jednovrstvové porasty
  - na prirodzene rozvoľnených plochách zachovať medzernatú štruktúru
  - obnovná doba nepretržitá

* lesy s ochranným charakterom

- neodstraňovať prípravné dreviny
- nepovoliť ťažbu rašeliny v predmetných lokalitách biotopov
- nezasahovať do vodného režimu plochy biotopu a jej okolia, ktorým by mohlo dôjsť k ovplyvneniu lokality biotopu

Ls7.4 Slatinné jelšové lesy

- Štruktúra a ekológia:** Porasty jelše lepkavej v terénnych zníženinách, kde spravidla celoročne stagnuje voda pri úrovni povrchu alebo sú zaplavené niekoľko mesiacov stojatou povrchovou vodou. Hlbšie slatinno-rašelinové pôdy (gleje, organozemné gleje) sú ťažké a málo prevzdušnené. Typickým fyziognomickým znakom sú tzv. barlované korene jelší vystupujúce nad pôdny povrch. Diferenciáciu bylinného poschodia ovplyvňuje členitosť mikroreliefu. Suchomilnejšie druhy rastú na vyvýšeninách v okolí kmeňov a koreňov jelší, v depresiách naplnených vodou sa vyskytujú vlhkomilné druhy.
- Druhovú zloženie:** Z drevín je dominantná jelša lepkavá *Alnus glutinosa* s prímiesou *Betula pubescens*, *Frangula alnus*, *Salix cinerea*, *Viburnum opulus*. V nedrevnatej synúzii sú zastúpené najmä mokradné a vlhkomilné druhy - *Calamagrostis canescens*, *Dryopteris carthusiana*, *D. cristata*, *Carex acuta*, *C. elongata*, *C. riparia*, *Caltha palustris*, *Equisetum palustre*, *Galium palustre* agg., *Humulus lupulus*, *Iris pseudacorus*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia vulgaris*, *Peucedanum palustre*, *Solanum dulcamara*, *Thelypteris palustris*.
- Lesnícka typológia:**
  - Lesné typy, ktoré z hľadiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 0011- Brezová jelšina na viatych kremitych pieskoch, 0921- Žihlavová vrbová jelšina slatinná, 0014*- Brezová jelšina na rašelinovej pôde
- Poznámky k mapovaniu:** Všetky biotopy vrátane maloplošných fragmentov s čiastočne zmeneným druhovým zložením. Podiel jelše lepkavej spolu s brezou by mal dosahovať aspoň 60%. Osobitne cenné sú zachované porasty s nenarušeným vodným režimom. Vo vyšších polohách je potrebné odlišiť ich od jelšín na prameniskách patriacich k jaseňovo-jelšovým podhorským lužným lesom Ls1.3, ktoré môžu mať podobnú fyziognómiu a charakter.
- Výskyt:** Najčastejší výskyt slatinných jelšín je v Borskej nížine, ale zriedkavo sa vyskytujú aj v Podunajskej (Jurský Šúr) a Východoslovenskej rovine.
- Špecifické manažmentové opatrenia:**
  - vylúčiť meliorácie a vodohospodárske úpravy a stavby vedúce k zrýchlenému odtoku vody z krajiny a k zamedzeniu záplav a tým i následnému poklesu hladiny podzemnej vody
  - nepovoliť ťažbu rašeliny v predmetných lokalitách biotopov
  - minimalizovať hospodárske zásahy
  - veľkosť obnovných prvkov zahrňujúcich tento typ biotopu musí byť menší ako 0,3ha, používať účelový spôsob obhospodarovania. Pri obnove neodstraňovať dreviny rastúce v toku, alebo v jeho bezprostrednom okolí. Udržiavať terénne nerovnosti a tam, kde to nemôže ohroziť urbánne celky a stavby ponechávať mŕtve drevo, a to aj v prípade, že spôsobia časovo a lokálne obmedzené záplavy (spomalenie odtoku vody)
  - v potrebných prípadoch obnoviť vodný režim podmieňujúci existenciu týchto biotopov
  - v rámci výchovných zásahov odstraňovať stanovištne nepôvodné a invázne dreviny
  - v rámci zásahov neodstraňovať kroviny, ak to nie sú invázne druhy krov a stromov
  - predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov a predĺžiť rubnú dobu porastov minimálne o 20 rokov
  - pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (v rámci obnovy lesných porastov ponechať na ploche mŕtve drevo vrátane hrubého mŕtveho dreva)

Ls9.4 Smrekovcovo-limbové lesy

- Štruktúra a ekológia:** Porasty limby sú vtrúsené v smrečinách na hornej hranici lesa alebo vo vyššie položených porastoch kosodreviny na kryštalinickom aj vápencovom podloží. Pôdne prostredie biotopu je mimoriadne pestré

v závislosti od podložia a skeletnatosti. V bylinnej vrstve prevládajú oligotrofné druhy, na karbonátovom podloží však pristupuje aj pestrá škála živnejších druhov.

2. **Druhové zloženie:** *Larix decidua*, *Sorbus aucuparia*, ***Picea abies***, *Pinus cembra*, ***P. mugo***, *Acer pseudoplatanus*, *Betula sp.*, *Salix sp.*, *Avenella flexuosa*, *Calamagrostis villosa*, *Calluna vulgaris*, *Empetrum nigrum*, *Homogyne alpina*, *Huperzia selago*, *Luzula sylvatica*, *Melampyrum sylvaticum*, ***Vaccinium myrtillus***, ***V. vitis-idaea***.

3. **Lesnícka typológia:**

- Lesné typy, ktoré z hladiska potenciálneho typu vegetácie s najväčšou pravdepodobnosťou patria do daného biotopu: 7100* - Limbová smrečina, 7101* - Sutinová rašeliníková jarabinová smrečina, 7101*- Sutinová rašeliníková smrekovcová smrečina vst, 7102*- Kamenitá brusnicová jarabinová smrečina, 7102*- Kamenitá brusnicová smrekovcová smrečina vst, 7103*- Smlzová jarabinová smrečina, 7103*- Smlzová smrekovcová smrečina vst, 7104*- Balvanovitá smrekovcová smrečina vst, 7105*- Jarabinová smrečina na hornej hranici lesa, 7105*- Smrekovcová smrečina na hornej hranici lesa vst, 7106*- Živná smrekovcová smrečina vst, 7106*- Živná jarabinová smrečina, 7107*- Vápencová jarabinová smrečina, 7401*- Živná javorová smrečina vst, 7402*- Čučoriedková (zakyslená) javorová smrečina vst, 7403*- Javorová smrečina s papradkou alpskou vst, 7404*- Zavlhčená javorová smrečina vst, 7405*- Vápenková javorová smrečina vst, 7601*- Extrémna buková smrečina vst, 7602*- Hrebeňová buková smrečina vst, 7603*- Svahová buková smrečina vst, 8103*- Limbová kosodrevina

4. **Poznámky k mapovaniu:** Len pôvodné lokality výskytu limby. Dôležité je zastúpenie Lb a Sc.

5. **Výskyt:** Pôvodné lokality výskytu sa na Slovensku predpokladajú len v lesnej oblasti Tatier

6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**

- porasty ponechať bez zásahu

LS10 Panónske topoľové lesy s borievkou

1. **Štruktúra a ekológia:** Mozaikovitý lesík zložený z riedkych porastov topoľov a hustejšieho krovinného poschodia, v ktorom dominuje borievka a topoľ biely, ale aj *Berberis vulgaris*, *Ligustrum vulgare* a *Quercus cerris*. Jednotka je fragmentom bývalých lesov Podunajskej nížiny. Najbližšie podobné biotopy sa dajú nájsť v Maďarsku (Alföld), v alúviu väčších riek (Dunaj, Tisza). Porasty sú viazané prevažne na piesčité pôdy s vyšším obsahom vápnika a vyšším pH. Osídľujú najmä piesčité duny vysoké 2 – 3 m. V podraсте chýbajú typické lesné druhy, naopak zastúpené sú stepné trávy ako *Bromus tectorum*, *Chrysopogon gryllus*, *Festuca vaginata*, *Koeleria glauca*, *Stipa borysthena*, *S. joannis* a niektoré vzácne byliny.

2. **Druhové zloženie:** Z drevín sa vyskytujú najmä dominantné topole domáce ***Populus alba***, ***P. x canescens***, ***P. nigra*** a borievka obyčajná ***Juniperus communis***. V nedrevnatej synúzii sa okrem vyššie uvedených druhov vyskytujú *Inula salicina* subsp. *sabuletorum*, *Ephedra distachya* (endemit), *Gypsophila fastigiata* subsp. *arenaria* (endemit), *Iris arenaria* (endemit a anexový druh).

3. **Lesnícka typológia:**

Jednotka nebola zaradená

4. **Poznámky k mapovaniu:** Recentný stav jednotky na Slovensku.

5. **Výskyt:** Na Slovensku sa ako klasická lokalita uvádza len Čenkov, pravdepodobne jediná plocha, ktorá v minulosti mala rozlohu približne 1 km². Tento biotop vzhľadom na malú výmeru, jeho charakter, špecifický spôsob vzniku a existenciu (lesostepné formácie udržiavané pastvou) nemá v lesníckej typológii vytvorenú jednotku.

6. **Špecifické manažmentové opatrenia:**

- pri obnovách porastov je potrebné zamedziť ďalšiemu šíreniu invázných drevín
- robiť opatrenia na obnovenie dvoj a viacvrstrovej štruktúry porastov
- v rámci výchovných zásahov, kde to stav porastov dovoľí, odstraňovať prímies stanovištne nepôvodných, nevhodných a invázných drevín
- ponechať rozvoľnený charakter porastov, zachovať menšie plôšky o veľkosti < 0,2ha trvalo odlesnené (pozostatky po bývalej pastve alebo trvalo odlesnené časti na extrémnych stanovištiach – ako sú skaly, extrémne sklonité terény, sutiny a pod.)

* lesy s ochranným charakterom

- pri obhospodarovaní uplatňovať obnovné prvky menšie ako 1 ha nepravidelných tvarov
- zvýšiť rubnú dobu oproti platným modelom hospodárenia minimálne o 20 rokov a predĺžiť obnovnú dobu minimálne o 10 rokov
- v rámci obnovy porastov ponechať v poraste na prirodzené dozitie na jednotlivých obnovných prvkoch minimálne 5 životaschopných stromov na hektár z hornej etáže materského porastu a minimálne 5 hrubých stromov (je žiadúce, aby to boli dutinové stromy, prípadne inak narušené alebo „poškodené“ stromy) z prirodzenej drevinovej skladby tohto typu biotopu
- pri zásahoch neodstraňovať na zasahovaných plochách mŕtve drevo (vývraty, zlomy, pahýle, sucháre odumreté konáre, pne), v rámci obnovy lesných porastov ponechať minimálne 20m³/ha hrubého mŕtveho dreva - nad 20 cm
- v ochranných lesoch ponechať bez zásahu (prípustné je odstraňovanie stanovištne nepôvodných druhov drevín)

4. PREVOD JEDNOTIEK LESNÍCKEJ TYPOLÓGIE NA VZÁCNE, OHROZENÉ A ZRIEDKAVÉ TYPY LESNÝCH BIOTOPOV

Lesný typ	Názov lesného typu	SLT	HSLT	Biotop väčšia pravdepodobnosť	Biotop menšia pravdepodobnosť
0001	Papradková brezová dúbava	BQ	121	Ls 3.6 Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy	
0002*	Bezkolencová brezová dúbava	BQ	192	Ls 3.6 Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy	
0002	Bezkolencová brezová dúbava	BQ	121	Ls 3.6 Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy	
0003	Metlicová brezová dúbava	BQ	121	Ls 3.6 Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy	
0004	Krušinová brezová dúbava	BQ	121	Ls 3.6 Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy	Ls 3.3 Dubové nátržníkové lesy
0011*	Brezová jelšina na viatych kremitých pieskoch	Bal	192	Ls 7.4 Slatinné jelšové lesy	
0011	Brezová jelšina na viatych kremitých pieskoch	Bal	122	Ls 7.4 Slatinné jelšové lesy	
0012*	Brezová jelšina na fluvio-glaciále	BAl	622	Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy	
0013*	Brezová jelšina na glejovej pôde	BAl	622	Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy	
0014*	Brezová jelšina na rašelinovej pôde	Bal	622	Ls 7.1 Rašeliniskové brezové lesíky	
0014*	Brezová jelšina na rašelinovej pôde	Bal	622	Ls 7.4 Slatinné jelšové lesy	
0021*	Rašelinovo-glejová jedľová smrečina	AP	614	Ls 7.3 Rašeliniskové smrekové lesy	
0022*	Oglejená jedľová smrečina	AP	614	Ls 7.3 Rašeliniskové smrekové lesy	
0023*	Rašelinová jedľová smrečina	AP	614	Ls 7.3 Rašeliniskové smrekové lesy	
0031*	Páperníková rašelinová Borina	Pil	815	Ls 7.2 Rašeliniskové borovicové lesy	
0032*	Rojovníková rašelinová Borina	Pil	815	Ls 7.2 Rašeliniskové borovicové lesy	
0901*	Jaseňová jelšina	FrAl	399	Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	
0901	Jaseňová jelšina	FrAl	323	Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	
0911*	Jelšina (jelše sivej)	Ali	623	Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy	

Lesný typ	Názov lesného typu	SLT	HSLT	Biotop väčšia pravdepodobnosť	Biotop menšia pravdepodobnosť
0912*	Vrbina s vrbovou krehkou	Sf	633	Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	
0921*	Žihľavová vrbová jelšina slatinná	SAl	196	Ls 7.4 Slatinné jelšové lesy	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy
0921	Žihľavová vrbová jelšina slatinná	SAl	126	Ls 7.4 Slatinné jelšové lesy	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy
0922*	Ostřicová vrbová jelšina slatinná	SAl	196	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0922	Ostřicová vrbová jelšina slatinná	SAl	126	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0923*	Chrastnicová vrbová jelšina slatinná	SAl	196	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0923	Chrastnicová vrbová jelšina slatinná	SAl	126	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0924*	Trstová vrbová jelšina slatinná	SAl	196	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0924	Trstová vrbová jelšina slatinná	SAl	126	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0925*	Stavikřovová vrbová jelšina štrková	SAl	196	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0925	Stavikřovová vrbová jelšina štrková	SAl	126	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy	
0931	Chrastnicová dubová jasenina na semiglejoch	QFr	125	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	
0932	Ostřuzinová dubová jasenina na humózných alúviách	QFr	125	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	
0941	Chrastnicová breštová jasenina s topoľom	UFrp	135	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	
0942	Žihľavová breštová jasenina s topoľom	UFrp	135	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	
0943	Cesnaková jasenina s topoľom	UFrp	135	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	
0951	Vlhká breštová jasenina s hrabom	UFrc	124	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy	
0952	Žihľavová breštová jasenina s hrabom	UFrc	124	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	
0953	Cesnaková breštová jasenina s hrabom	UFrc	124	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	
0954	Suchá breštová jasenina s hrabom	UFrc	124	Ls1.1 Vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy**	Ls 1.2 Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy
0961	Vápnité breštové porasty	U	131	Ls 3.2 Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku	
0962*	Extrémne porasty na riečnych nivách	U	131	Ls 3.2 Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku	

Lesný typ	Názov lesného typu	SLT	HSLT	Biotop väčšia pravdepodobnosť	Biotop menšia pravdepodobnosť
1101*	Lišajníková borovicová dúb- rava, ,	PiQ	107	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a du- bovo-borovicové lesy	
1102*	Machová borovicová dúbava	PiQ	107	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a du- bovo-borovicové lesy	
1103*	Kostravovo-machová borovico- vá dúbava	PiQ	107	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a du- bovo-borovicové lesy	
1111*	Dúbava obmedzeného vzrastu	Q	104	Ls 3.52 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časť B	
1112	Dúbava normálneho vzrastu	Q	105	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časťA	
1113	Dúbava s bukom	Q	105	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časťA	
1114	Kostravová dúbava na pieskoch	Q	112	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časťA	
1115	Kostravovo-lipnicová produkč- ná dúbava na pieskoch	Q	112	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časťA	
1307	Mrvicová hrabová dúbava na spraši	CQ	108	Ls 3.2 Teplomilné ponticko-panón- ske dubové lesy na spraši a piesku	
1310*	Suchá hrabová dúbava na rôznych horninách	CQ	199	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
1501*	Zádušníková hrabová javorina nst	CAC n	117	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
1502*	Cesnačková hrabová javorina nst	CAC n	117	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
1601*	Skalné-sutinové stepi	CoQ	101	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
1602*	Drieňová dúbava s dubom plstnatým	CoQ pub	101	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
1603*	Drieňová dúbava s hrabom	CoQ car	191	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
1603	Drieňová dúbava s hrabom	CoQ car	102	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
1604*	Drieňová dúbava s javorom	CoQ ac	191	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
1604	Drieňová dúbava s javorom	CoQ ac	102	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
2101*	Machová kyslá dubová bučina nst	Fq n	204	Ls 3.52 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časť B	
2102*	Metlicovo-čučoriedková kyslá dubová bučina nst	Fq n	295	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časť A	
2102	Metlicovo-čučoriedková kyslá dubová bučina nst	Fq n	205	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časťA	
2103*	Chlpaňová kyslá dubová bučina nst	Fq n	295	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časť A	
2103	Chlpaňová kyslá dubová bučina nst	Fq n	205	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časť A	
2301*	Zakyslená buková dúbava	FQ	295	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časť A	
2301	Zakyslená buková dúbava	FQ	205	Ls 3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy-časť A	
2313*	Oglejená buková dúbava	FQ	293	Ls 3.3 Dubové nátržníkové lesy	
2313	Oglejená buková dúbava	FQ	213	Ls 3.3 Dubové nátržníkové lesy	
2314*	Štrkovitá hrebenková nitrofilná buková dúbava	FQ	296		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy

Lesný typ	Názov lesného typu	SLT	HSLT	Biotop väčšia pravdepodobnosť	Biotop menšia pravdepodobnosť
2316	Slaboskeletnatá vápencová bukovaná dúbava	FQ	202		Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy
2317*	Silno skeletnatá vápencová bukovaná dúbava	FQ	292	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
2317	Silno skeletnatá vápencová bukovaná dúbava	FQ	202		Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy
2401*	Bukovaná dúbava s jv na plytkých pôdach	FQ ac	296		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
2501*	Kamenitá hrabová javorina vst	CAC v	217	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
2502*	Hluchavková hrabová javorina vst	CAC v	217	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
2503*	Zádušníková hrabová javorina vst	CAC v	217	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
2601*	Drieňová dúbava s bukom	CoQ fag	201	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
2611*	Extrémna dealpínska bukovaná dúbava	FQ de	201	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
2612*	Trávnatá dealpínska bukovaná dúbava	FQ de	201	Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy	
2621*	Dealpínska Borina nst	Pide n	203	Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	
3319	Kotlinová smreková Borina nst	PPi n	320	Ls 6.3 Lesostepné borovicové lesy	
3104	Chlpaňová dubová borina nst	Qpi nst	315	Ls6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy	
3401*	Chlpaňovo-bažanková dubová bučina s lipou	QF til	396	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3402*	Medničkovno-bažanková dubová bučina s lipou	QF til	396	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3501*	Balvanovitá lipová javorina nst	TAC n	317	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3502*	Kamenitá lipová javorina nst	TAC n	317	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3503*	Rancesnaková hrebeňová lipová javorina nst	TAC n	317	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3504*	Vápencová lipová javorina nst	TAC n	317	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3505*	Mesačnicová podsvahová lipová javorina nst	TAC n	317	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3506*	Marinková živná lipová javorina nst	TAC n	317	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3507*	Ostřicová lipová javorina nst	TAC n	317	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
3621*	Dealpínska Borina vst	Pide v	303	Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	
3622	Kotlinová lesostepná Borina vst	Pide v	312	Ls 6.3 Lesostepné borovicové lesy	
4101*	Lišajníková dubová borina,	QPi vst	407	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy	
4102*	Brusnicová dubová borina	QPi vst	407	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy	
4103*	Čučoriedková dubová borina	QPi vst	407	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy	
4104	Chlpaňová dubová borina vst	QPi vst	407	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy	

Lesný typ	Názov lesného typu	SLT	HSLT	Biotop väčšia pravdepodobnosť	Biotop menšia pravdepodobnosť
4115	Kyslá dubová jedlina	Aq	415	Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy	
4315*	Vlhká typická bučina	Ft	493		Ls 2.32 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť B
4315	Vlhká typická bučina	Ft	413		Ls 2.32 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť B
4321	Vlhká smreková Borina vst	PPi v	421	Ls 2.33 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť C	
4322	Živná smreková Borina vst	PPi v	421	Ls 2.33 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť C	
4331	Suchá kotlinová jedľová dúbava	AQ	420	Ls 2.31 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť A	Ls 2.32 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť B
4332	Svetlomilná kotlinová jedľová dúbava	AQ	420	Ls 2.31 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť A	Ls 2.32 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť B
4333	Živná kotlinová jedľová dúbava	AQ	431	Ls 2.31 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť A	Ls 2.32 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť B
4406*	Kamenitá lipová bučina	Ftil	496	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
4411	Cesnaková kotlinová jedľová dúbava s lipou	AQtil	431	Ls 2.31 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť A	Ls 2.32 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť B
4412	Hluchavková kotlinová jedľová dúbava s lipou	AQtil	431	Ls 2.31 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť A	Ls 2.32 Dubovo-hrabové lesy lipové-časť B
4501*	Balvanovitá lipová javorina vst	TAc v	417	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
4502*	Kamenitá lipová javorina vst	TAc v	417	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
4503*	Vápnitá lipová javorina vst	TAc v	417	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
4504*	Mesačnicová lipová javorina vst	TAc v	417	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
4505*	Zubačková lipová javorina vst	TAc v	417	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
4506*	Rancesnaková hrebeňová lipová javorina vst	TAc v	417	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5403*	Kamenitá buková javorina nst	FAc n	596	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5403	Kamenitá buková javorina nst	FAc n	516		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
5404*	Mesačnicová buková javorina nst	FAc n	596	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5404	Mesačnicová buková javorina nst	FAc n	516		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
5405*	Devätsilová kamenitá buková javorina nst	FAc n	596	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5405	Devätsilová kamenitá buková javorina nst	FAc n	516		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
5408	Mesačnicová buková javorina nst	FAc n	511		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
5409*	Kamenitá jedľová javorina nst	AAc n	589	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5440*	Javorová bučina pod extrémnym klimatickým vplyvom nst	Fac hum n	518	Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy	
5501*	Hrebeňová mesačnicová jaseňová javorina nst	FrAc n	517	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5501*	Hrebeňová mesačnicová jaseňová javorina nst	FrAc n	517	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	

Lesný typ	Názov lesného typu	SLT	HSLT	Biotop väčšia pravdepodobnosť	Biotop menšia pravdepodobnosť
5502*	Sutinová mesačnicová jaseňová javorina nst	FrAc n	517	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5502*	Sutinová mesačnicová jaseňová javorina nst	FrAc n	517	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5503*	Úžľabinová deväťsilová jaseňová javorina nst	FrAc n	517	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5503*	Úžľabinová deväťsilová jaseňová javorina nst	FrAc n	517	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
5611*	Vápencová (dealpínska) smreková Borina s mrvicou	PPide	521	Ls 6.3 Lesostepné borovicové lesy	
5612*	Kamenitá vápencová (dealpínska) smreková Borina	PPide	521	Ls 6.3 Lesostepné borovicové lesy	
5613	Vápencová smreková Borina	PPide	512	Ls 6.3 Lesostepné borovicové lesy	
6221*	Horské bučiny obmedzeného vzrastu vst	F hum v	618	Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy	
6403*	Mesačnicová buková javorina vst	FAc v	696	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
6403	Mesačnicová buková javorina vst	FAc v	616		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
6404*	Deväťsilová kamenitá buková javorina vst	FAc v	696	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
6404	Deväťsilová kamenitá buková javorina vst	FAc v	616		Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
6405	Cesnaková buková javorina vst	FAc v	611	Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy	
6406	Mačuchová buková javorina vst	FAc v	611	Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy	
6409*	Vápencová buková javorina vst	FAc v	692	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
6411*	Nízka buková javorina vst	FAc hum v	618	Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy	
6501*	Hrebeňová mesačnicová jaseňová javorina vst	FrAc v	617	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
6502*	Sutinová mesačnicová jaseňová javorina vst	FrAc v	617	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
6503*	Úžľabinová deväťsilová jaseňová javorina vst	FrAc v	617	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
6511*	Roklinová jedľová javorina vst	AAc v	637	Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy	
6611*	Smrekovcová Borina nst	PiL n	689	Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	
7100*	Limbová smrečina	CP	749	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7101*	Sutinová rašeliniková jarabinová smrečina	SP	729	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7101*	Sutinová rašeliniková smrekovcová smrečina vst	LP v	739	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7102*	Kamenitá brusnicová jarabinová smrečina	SP	729	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7102*	Kamenitá brusnicová smrekovcová smrečina vst	LP v	739	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7103*	Smlzová jarabinová smrečina	SP	729	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7103*	Smlzová smrekovcová smrečina vst	LP v	739	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7104**	Balvanovitá jarabinová smrečina	SP	729	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	

Lesný typ	Názov lesného typu	SLT	HSLT	Biotop väčšia pravdepodobnosť	Biotop menšia pravdepodobnosť
7104*	Balvanovitá smrekovcová smrečina vst	LP v	739	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7105*	Jarabinová smrečina na hornej hranici lesa	SP	729	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7105*	Smrekovcová smrečina na hornej hranici lesa vst	LP v	739	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7106*	Živná smrekovcová smrečina vst	LP v	739	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7106*	Živná jarabinová smrečina	SP	759	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7107*	Vápencová jarabinová smrečina	SP	769	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7401*	Živná javorová smrečina vst	AcP v	759	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7402*	Čučoriedková (zakyslená) javorová smrečina vst	AcP v	759	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7403*	Javorová smrečina s papradkou alpskou vst	AcP v	759	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7404*	Zavlhčená javorová smrečina vst	AcP v	759	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7405*	Vápencová javorová smrečina vst	AcP v	769	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7601*	Extrémna buková smrečina vst	FP v	769	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7602*	Hrebeňová buková smrečina vst	FP v	769	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7603*	Svahová buková smrečina vst	FP v	769	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	
7611*	Smrekovcová Borina vst	PiL v	789	Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	
8103*	LimBová kosodrevina	CM	840	Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	

* lesy s ochranným charakterom

** lesná podoblasť 02A - Poddunajská rovina s prevažným zastúpením domácich topoľov

PRÍLOHA Č. VII:

LESNÉ TYPY S VÝZNAMNOU
PÔDOOCHRANNOU FUNKCIOU
(LVSV 4.1)

Lesný typ	Názov lesného typu	Poznámka
LESY S VÝZNAMNOU PÔDOOCHRANNOU FUNKCIOU		
1111	Dúbrava obmedzeného vzrastu	Extrémne vápencové dúbravy.
1101	Lišajníková borovicová dúbrava	Extrémne kyslé dúbravy
1102	Machová borovicová dúbrava	
1103	Kostravovo-machová borovicová dúbrava	
2101	Machová kyslá dubová bučina nst	Extrémne kyslé bukové dúbravy
3101	Machová kyslá dubová bučina vst	Extrémne kyslé dubové dúbravy
4111	Extrémna jedľová bučina s dubom	Extrémne kyslé bučiny
4101	Lišajníková dubová borina	Extrémne dubové boriny
4102	Brusnicová dubová borina vst	
4103	Čučoriedková dubová borina vst	
5101	Brusnicová jedľová bučina so smrekom nst	Extrémne kyslé jedľové bučiny
5102	Sutinová jedľová bučina so smrekom nst	
5114	Morénová borovicová smrečina nst	Extrémne kyslé borovicové smrečiny
5116	Borovicová smrečina na železitých podzoloch nst	
5121	Brusnicová smrečina s jedľou nst	Extrémne kyslé smrečiny s jedľou
5122	Sutinová smrečina s jedľou nst	
5113	Borovicová smrečina na glejoch nst	Podmáčané jedľové smrečiny
6101	Brusnicová jedľová bučina so smrekom vst	Extrémne kyslé jedľovo-bukové smrečiny
6102	Sutinová jedľová bučina so smrekom vst	
6111	Extrémna borovicová smrečina vst	Kamenité extrémne kyslé borovicové smrečiny
6121	Sutinová rašeliníková smrečina s jedľou vst	Kamenité extrémne kyslé smrečiny s jedľou
6122	Brusnicová smrečina s jedľou vst	
6141	Sutinová smrekovcová smrečina nst	Kamenité extrémne kyslé smrekovcové smrečiny
6142	Kamenitá brusnicová smrekovcová smrečina nst	
6143	Smlzová smrekovcová smrečina nst	
6421	Úžľabinová javorová smrečina nst	Sutinové javorové smrečiny nižších polôh
1501	Zádušníková hrabová javorina nst	Sutinové hrabové javoriny
1502	Cesnačková hrabová javorina nst	
2501	Kamenitá hrabová javorina vst	Sutinové javorové bukové dúbravy
2502	Hľuchavková hrabová javorina vst	
2503	Zádušníková hrabová javorina vst	
3501	Balvanovitá lipová javorina nst	Sutinové lipové dubové smrečiny
3502	Kamenitá lipová javorina nst	
3503	Cesnačková hrebeňová lipová javorina nst	
3504	Vápencová lipová javorina nst	
3505	Mesačnicová podsvahová lipová javorina nst	

Lesný typ	Názov lesného typu	Poznámka
3506	Marinková živná lipová javorina nst	
3507	Ostřicová lipová javorina nst	
4501	Balvanovitá lipová javorina vst	Sutinové lipové smrečiny
4502	Kamenitá lipová javorina vst	
4503	Vápnitá lipová javorina vst	
4504	Mesačnicová lipová javorina vst	
4505	Zubačková lipová javorina vst	
4506	Cesnačková hrebeňová lipová javorina vst	
5501	Hrebeňová mesačnicová jaseňová javorina nst	Sutinové javoriny
5502	Sutinová mesačnicová jaseňová javorina nst	
5503	Úžľabinová deväťsilová jaseňová javorina nst	
6501	Hrebeňová mesačnicová jaseňová javorina vst	Sutinové javoriny so smrekom
6502	Sutinová mesačnicová jaseňová javorina vst	
6503	Úžľabinová deväťsilová jaseňová javorina vst	
6511	Roklinová jedľová javorina vst	
1601	Skalné sutinové stepi	Extrémne vápencové dúbavy
1602	Drieňová dúbava s dubom plstnatým	
2601	Drieňová dúbava s bukom	Extrémne vápencové bukové dúbavy
2611	Extrémna dealpínska buková dúbava	
2612	Trávnatá dealpínska buková dúbava	
2621	Dealpínska borina nst	Vápencové boriny
3601	Drieňová bučina	Extrémne vápencové dubové smrečiny
3611	Dealpínska dubová bučina	
3621	Dealpínska borina vst	Vápencové boriny
4601	Extrémna vápencová bučina nst	Extrémne vápencové bučiny
4602	Sutinová vápencová bučina nst	
5601	Extrémna vápencová bučina vst	Extrémne vápencové jedľové bučiny
5602	Sutinová vápencová bučina vst	
5611	Vápencová (dealpínska) smreková borina s mrvicou	Extrémne vápencové smrekové bučiny
5612	Kamenitá vápencová (dealpínska) smreková borina	
5631	Extrémna smreková javorina	Extrémne vápencové smrečiny s javorom
6601	Extrémna hrebeňová buková smrečina nst	Extrémne vápencové jedľovo-bukové smrečiny
6602	Svahová sutinová buková smrečina nst	
6631	Extrémna hrebeňová smrečina s javorom	Extrémne vápencové smrečiny s javorom vyšších polôh
6632	Svahová sutinová smrečina s javorom	
6611	Smrekovcová borina nst	Smrekové boriny

Lesný typ	Názov lesného typu	Poznámka
0021	Rašelinovo-glejová jedľová smrečina	Podmáčané jedľové smrečiny
0022	Oglejená jedľová smrečina	
0023	Rašelinová jedľová smrečina	
0012	Brezová jelšina na fluvioglaciale	Smrekové jelšiny
0013	Brezová jelšina na glejovej pôde	
0014	Brezová jelšina na rašelinovej pôde	
0031	Páperníková rašelinová borina	Podmáčaná borina s kosodrevinou
0032	Rojovníková rašelinová borina	
0961	Vápnité brestové porasty	Extrémne porasty bresta
0962	Extrémne porasty na riečnych nivách	
0911	Jelšina jelše sivej	Luh jelše sivej
0912	Vrbina vrby krehkej	Horský vrbový luh

PRÍLOHA Č. VIII:

LESNÉ TYPY S VÝZNAMNOU
HYDRICKOU FUNKCIOU
(LVSV 4.2)

Lesný typ	Názov lesného typu	Poznámka
LESY S VÝZNAMNOU HYDRICKOU FUNKCIOU – VYSOKOHORSKÉ LESY A LESY NA HORNEJ HRANICI LESOV		
6108	Nízka jedľová bučina so sm obmedzeného vzrastu	Vrcholové bučiny s jedľou a so smrekom
7101	Sutinová rašeliníková jarabinová smrečina.	Vysokohorské smrečiny
7102	Kamenitá brusnicová jarabinová smrečina	
7103	Smlzová jarabinová smrečina	
7104	Balvanovitá jarabinová smrečina	
7105	Jarabinová smrečina na hornej hranici lesa	
7108	Jarabinová smrečina na alúviách	
7101	Sutinová rašeliníková jarabinová smrečina	Vysokohorské smrečiny s limbou
7102	Kamenitá brusnicová jarabinová smrečina	
7103	Smlzová jarabinová smrečina	
7104	Balvanovitá jarabinová smrečina	
7105	Jarabinová smrečina na hornej hranici lesa	
7106	Živná jarabinová smrečina	
7107	Vápencová jarabinová smrečina	
7101	Sutinová rašeliníková smrekovcová smrečina	Vysokohorské smrekovcové smrečiny s limbou
7102	Kamenitá brusnicová smrekovcová smrečina	
7103	Smlzová smrekovcová smrečina	
7104	Balvanovitá smrekovcová smrečina	
7105	Smrekovcová smrečina na hornej hranici lesa	
7106	Živná smrekovcová smrečina	
7100	Limbová smrečina	Vysokohorské limbové smrečiny
7106	Živná jarabinová smrečina	Vysokohorské javorové smrečiny
7107	Vápencová jarabinová smrečina	Vysokohorské vápencové smrečiny
5211	Bučina pod extrémnym klimatickým vplyvom nst	Vrcholové bučiny 5. vegetačného stupňa
6221	Horské bučiny obmedzeného vzrastu vst	Vrcholové bučiny
5440	Javorová bučina pod extrémnym klimatickým vplyvom nst	
6411	Nízka buková javorina vst	
7401	Živná javorová smrečina	
7402	Čučoriedková (zakyslená) javorová smrečina	
7403	Javorová smrečina s papradkou alpskou	
7404	Zavlhčená javorová smrečina	
7405	Vápencová javorová smrečina	
7401	Živná javorová smrečina vst	
7402	Čučoriedková (zakyslená) javorová smrečina vst	
7403	Javorová smrečina s papradkou alpskou vst	
7404	Zavlhčená javorová smrečina vst	

Lesný typ	Názov lesného typu	Poznámka
7405	Vápencová javorová smrečina vst	
7601	Extrémna buková smrečina vst	
7602	Hrebeňová buková smrečina vst	
7603	Svahová buková smrečina vst	
7601	Extrémna buková smrečina vst	
7602	Hrebeňová buková smrečina vst	
7603	Svahová buková smrečina vst	
7611	Smrekovcová borina vst	Smrekovcové boriny
LESY S VÝZNAMNOU HYDRICKOU FUNKCIOU – KOSODREVINA		
8101	Kyslá kosodrevina	Kosodrevina
8104	Kosodrevina na rašelini	
8102	Smreková kosodrevina	Smreková kosodrevina
8103	Limbová kosodrevina	Limbová kosodrevina
8105	Kosodrevina na tanglovej rendzine	Vápencová kosodrevina
8401	Ríbezľová kosodrevina	Kosodrevina s listnáčmi
8601	Vápencová kosodrevina	
LESY S VÝZNAMNOU HYDRICKOU FUNKCIOU – LESY NA ZAMOKRENÝCH STANOVIŠTIACH A RAŠELINISKÁCH		
122	Brezové jelšiny	
125	Dubové lužné jaseniny-prechodné luhy	
126	Včbové topoliny-mäkké luhy	
135	Brestové lužné jaseniny-prechodné luhy	
192	Brezové jelšiny	Lesy s ochranným charakterom
192	Brezové jelšiny	
196	Včbové topoliny-mäkké luhy	Lesy s ochranným charakterom
293	Vlhké dubové dúbravy	Lesy s ochranným charakterom
323	Jaseňové jelšiny	
393	Vlhké dubové bučiny	Lesy s ochranným charakterom
399	Jaseňové jelšiny	Lesy s ochranným charakterom
493	Vlhké bučiny	Lesy s ochranným charakterom
593	Vlhké jedľové bučiny	Lesy s ochranným charakterom
614	Podmáčané jedľové smrečiny	
622	Smrekové jelšiny	
623	Luh jelše sivej	
633	Horský vrbový luh	
693	Vlhké jedľové bučiny	Lesy s ochranným charakterom
699	Podmáčané smrekové jedliny	Lesy s ochranným charakterom